

Norrköpings kommun Budget 2008 Plan 2009-2011

NORRKÖPING

→ www.norrkoping.se

INNEHÅLL

<p>Beslut4</p> <p>Budget 2008. KS ordförande m fl6</p> <p>Kommunens organisation8</p> <p>Planeringsförutsättningar9</p> <p>Finansiella förutsättningar24</p> <p>Styrning och mål 2008</p> <p style="padding-left: 20px;">Kommunens styrmodell27</p> <p style="padding-left: 20px;">Budgetprocessen28</p> <p style="padding-left: 20px;">Program inom personalområdet29</p> <p style="padding-left: 20px;">Program för välfärd och hållbar utveckling29</p> <p style="padding-left: 20px;">Miljöprogrammet <i>Leva i Norrköping</i>30</p> <p style="padding-left: 20px;">Internationellt program31</p> <p style="padding-left: 20px;">Program för e-tjänster32</p> <p style="padding-left: 20px;">Näringslivsprogram32</p> <p style="padding-left: 20px;">Arbetsmarknadspolitiskt program33</p> <p style="padding-left: 20px;">Program för livslångt lärande34</p> <p style="padding-left: 20px;">Socialpolitiskt program35</p> <p style="padding-left: 20px;">Handikappolitiskt program35</p> <p style="padding-left: 20px;">Äldreomsorgsprogram36</p> <p style="padding-left: 20px;">Kulturpolitiskt program37</p> <p style="padding-left: 20px;">Fritidspolitiskt program38</p> <p style="padding-left: 20px;">Översiktsplan38</p> <p style="padding-left: 20px;">Bostadsbyggnadsprogram39</p> <p style="padding-left: 20px;">Kommunikationsprogram39</p> <p style="padding-left: 20px;">Naturvårdsprogram40</p> <p style="padding-left: 20px;">Avfallsprogram41</p> <p style="padding-left: 20px;">Handlingsprogram för olycksförebyggande verksamhet42</p> <p style="padding-left: 20px;">Handlingsprogram för räddningstjänst42</p> <p>Krav på god ekonomisk hushållning44</p> <p>Driftbudget 2008 och Driftplan 2009-201149</p> <p>Sammanställning av nämndernas budgetramar för 2008-201151</p> <p>Sammanställning av nämndernas investeringsplaner för 2008-201152</p> <p>Sammanställning av investeringar som förutsätter statliga bidrag 2008-201153</p> <p>Investeringsbudget 200853</p>	<p>Finansieringsplan54</p> <p>Nämndernas budgetanslag</p> <p style="padding-left: 20px;"><i>Förändringar inom personalpolitiska området</i>55</p> <p style="padding-left: 20px;">Kommunfullmäktige57</p> <p style="padding-left: 20px;">Kommunrevisionen59</p> <p style="padding-left: 20px;">Kommunstyrelsen61</p> <p style="padding-left: 20px;">Valnämnden65</p> <p style="padding-left: 20px;">Överförmyndaren67</p> <p style="padding-left: 20px;">Barn- och ungdomsnämnden69</p> <p style="padding-left: 20px;">Gymnasienämnden73</p> <p style="padding-left: 20px;">Kultur- och fritidsnämnden76</p> <p style="padding-left: 20px;">Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden79</p> <p style="padding-left: 20px;">Vård- och omsorgsnämnden82</p> <p style="padding-left: 20px;">Socialnämnden86</p> <p style="padding-left: 20px;">Stadsplaneringsnämnden89</p> <p style="padding-left: 20px;">Tekniska nämnden92</p> <p style="padding-left: 20px;">Kollektivtrafiknämnden95</p> <p style="padding-left: 20px;">Byggnads- och miljöskyddsnämnden98</p> <p style="padding-left: 20px;">Anslag för oförutsedda kostnader101</p> <p>Investeringsbudget 2008</p> <p style="padding-left: 20px;">Kommunstyrelsen102</p> <p style="padding-left: 20px;">Stadsplaneringsnämnden103</p> <p style="padding-left: 20px;">Kollektivtrafiknämnden105</p> <p style="padding-left: 20px;">Tekniska nämnden106</p> <p style="padding-left: 20px;">Byggnads- och miljöskyddsnämnden108</p> <p style="padding-left: 20px;">Kultur- och fritidsnämnden108</p> <p style="padding-left: 20px;">Barn- och ungdomsnämnden109</p> <p style="padding-left: 20px;">Gymnasienämnden109</p> <p style="padding-left: 20px;">Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden109</p> <p style="padding-left: 20px;">Vård- och omsorgsnämnden109</p> <p style="padding-left: 20px;">Socialnämnden110</p> <p>Bilaga 1: Investeringsplan för åren 2008-2011</p> <p>Bilaga 2: Investeringar som förutsätter statliga bidrag</p> <p>Bilaga 3: Partistöd 2008</p>
--	---

NORRKÖPING

Budget 2008

Plan 2009-2011

Utdebitering

	2005	2006	2007	2008
Borgerliga kommunen	21:45	21:45	21:45	21:45
Landstinget.....	9:85	9:85	9:85	9:85
Kyrkliga kommunen (ekonomiska samfälligheten).....	1:12	1:12	1:12	1:12
Stiftet	0:05	0:05	0:05	0:05
	32:47	32:47	32:47	32:47

Driftbudget 2008 och driftplan 2009-2011 samt investeringsbudget 2008 investeringsplan 2008-2011

Beslut

Kommunfullmäktige har beslutat följande:

1. Kommunfullmäktige fastställer -

- 1.1 utdebiteringen för år 2008 för Norrköpings kommun till 21:45 kronor per skattekrona,
- 1.2 de finansiella mål för åren 2008-2011 samt verksamhetsmål för år 2008 som är av betydelse för god ekonomisk hushållning som redovisas på sidorna 44-48 ,
- 1.3 det av kommunstyrelsen upprättade förslaget till driftbudget och investeringsbudget för år 2008,
- 1.4 den av kommunstyrelsen upprättade resultatplanen för åren 2009-2011 samt investeringsplanen för åren 2009-2011,
- 1.5 de av kommunstyrelsen upprättade budgetramarna för år 2008 för respektive nämnd samt preliminära budgetramarna för respektive nämnd för åren 2009-2011,
- 1.6 framflyttning av uttag från kommunens pensionsfond från 2008 till 2012 med anledning av den resultatmässiga avsättningen av pensioner som finns upptaget i budgeten under åren 2008-2011. Riktlinjerna för kommunens pensionsfond justeras med motsvarande ändring.

2. Kommunfullmäktige beslutar att inom ramen för anslaget om 3 121 000 kronor till partistöd -

- 2.1 tilldela varje parti i kommunfullmäktige ett grundstöd om 75 000 kronor,

2.2 fastställa mandatstödet till 26 353 kronor per mandat,

2.3 tilldela varje parti i kommunfullmäktige som har en aktiv ungdomsförening ett grundstöd om 5 000 kronor,

2.4 fastställa mandatstödet till ungdomsförening enligt ovan till 2 000 kronor per mandat,

2.5 notera fördelningen av partistödet för år 2008 enligt bilaga 3.

3. Kommunfullmäktige beslutar att det mandatbundna partistödet endast betalas ut för mandat som är besatta i kommunfullmäktige.

4. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att

4.1 medge överskridande av anslag eller förskottera medel i brådskande ärenden som slutligt ska behandlas av kommunfullmäktige,

4.2 lämna medgivande för nämnd att ta i anspråk medel före det budgetår, för vilket anslaget har beviljats,

4.3 inom ramen för i budget upptagna medel till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda ändamål bevilja nämnd eller annan anslag som inte i något fall bör överstiga 1 000 000 kronor, varvid det förutsätts att beslutet inte binder kommunen vid ytterligare anslag.

5. Kommunfullmäktige fastställer för 2008 för kommunen den övre gränsen för nyupptagande av lån till 1 000 000 000 kronor.

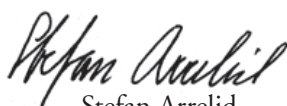
Driftbudget 2008 och driftplan 2009-2011 samt investeringsbudget 2008 investeringsplan 2008-2011

6. Kommunfullmäktige medger stadsplaneringsnämnden rätt att inom anslaget för markförvärv förvärva och sälja fastigheter till ett värde om högst 4 000 000 kronor vid varje tillfälle. Nämnden medges också rätten att besluta om förhyrningar där hyreskostnaden under kontraktstiden understiger 10 000 000 kronor per år och där den totala hyressumman är högst 50 000 000 kronor under kontraktstiden.
7. Kommunfullmäktige beslutar att senast i februari 2008 ska nämnderna till kommunstyrelsen redovisa hur de har fördelat den erhållna budgetramen för 2008 på olika verksamheter samt vilka åtgärder nämnderna har beslutat genomföra för att nå budgetbalans.
8. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder se över praktisk tillämpning av regelverk och att där vid ta hänsyn till särskilda omständigheter för att möjliggöra barns rätt till skolskjuts oavsett var i kommunen de bor.
9. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att under åren 2008 och 2009 vara projektansvarig i arbetet med kommunens ansökan om att få bli Europas kulturhuvudstad 2014.
10. Kommunfullmäktige beslutar att alla nämnder som blir berörda i arbetet med kommunens ansökan om att bli Europas kulturhuvudstad 2014 aktivt ska delta i arbetet. Eventuella merkostnader för aktuella aktiviteter ska rymmas inom nämndernas tilldelade budgetramar.
11. Kommunfullmäktige beslutar att nämnderna månatligen ska lämna en ekonomisk uppföljning till kommunstyrelsen.

KOMMUNSTYRELSEN

Mattias Ottosson
Socialdemokraterna
kommunstyrelsens ordförande

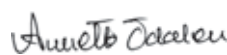
Stefan Arrelid
Miljöpartiet de gröna
kommunalråd

Kerstin Hildebrand
Vänsterpartiet
kommunalråd

Björn Johansson
kommundirektör

Annette Ödalen
ekonom

Ett alternativt budgetförslag från Moderata Samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet samt Sveriges Pensionärers Intresseparti finns tillgängligt på kommunstyrelsens kontor.

Budget 2008 – plan 2009-2011

ÅRETS BUDGET är till stor del en satsning på kommunens viktigaste resurs, medarbetarna. Utan dem, utan de händer som arbetar i vården, utan pedagogiken och kunskapsförmedlingen i förskola och skola, skulle kommunen inte ha någon verksamhet att erbjuda. De är utan tvekan vår viktigaste resurs.

Kommunens ekonomi är god. Idag kan vi satsa på kvaliteten i förskolan, vi kan investera för jobb och framtida generationer. Men, kommunens goda ekonomi till trots, vet vi att de goda tiderna kan ändras. Som politiker måste vi ta ansvar, inte bara för nuet utan också för framtida generationer. Alla beslut vi tar ska bära sig, också i en lågkonjunktur. Vi vill aldrig någonsin igen hamna i det läge som vi befann oss i under 90-talets värsta kris.

Norrköping är en attraktiv kommun som erbjuder trygghet men också möjligheter. Besluten tar sin utgångspunkt i våra partiernas värderingar men också utifrån samtal med norrköpingsborna hur de vill forma sitt liv och sin vardag. Demokrati och delaktighet är ledord. Samtidigt måste kommunen prioritera. En politik som lovar allt åt alla är en oansvarig politik som i slutändan inte gynnar någon. Vi för en grön politik för rättvisa och solidaritet med norrköpingsbornas bästa för ögonen.

KOMMUNEN SKA VARA en god arbetsgivare och medarbetarna är vår viktigaste resurs. I årets budget satsar vi på löneökningar främst för kommunalskvinnor. Det är en politik för jämställdhet men också för rättvisa och solidaritet. Vi vill skapa rimliga villkor för våra anställda, både när det gäller löner och övriga anställningsförhållanden. Vi vill att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. I Norrköpings kommun ska våra chefer se och lyssna på sina medarbetare. Anställda i Norrköpings kommun ska känna att det går att kombinera yrkeskarriär med ett aktivt och delaktigt föräldraskap. Vi vill uppmuntra och möjliggöra för både män och kvinnor att vara föräldralediga.

Norrköping växer så det knakar. Aldrig förr har vi varit så många som nu. Det är en positiv utveckling men utvecklingen ställer också stora krav. Möjligheten för företag att växa och utvecklas ska vara god i Norrköping. Vårt mål är att vi ska ha Sveriges bästa

företagsklimat. Genom ett gott företagsklimat lockar vi företag till oss som kan erbjuda arbetstillfällen och främja en fortsatt positiv ekonomisk utveckling. Företag väljer att etablera sig på orter där människor vill bo. Ett gott företagsklimat handlar därför också om att erbjuda personalen en bra förskola, goda möjligheter till bostäder, en vacker och trygg miljö samt en välutbyggd kollektivtrafik. Den som vill starta och driva företag i Norrköping ska snabbt och enkelt få hjälp. Vi vill införa en 24-timmarsservice för den som vill komma i kontakt med kommunen i frågor om rör näringsliv.

I Norrköping får alla en andra chans. Vi vet att de val man gör i ungdomen ofta behöver ändras, kanske flera gånger. Borta är den tid då det jobb man fick som 18-åring är samma jobb man avslutar sin yrkesbana med. I Norrköping finns goda möjligheter till vuxenutbildning.) Vi är övertygade om att utbildning är bryggan mellan två yrkesbanor. Om fler människor ska komma i arbete måste fler utbildas för att kunna ta ett arbete. En del människor har kommit till Norrköping från andra sidan jordklotet. En del behöver lite extra hjälp och stöd för att komma in i det svenska samhället och för att kunna skaffa sig ett arbete. Kommunen ska erbjuda olika verktyg för att det ska bli verklighet.

VI SKA ERBJUDA en förskola i världsklass med välutbildad och erfaren personal som tar god hand om barnen under den tid då föräldrarna arbetar. I undersökning efter undersökning ger föräldrarna förskolan toppbetyg. I Norrköping satsar vi på kvalitet och personaltätthet i förskolan. Vi satsar på en välutbildad personal som trivs på sina arbeten och som kan ge barnen pedagogisk stimulans och trygghet. När antalet barn ökar ska vi fortfarande kunna erbjuda en förskoleplats inom tre månader. Därför bygger vi nu ut antalet förskoleplatser.

Vi vill ha en skola där lusten och nyfikenheten är vägledande. Elever lär sig på olika sätt. För detta måste skolan vara lyhörd. Det är viktigt med lugn och ro i skolan. Välutbildade pedagoger med olika kompetens och bakgrund måste tillsammans med andra vuxna i skolan våga möta varje elev, våga se och våga konfrontera. Vi tror på en utveckling där skolan får

Budget 2008 – plan 2009-2011

mer frihet att själva forma sin pedagogik och inriktning. Därför kommer vi att utveckla profilklasserna för att på så sätt stärka skolorna i arbetet med att skapa lust och intresse kring lärande och kunskap.

När vi blir gamla ska vi bemötas med respekt våra individuella skillnader. Den rätten innebär valfrihet i vardagen och möjlighet att få leva sitt liv som man är van vid. Bor man kvar hemma och får hemtjänst ska man ha rätt att välja vad som ska göras, när och hur det görs och av vem. Rätten att bli bemött på sitt eget modersmål både inom hemtjänst och äldreboende ska vara självklar. Inom äldreomsorgen finns det en stor resurs av språk- och kulturkompetens. Det är en viktig kompetens ska tas tillvara för att skapa trygghet för våra invandrade äldre.

Norrköpingsbor med olika funktionshinder, fysiska liksom psykiska ska ha ett värdigt liv. Det innebär, att det ska finnas plats för alla människor oavsett personliga förutsättningar. Ingen ska tillåtas hamna vid sidan av samhällsgemenskapen. Alla har rätt till ett gott bemötande och för det krävs insikt och förståelse kring människors olika förutsättningar. För personer som inte kan förvärsarbeta ska kommunen skapa alternativa, meningsfulla och arbetsliknande sysselsättningar i samverkan med andra aktörer.

ALLA VÅRA BESLUT ska präglas av miljöhänsyn och en insikt om att naturlagarna inte är förhandlingsbara. För att möta klimathotet och andra miljöproblem måste vi förändra vårt sätt att leva. Här är kommunen en förebild och en aktiv part för att sprida information om hur vi lever ett hållbart liv. Norrköping arbetar aktivt med att främja förutsättningarna för kollektivtrafiken och att fler ska ha möjlighet att välja bort bilen alternativt minska antalet bilresor. Vi har redan idag en väl utbyggd, miljöanpassad kollektivtrafik. Dessutom anlägger vi cykelbanor för att

fler ska välja bort bilen. Ett miljötekniskt centrum är av stor betydelse nu när kompetensen på miljöområdet ska samlas. Det klimatstrategiska samarbetet med Linköping är också av stor vikt. På så sätt ser vi till att Norrköping och Östergötland är väl förberedda att ta sig an framtidens miljöutmaning.

Norrköping ska bli Europas kulturhuvudstad 2014. Det kräver satsningar och hårt arbete. Men redan nu har Norrköping ett unikt och varierat utbud av kultur och fritidsmöjligheter för alla åldrar och smaker. Elitidrott varvas med breda satsningar på barn- och ungdomsidrott. Kulturen och idrotten är viktig för Norrköping. Vår symfoniorkester är en viktig del i det rika kulturliv Norrköping kan stoltsera med. Likväl ska vi vara stolta över alla ungdomar som får möjlighet att via kulturskolan utveckla sin talang eller prova på olika intressen. För oss är det viktigt att kombinera bredd med elit. De är båda delar av den helhet som gör Norrköping till den möjligheternas stad den faktiskt är.

I NORRKÖPING får människor en andra chans, här präglas de politiska besluten av rättvisa och solidaritet. Vi tror inte att de val man gjorde för länge sedan gäller hela livet, inte heller tror vi att skola och utbildning enbart blir bättre av hårda regler och tuffare krav. Vi tror istället att val kan ändras, att kunskap är lustfyllt och att elever lär sig på olika sätt utifrån olika förutsättningar. I Norrköping samverkar kommunen med företagen för att nå bästa resultat. Här tas politiska beslut utifrån människors vardag och individers förutsättningar och inte enbart utifrån principer som aldrig kan ändras. I Norrköping skapas morgondagens politik genom ett aktivt samtal med norrköpingborna om deras vardag och verklighet. Det skapar en politik för framtiden.

Mattias Ottosson
Socialdemokraterna
kommunstyrelsens ordförande

Stefan Arrelid
Miljöpartiet de gröna
kommunalsråd

Kerstin Hildebrand
Vänsterpartiet
kommunalsråd

Kommunens organisation

I korthet är den nämndorganisation som gäller sedan 1 januari 2003 uppbyggd enligt följande:

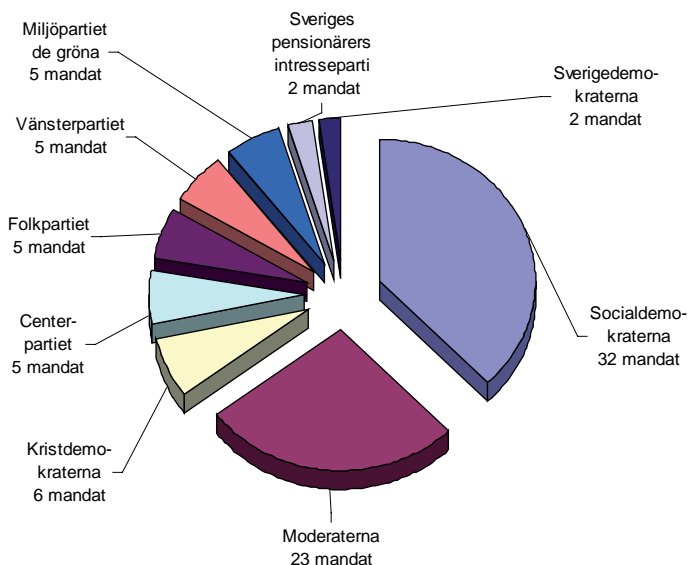
Tio verksamhetsnämnder har inför medborgarna det politiska ansvaret för verksamheten inom olika områden. Verksamhetsnämnderna ger uppdrag och ekonomiska resurser till kommunala enheter eller köper tjänster av privata entreprenörer. De har också ansvar för uppföljning av både verksamheten och det ekonomiska resultatet. Verksamhetsnämnderna har stöd och hjälp av de olika förvaltningskontoren.

Verksamhetsnämnderna har dock ingen arbetsgivarfunktion och inget personalansvar för kommunens enheter, eftersom det är kommunstyrelsen och dess personalutskott som är anställningsmyndighet.

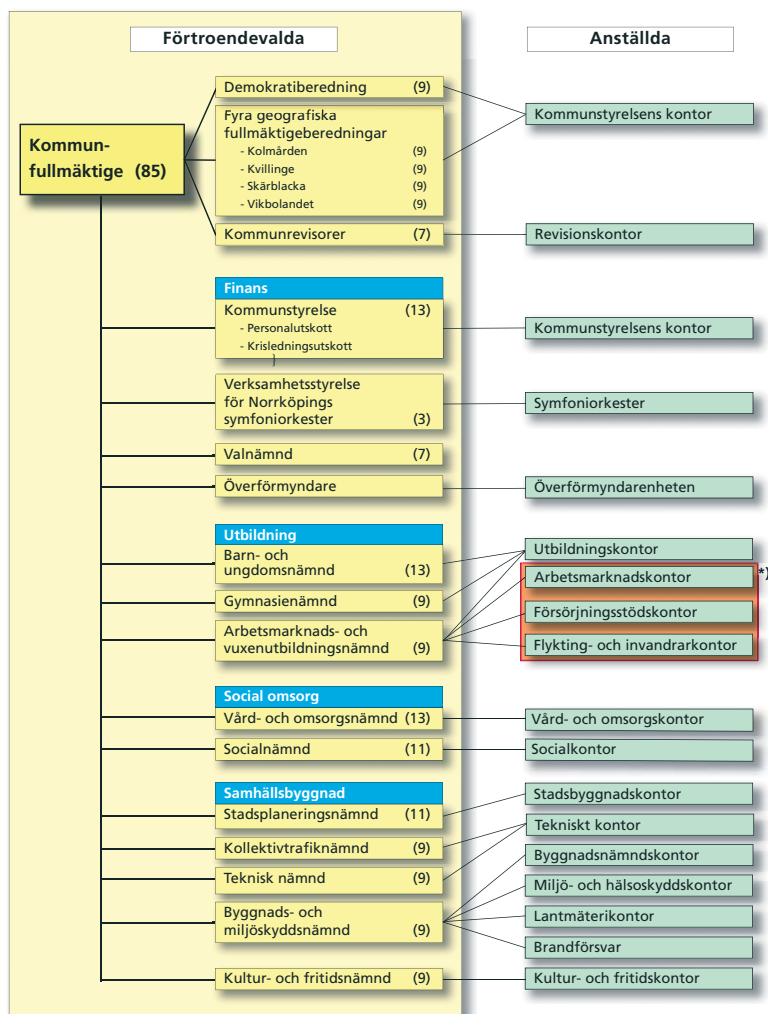
Den politiska nämndorganisationen är tydligt uppdelad i olika verksamhetsområden. För att närliggande verksamheter lättare ska kunna samverka har nämnderna indelats i fyra samverkansområden; finans, utbildning, social omsorg och samhällsbyggnad.

Ansvarsområdet för respektive nämnd finns redovisat vid respektive nämnds redovisning.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2006-2010

Norrköpings kommunala organisation

Siffrorna inom parentes anger antalet ledamöter

*) De tre kontoren slås samman till ett kontor under hösten 2007, dock senast januari 2008.

Planeringsförutsättningar

För att kunna planera för den framtida användningen av kommunens samlade resurser behövs en helhetsbild av vad vi kan förvänta oss av utvecklingen i samhället, folkmängdsförändringar, kommuninvånarnas behov med mera. Kunskapen om viktiga framtidsfaktorer för Norrköpings kommun byggs dels upp genom systematisk omvärldsbevakning och -analys, dels genom de dagliga kontakter som många anställda har med kommuninvånarna. Planeringsförutsättningarna har sin grund i underlag som anställda i kommunens samtliga verksamheter har bidragit med och syftet med dem är att översiktligt presentera faktorer som påverkar kommunens framtida planering.

Kommunerna, staten och EU i samspel

Det kommunala självstyret är något som vi värnar om. Men det betyder inte att kommunen är oberoende av andra delar av samhället, tvärtom kan vi konstatera att beslut som tas på nationell nivå och inom EU-systemet har stor betydelse för den kommunala verksamheten. Regeringsskiftet i Sverige 2006 har medfört att den nya politiken avspeglas i förändrade lagar, regelverk samt ändring av statsbidrag och utjämningsystem, som påverkar kommunen.

I februari 2007 lade den parlamentariskt tillsatta Ansvarskommittén sitt slutbetänkande med förslag till en framtida samhällsorganisation, som föreslås gälla från den 1 januari 2011. Betänkandet remissbehandlas fram till slutet av september 2007 och resultatet kan komma att ligga till grund för propositioner som förändrar ansvarsfördelningen i samhället.

Ett exempel på samspelet mellan stat och kommun är verksamheten inom de kommunala arbetsmarknadsåtgärderna som är starkt knutna till de statliga insatserna, även om ambitionsnivån sätts av kommunens förtroendevalda utifrån hur stor arbetslösheten är i kombination med rikspolitikens inriktning. Sedan regeringsskiftet har en rad förändringar av åtgärdsprogram och statliga bidrag genomförts och kommunernas roll i den framtida arbetsmarknadspolitiken är för närvarande oklar. Det krävs att den kommunala verksamheten är flexibel för att möta de snabba förändringarna. Även inom vuxenutbildning har det skett förändringar där det riktade statsbidraget

har tagits bort. Regeringen lyfter frågor inom vuxenutbildningen, som exempelvis en möjlig rättighet för vuxna att få utbildning som motsvarar gymnasiet, bättre individanpassning av svenska för invandrare och införandet av fristående skolor inom vuxenutbildning. Utvecklingen av dessa och liknande frågor kan resultera i nya regelsystem som i hög grad kommer att påverka den kommunala verksamheten.

Sänkningen av ersättningsnivån från arbetslöshetskassan kan innebära ökad belastning på försörjningsstödet för att bistå de individer som har a-kassa och är i behov av utfyllnad för att nå skälig levnadsnivå. Den införda jobb- och utvecklingsgarantin kan ha en positiv effekt genom att personer som i dag lever på försörjningsstöd och som har varit inskrivna på arbetsförmedlingen i minst 18 månader omfattas av garantin. Men eftersom ersättningsnivån är låg kan det betyda att vissa inom jobb- och utvecklingsgarantin har rätt till utfyllnad från försörjningsstödet för att nå upp till skälig levnadsnivå.

Inom gymnasieskolan arbetas med en ny gymnasie-reform med målsättning att den ska genomföras hösten 2009. Direktiven innebär bland annat en översyn av de nationella programmen, en tydligare uppdelning på studieförberedande, yrkesförberedande och lärlingsprogram, framtagande av behörighets- och examenskrav samt förslag på utformning av betygssystemet.

Den nyligen införda lagen om landsbygdsadresser är en liten förändring som ändå har fått en stor betydelse för en del av den kommunala organisationen. Stadsbyggnadskontoret har i ett tidsbegränsat projekt lagt en beställning till lantmäterikontoret, som har fått en kraftigt ökad arbetsinsats och genomfört projektanställningar. På sikt ska dessutom personer folkbokföras på lägenhetsadress, vilket kommer att ge möjlighet till statistisk information på hushållsnivå, vilket inte har varit fallet sedan folk- och bostadsräkningar tid.

Lagen om skydd mot olyckor är ett annat exempel på hur det kommunala arbetet förändras av ny lagstiftning. Brandförsvaret har genom lagen fått en tydligare roll att, vid sidan av det operativa arbetet med att ta hand om olyckor, också arbeta med olycksförebyggande arbete. Det innebär att man måste hitta vägar för att nå kommuninvånarna med information och att den måste anpassas till utvecklingen i samhäl-

let exempelvis när det gäller ökad mångfald och ökat antal äldre.

Ansvarskommittén föreslår att det ska bli en tydligare uppdelning mellan stat och kommun. Statens styrning föreslås enbart kunna ske genom lagstiftning och inte med allmänna råd, nationella handlingsplaner, riktade budgetmedel etcetera. Skälet till det är att det uppstår tveksamheter kring vad kommunerna har skyldighet att rätta sig efter. Ett exempel är städning i skolorna, där det i allmänna råd framgår att det ska städas dagligen, medan skolorna i Norrköping anser att de själva ska avgöra hur ofta det behövs städas. Ett annat exempel är skolskjuts för barn till separerade föräldrar som växelvis bor hos båda sina föräldrar. I Norrköping har under 2006 cirka 200 barn med växelvis boende fått skolskjuts på grund av att man har tolkat att de har rätt till det utifrån en dom i Regeringsrätten. Det skulle naturligtvis underlätta om en sådan rättighet istället infördes i skollagen.

Den statliga styrningen genom lagstiftning, nationella handlingsplaner, allmänna råd och så vidare bygger ofta på att genomförandet lämnas till kommunerna. Det finns en uppfattning i kommunerna att det inte följer med pengar som fullt ut motsvarar denna ansvarsförskjutning från statlig till kommunal nivå. Sådana och andra frågor lyfts av Ansvarskommittén som föreslår att kommunerna, genom Sveriges Kommuner och Landsting, och staten utformar en fastlagd ordning för samråd mellan parterna, där relationen mellan stat och kommun, kommunernas ekonomi och finansiering och lagstiftning diskuteras.

Inom EU-systemet beslutas både om förordningar inom EG-rätten, som gäller som lag i medlemsländerna direkt, och direktiv, som ska omvandlas till nationell lagstiftning. Ett exempel är på EU-inflytande på bland annat kommunal verksamhet är den nya arbetstidslagstiftningen, som bygger på ett EU-direktiv och som sedan har införlivats i svensk lag. Inom den kommunala energirådgivningen kan verksamheten komma att påverkas när ett EU-direktiv omvandlas till svensk lag som reglerar energideklaration av byggnader. Ytterligare ett exempel är kemikalieförordningen REACH som från den 1 juni i år kommer att reglera hanteringen och tillsynen av kemikalier.

Fjärde storstadsregionen

Norrköping och Linköping utgör centrum av det område som marknadsförs som den fjärde storstadsregionen. Tillsammans erbjuder området en mångfald av branscher, boendialternativ och kulturutbud. De båda kommunerna samarbetar kring allt fler områden i den kommunala verksamheten och samverkan mellan Norrköping och Linköping lyfts fram som en viktig framtidsfaktor av många tjänstemän.

En viktig utgångspunkt i den fjärde storstadsregionen är att man har en gemensam arbetsmarknad, vilket bygger på att det finns goda pendlingsmöjligheter. Östgötakommunerna, förutom Ydre, utgör enligt NUTEK:s definition redan i dag en enda arbetsmarknadsregion och förväntas förbli det de kommande decennierna, även om banden med Stockholmsregionen förväntas öka. Stora arbetsmarknadsregioner är mer robusta och klarar tillfälliga kriser på arbetsmarknaden bättre än små, eftersom det ryms fler branscher i en stor region, vilket gör att arbetskraft lättare kan gå från näringsgrenar på tillbakagång till mer expansiva sektorer.

Antalet arbetstillfällen i Norrköping var år 1990 omkring 65 000. Sedan sjönk antalet mycket kraftigt i början av 1990-talet, vilket skedde i hela Sverige. Det har skett en viss återhämtning av antalet arbetstillfällen, men sett över hela perioden har den dock varit sämre i Norrköping än i jämförbara kommuner. År 2005 var antalet arbetstillfällen cirka 55 000. Dessutom har branschstrukturen förändrats genom att främst jobb inom tillverkningsindustrin har försvunnit samtidigt som antalet arbetstillfällen inom handel och kommunikation i stort sett har kvarstått och antalet inom det som kallas finansiella tjänster med mera har ökat i antal. Finansiella tjänster med mera rymmer delbranscher såsom bank, försäkrings- och konsultverksamhet. Förändringen i branschstruktur har medfört att andelen sysselsatta inom handel och kommunikation är betydligt högre i Norrköping än i riket totalt, medan andelen som arbetar inom tillverkningsindustrin är betydligt lägre i Norrköping än i riket.

Kombinationen av att antalet arbetstillfällen har minskat och att branschstrukturen har förändrats har gett höga arbetslöshetstal i Norrköping och en ökad arbetspendling. I januari 2007 var enligt Arbetsmark-

Planeringsförutsättningar

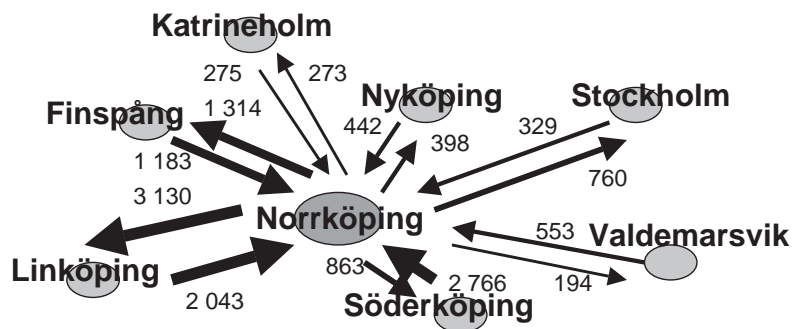
nadsverkets statistik andelen öppet arbetslösa och i arbetsmarknadsåtgärder i Norrköping 8,5 procent. Det var ungefär 2 procentenheter högre än i resten av länet. När det gäller pendlingsstatistiken är de senaste siffrorna från 2005. Både pendlingen in till Norrköping och ut från kommunen har ökat, men utpendlingen har ökat betydligt kraftigare än inpendlingen. Men det är fortfarande så att det är fler som pendlar in till Norrköping än ut, vilket kan uttryckas som att det finns fler arbetstillfällen i Norrköping än antalet Norrköpingsbor som jobbar.

Karta 1 visar arbetspendlingen mellan Norrköping och de större pendlingsorterna. Där kan man bland annat se att över 5 000 personer arbetspendlar mellan Norrköping och Linköping, att det är fler som pendlar från Norrköping till Finspång än tvärtom och att många Söderköpingsbor arbetar i Norrköping.

Många arbetsgivare har en stark framtidstro och räknar med framtida rekryteringar. Ett problem som lyfts upp är tillgång på arbetskraft med adekvat utbildning och det finns förväntningar på samhället att tillhandahålla ett flexibelt system för utbildningsinsatser. Samtidigt kommer det alltid att finnas vissa grupper som har svårt att hävda sig på arbetsmarknaden.

Utifrån beskrivningen ovan kan man konstatera att det inte enbart behövs åtgärder för regionförstoring, vilket är en vanlig benämning på att personer arbetspendlar mer, eller för att det genom utbildningsinsatser blir en bättre matchning mellan arbetslösa och de lediga arbeten som finns, utan det behövs dessutom fler arbetstillfällen.

Från kommunal sida kan man hjälpa till att skapa förutsättningar för ett gott näringslivsklimat i Norrköping utifrån faktorer som kommunen kan påverka. Det handlar om att ha goda relationer med de företag som redan finns och att hjälpa till att ta bort eventuella hinder för tillväxt i dem, men även att marknadsföra Norrköping för att få till stånd nya etableringar av företag i kommunen och att ge råd och stöd till personer som vill starta nya företag. Kommunen be-

Karta 1: Arbetspendling mellan Norrköping och större pendlingsorter 2005. Källa: Statistiska centralbyrån

höver möta företagens behov av till exempel kommunala tillstånd, mark, teknisk infrastruktur och information på ett effektivt sätt men även kunna erbjuda en attraktiv livsmiljö i Norrköping när det exempelvis gäller boende, utbildningsmöjligheter, kultur- och fritidsutbud och kommunal service. Kommunens näringslivskontor genomför, ofta i samarbete med andra organisationer, aktiviteter som vänder sig till näringslivet med syfte att stärka existerande företags konkurrenskraft samt att underlätta etableringar och nyföretagande.

Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien och NUTEK har i ett framtidsprojekt identifierat följande viktiga framtidsfrågor för företagens utveckling.

- Internationaliseringen kommer att fortsätta
- Kompetens är på sikt den viktigaste konkurrensfördelen
- Tjänstesektorn kommer att öka
- Förmågan att hitta nya organisationsformer för att möta snabba förändringar
- Varumärkets betydelse kommer att öka

Vissa av dessa faktorer kan man som kommun påverka i någon mån, men samtliga är viktiga att känna till för att i alla fall kunna ta hänsyn till dem i den framtida planeringen.

Ett mål för framtiden är en ökad tillväxt i Norrköping. Tillväxten i samhället kan mätas på olika sätt, till exempel genom förändring av den totala lönesumma för de som arbetar inom ett geografiskt område. Mellan åren 2002 och 2005 ökade tillväxten i

Planeringsförutsättningar

Norrköping, mätt på detta sätt, med 6 procent. En jämförelse med andra kommuner visar att ökningen var lika stor i Linköping, det vill säga 6 procent, något lägre i Västerås (5 procent), men betydligt högre i Jönköping och Örebro (12 procent) och i Eskilstuna (13 procent).

Som har konstaterats tidigare i det här avsnittet får man en mer robust arbetsmarknad om många branscher är representerade. Ofta används ett mått på branschbredd som helt enkelt består av antalet näringsgrenar, utifrån en fin indelning, som är representerade. Dessutom är det viktigt att det finns en någorlunda jämvikt mellan olika branscher, så att man inte blir allt för beroende av en specifik näringsgren.

Kommunikationer

En förutsättning för regionförstoring är att det finns väl utbyggda persontransporter. NUTEK konstaterar att ”Utmaningen är att förena regionförstoring med en ekologiskt och socialt hållbar utveckling. Detta kräver bland annat snabb och effektiv kollektivtrafik samt ökad samordning mellan transportplanering och övrig samhällsplanering.”

Ur miljömässig synvinkel vore det bäst om vi transporterade oss så lite som möjligt. Men med utgångspunkt att arbetspendlingen ökar är det viktigt att se till att transporterna sker med fordon som använder förnybara bränslen och där bränsleåtgången per personkilometer blir så låg som möjligt. Det handlar till stor del om att kunna erbjuda en attraktiv kollektivtrafik.

När det gäller regionförstoring kopplat till hållbar utveckling ur ett socialt perspektiv kan man konstatera att långvarig arbetslöshet ofta leder en känsla av utanförskap i samhället. Ur social synvinkel är det alltså viktigt att få möjlighet till arbete, vilket underlättas av regionförstoringen. Men man kan också fundera på vad det innebär ur social synvinkel att bo på en plats och arbeta på en annan. Det kan naturligtvis innebära att man får en hemmahörighet på flera orter, men det kan också innebära att man har svårt att riktigt känna sig hemma någonstans. En annan social aspekt uppkommer för barnfamiljer. Om ett föräldrapar arbetar på olika orter är det vanligt att familjen bosätter sig där kvinnan har sitt arbete. I Norrköping

var år 2005 endast 39 procent av pendlarna kvinnor. Det här mönstret utgår troligen från att kvinnan ofta har det huvudsakliga barnansvaret i familjen. Det kan i sin tur betyda att könsrollerna i familjen förstärks eftersom kvinnan då har lättare att hålla kontakter med förskola, barnvårdscentral och så vidare, medan mannen i familjen får mindre inblick i barnens vardag och är borta längre tid från hemmet. I familjer med endast en vuxen kan det vara svårt att få en fungerande vardag med långa pendlingsavstånd.

Pendlingsmöjligheterna med kollektivtrafik inom Norrköpings/Linköpings arbetsmarknadsområde är goda, men anses behöva bli ännu snabbare och effektivare för att stödja den fortsatta regionförstoringen. En förflyttning mellan Norrköpings och Linköpings stadskärnor på 15 minuter, bra transporter från omlandet till dessa stadskärnor samt en utbyggnad av arbetsplatser och bostäder nära resecentren förväntas förstärka den regionala samhörigheten. En utbyggnad av Ostlänken, som skulle möjliggöra trafik med tåg i upp till 320 kilometer per timme mellan Linköping och Stockholm, innebär att restiden mellan Norrköping och Stockholm skulle bli cirka 45 minuter. Det medför i sin tur att arbetsmarknaden skulle bli betydligt större för de som bor på större orter längs banan, det vill säga boende i Linköping, Norrköping, Nyköping, Södertälje och Stockholm, än den är i dag.

När det gäller godstransporter har Norrköpings goda geografiska läge och tillgång till olika transportslag medfört en utveckling av transport- och logistikbranschen. Det ställer i sin tur krav på fortsatt utveckling av olika vägprojekt genom påverkan på och i samarbete med staten.

Miljö- och klimatfrågor

Klimatfrågorna har fått stor uppmärksamhet på senare tid, särskilt efter att FN:s vetenskapliga panel IPCC publicerade sin andra delrapport. Där konstateras bland annat att man tydligt kan se klimateffekter på alla kontinenter och i många havsområden, att man i framtiden kan räkna med att tillgången på vatten ökar i de regioner där vattentillgången redan är god, men att den minskar i många redan torra områden och att framtida klimateffekter kan fördröjas el-

Planeringsförutsättningar

ler reduceras genom minskning av växthusgasutsläppen.

Även om klimatfrågan är global är de utsläpp som sker i grunden lokala. Det innebär att frågan måste hanteras på alla nivåer i samhället – internationellt, nationellt, regionalt och lokalt. Norrköping har arbetat aktivt med klimatfrågorna i flera år och i dag finns det flera miljöteknikföretag i kommunen med inriktning på till exempel förnybara bränslen. Norrköpings kommun som organisation kan föregå med gott exempel genom att utveckla bilpooler, få ett miljötankande i hela organisationen, förmedla statliga klimatinvesteringsmedel etcetera. Nätverket för hållbara transporter arbetar aktivt för att försöka ändra våra vanor och beteenden kring hur vi förflyttar och transporterar oss.

Norden är en del av världen som kommer att klara sig någorlunda bra enligt prognoserna, men vi måste räkna med högre medeltemperatur, mer extrema väderförhållanden och mer nederbörd. Det påverkar planeringen av den tekniska infrastrukturen och byggandet. Nya typer av olyckor kan påverka brandförsvaret och vattenreningen. När det gäller fritidslivet kan det komma att behöva anpassas om det exempelvis blir varmare vintrar framöver.

Norrköping kan också mer indirekt påverkas av klimatförändringarna. När vissa områden i världen hamnar under vatten medan andra blir obeboeliga på grund av torka kommer flyktingströmmar att röra sig över jordklotet. Det kan alltså tänkas att vi får klimaflyktingar som flyttar till kommunen. Dessutom kommer den odlingsbara jorden att minska i vissa delar av världen, medan odlingsklimatet i Norden blir mer gynnsamt genom uppvärmningen. Norrköping kan därför behöva värdera den odlingsbara marken högre än i dag.

Inom EU kommer allt fler tvingande regler när det gäller luftkvalitet att kräva ingrepp i infrastrukturen i Europas städer, vilket ställer dem inför stora utmaningar. Norrköping ligger före många andra städer både när det gäller kunskap om luftkvalitet och genom att det tas hänsyn till detta i planarbetet. När det i Europa läggs större fokus på frisk luft kan Norrköping ha en fördel när det handlar om att locka till sig boende och företagsetableringar.

Kommunen har under våren inlett ett arbete med inriktning på giftfri miljö. Tre arbetsgrupper ska bildas för att ta fram åtgärder som minskar användningen av kemikalier i kommunen inom områdena miljö (mark, luft och vatten), byggnader och upphandlingar.

I dag bedrivs kemikalietillsyn framför allt enligt miljöbalken. Från den 1 juni kommer EU:s förordning REACH att ersätta dagens kemikalielagstiftning. Förändringarna innebär ett kraftigt utvidgat ansvar för främst tillverkare och importörer av kemiska ämnen att testa dem och bedöma riskerna med dem. Även de som använder kemiska ämnen längre ned i hanteringskedjan får ett visst sådant ansvar. I Norrköping finns ett tjugotal företag som yrkesmässigt hanterar kemikalier och många användare som också kommer att beröras av den nya lagstiftningen. Arbetsuppgifterna kommer att öka för kommunen som tillsynsmyndighet, vilken i högre utsträckning ska rikta insatser mot ämnen som är särskilt farliga eller förekommer i stora volymer och som medför risker för hälsa och miljö.

Övergödningen av vattnet är ett problem som uppmärksammas. Den beror bland annat på läckage av gödningsämnen från jordbruket och av utsläpp av avloppsvatten. I Norrköpings kommun finns uppskattningsvis 5 000 bristfälliga enskilda avlopp. Miljö- och hälsoskyddskontoret inventerar varje år ungefär 200 enskilda avlopp. De fastighetsägare som har avlopp som inte uppfyller dagens krav måste förbättra avloppet så att det kretsloppsanpassas. Ett sätt är att installera urinsorterande toaletter, där urinen går till en sluten tank.

Ansvarkommittén föreslår i sin utredning att tillsyn generellt blir en statlig angelägenhet. Det skulle alltså innebära att exempelvis den tillsyn som miljö- och hälsoskyddskontoret utför skulle förstatligas. I ett särskilt yttrande har sakkunniga från Sveriges Kommuner och Landsting påpekat att miljötillsynen borde vara ett fortsatt kommunalt ansvar främst därför att den kompetens som kommunen upprätthåller genom miljötillsynen är en av grundförutsättningarna för kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet. Dessutom nämns att en konsekvens av förstatligad tillsyn sannolikt blir att staten inom några områden också tar över uppgiften att pröva tillstånd. Det skulle kunna medföra att kommunerna även fräntas

Planeringsförutsättningar

tillståndsgivning som är av väsentlig betydelse för byggelseutvecklingen, vilket på sikt i praktiken skulle kunna urholka det kommunala planmonopolet.

Befolkningsutveckling och åldersfördelning

Norrköpings folkmängd ökar och vi har sedan år 2003 varje år kunnat konstatera att antalet Norrköpingsbor aldrig tidigare har varit så stort. Den 31 december 2006 fanns det 125 463 invånare i Norrköping. Tendensen i Sverige är att stora kommuner ökar och små kommuner minskar sin befolkning. Norrköping ligger sedan 1998 på åttonde plats i Sverige när det gäller folkmängd. Det är kommunerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Linköping, Västerås och Örebro som är större.

Folkmängdsökningen i Norrköping beror både på att det föds fler personer än antalet som dör, det vill säga att födelsenettet är positivt, och att det flyttar in fler personer än antalet som flyttar ut, vilket betyder att flyttnettot är positivt. År 2006 var födelsenettet 115 och flyttnettot 711 personer. Sett över tiden är det betydligt större svängningar i flyttnettot än i födelsenettet.

Förr i tiden var flyttningsrörelserna mer beroende av arbetsmarknadens utveckling än de är i dag. När pappa fick ett bra jobb på en annan ort flyttade resten av familjen med. Nu är det i mycket högre grad den sammanlagda livssituationen i familjen som avgör var man bosätter sig. De vuxna ska ha arbete inom rimligt pendlingsavstånd, barnen ska ha tillgång till bra förskola eller skola, familjen vill ha en bra bostad till rimligt pris och det ska finnas goda möjligheter att utöva fritidsintressen. Dessutom bosätter man sig gärna där man sedan tidigare har sociala kontakter.

Världsläget och nationell flyktingpolitik påverkar flyttnettot i hela Sverige och därmed även i Norrköping. Inflyttningen från utlandet ökade år 2006, en stor del av ökningen beror på tillämpningen av den tillfälliga asyllagen. Den innebar att perso-

ner som i och för sig redan fanns här nu syns i befolkningsstatistiken. Många av dem har befunnit sig i Sverige på grund av att utvisning inte har kunnat verkställas, eftersom läget i det land de har utvisats till har varit för osäkert, och några av dem har levt som gömda flyktingar. Migrationsverket gör bedömningen att antalet asylsökande i landet kommer att ligga på en fortsatt hög nivå. För Norrköpings del kan man tro att det årligen kommer i storleksordningen 400 till 600 flyktingar inklusive anhöriga. En dryg tredjedel av dessa väntas vara upp till 18 år, vilket kan betyda omkring 10 barn- och ungdomar per årskull.

En mycket stor del av den kommunala verksamheten är starkt kopplad till invånarnas ålder. Det är väldigt tydligt när det gäller exempelvis förskola, skola och äldreomsorg och lokalförsörjningen för dessa verksamheter. Men åldersfördelningen påverkar även sådant som överförmyndarens verksamhet, bostadsanpassning och verksamhet inom kultur och fritid. Befolkningens åldersstruktur är därför betydelsefull för planeringen i den kommunala organisationen. Diagram 2 visar den relativa åldersfördelningen år 2006 dels i Norrköping, den tjocka linjen, och dels i Sverige totalt, den tunna linjen.

Av diagram 2 framgår att det finns en tydlig puckel på linjen för de som år 2006 var omkring 60 år gamla. Det är de som brukar kallas för 40-talisterna, eftersom de består av den stora gruppen personer som föddes på 1940-talet. Nästa puckel består av invånare

Åldersfördelning i Norrköping och Sverige 2006

Diagram 2

Källa: Statistiska centralbyrån

Planeringsförutsättningar

som var omkring 40 – 42 år, det vill säga i stor utsträckning 40-talisternas barn. Nästa tydliga puckel består av den så kallade babyboomen kring år 1990, då det föddes många barn både i Norrköping och i Sverige totalt. De var år 2006 omkring 16 år gamla.

Kurvorna för Norrköping och för Sverige i diagrammet ser mycket lika ut, förutom för gruppen unga vuxna. Där är andelen betydligt högre i Norrköping än i riket totalt, Norrköping har alltså en förhållandevis ung befolkning. En sådan åldersfördelning är typisk för kommuner där det finns högskoleutbildning. Men universitetets verksamhet kan inte förklara hela skillnaden när det gäller andelen unga vuxna. Man kan tänka sig att universitetet har gett Norrköping en ungdomsprägel, som i sin tur medför att andra unga vuxna lockas till kommunen.

Många unga vuxna flyttar till Norrköping från närbelägna, mindre kommuner. Det brukar kallas att man flyttar uppåt i ortshierarkin och det är ett vanligt flyttmönster. Sedan flyttar många nedåt i ortshierarkin när de bildar familj, men inte alltid till den nivå som de kom från. De här omflyttningarna bidrar i stor utsträckning till urbaniseringen i Sverige, det vill säga att stora kommuner ökar medan små kommuner minskar.

Folkmängden förväntas öka även den kommande tioårsperioden, dels på grund av en förväntad positiv nettoutflyttning och dels genom att födelsetalen och medellivslängden väntas öka. Diagram 3 visar utvecklingen av folkmängden mellan åren 1970 och 2006. Det visar dessutom en prognos för de kommande fem åren och en utblick ytterligare fem år framåt. Det är viktigt att påpeka att prognoser alltid innehåller ett visst mått av osäkerhet, som också ökar ju längre fram i tiden som de avser. Därför kallas de beräkningar som sträcker sig tio år framåt för utblickar.

Folkmängd i Norrköping 1970 - 2006, prognos 2007 - 2011 samt utblick 2012 - 2016

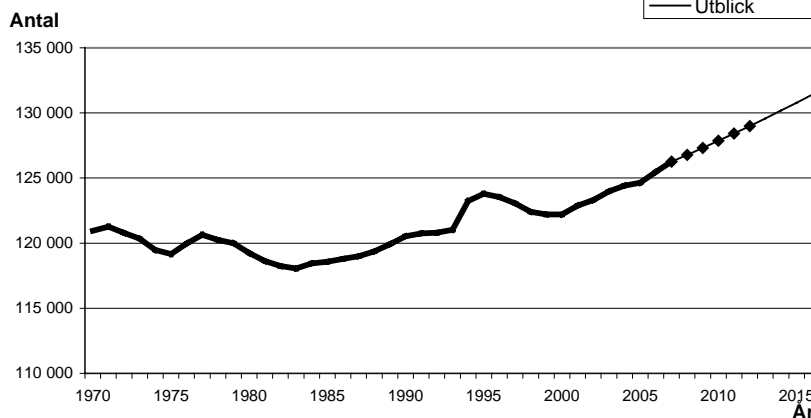

Diagram 3

Anmärkning: Observera att y-axeln inte börjar på 0.

Källa: Statistiska centralbyrån och Norrköpings kommun, planeringskontoret.

Den stora osäkerheten i befolkningsprognosen är den komponent som består av in- och utflyttningar. Under senare år har båda dessa ökat. 2007 års prognos är något mer positiv än de prognoser som gjorts de senaste åren. Skälet till det är främst att inflyttningen på senare tid har ökat, särskilt av barnfamiljer. Men prognosen bygger ändå på en fortsatt in- och utflyttning ungefär som det har sett ut de senaste åren och tar inte fullt ut hänsyn till exempelvis effekter av utbyggnad av Ostlänken. En särskild utredning har studerat sådana effekter och indikerar en ökning av befolkningen med 6 000 personer i Norrköpings stadskärna om och när planerna kring Ostlänken och resecentrum realiseras.

Planeringsförutsättningar

Tabellen visar antalet invånare per åldersgrupp samt det beräknade antalet enligt prognosen respektive utblicken.

Antal invånare per åldersgrupp år 2006 samt prognos för åren 2007 – 2011 och utblick för åren 2012 - 2016

Ålder	Faktiskt antal	Prognos					Utblick				
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0	1 430	1 451	1 443	1 450	1 456	1 464	1 473	1 480	1 491	1 488	1 502
1-5	6 748	6 936	7 113	7 217	7 284	7 342	7 373	7 396	7 433	7 476	7 509
6	1 288	1 302	1 314	1 380	1 423	1 439	1 476	1 493	1 486	1 492	1 499
7-9	3 876	3 871	3 886	3 957	4 047	4 168	4 296	4 395	4 466	4 514	4 530
10-12	4 445	4 226	4 045	3 975	3 961	3 977	4 051	4 144	4 269	4 398	4 497
13-15	5 172	5 024	4 894	4 552	4 324	4 144	4 077	4 067	4 086	4 161	4 255
16-18	5 296	5 448	5 464	5 324	5 168	5 038	4 698	4 472	4 295	4 229	4 220
19	1 624	1 750	1 778	1 993	1 888	1 796	1 851	1 732	1 666	1 513	1 507
20-24	8 070	8 308	8 633	8 974	9 464	9 756	9 893	9 964	9 890	9 539	9 156
25-44	33 633	33 709	33 540	33 232	32 966	32 795	32 718	32 968	33 301	33 761	34 047
45-64	32 336	32 379	32 408	32 474	32 497	32 427	32 428	32 257	32 150	32 152	32 379
65-69	5 803	6 121	6 504	6 898	7 415	7 942	8 186	8 325	8 235	8 052	7 615
70-74	4 727	4 775	4 899	5 089	5 216	5 362	5 663	6 025	6 398	6 885	7 381
75-79	4 243	4 195	4 124	4 087	4 067	4 139	4 192	4 310	4 491	4 610	4 748
80-84	3 540	3 531	3 429	3 378	3 337	3 309	3 284	3 239	3 222	3 218	3 289
85-89	2 250	2 257	2 315	2 326	2 266	2 178	2 185	2 138	2 116	2 103	2 092
90-	982	988	990	1 010	1 086	1 150	1 154	1 179	1 187	1 192	1 176
Summa	125 463	126 269	126 779	127 316	127 864	128 425	128 999	129 583	130 184	130 785	131 402

Källa: Statistiska centralbyrån och Norrköpings kommun, planeringskontoret

Boende och byggande

Som tidigare har nämnts är det den totala livssituationen som i dag avgör var personer väljer att bosätta sig. En viktig del är vilket boende som erbjuds. I Norrköping planeras för förtätning av stadskärnan med särskilt fokus kring resecentrum.

Som det ser ut i dag är det dock landsbygden i Norrköpings kommun som relativt sett växer snabbast. Under år 2006 ökade folkmängden på landsbygden med 1,3 procent (179 personer), i centralorten Norrköping med 0,7 procent (577 personer) och i övriga tätorter inom kommunen med 0,4 procent (86 personer).

Volymerna inom byggandet påverkar planberedskapen, markförsörjningen och bygglovsarbetet. Under de senare åren har kommunen blivit allt mer attraktiv för företag som behöver stora arealer och både byggnadskroppar och markarealer har kommit att bli allt större. Den utvecklingen förväntas hålla i sig de kommande åren. När det gäller bygglovsärenden från privata byggare är antalet i hög grad beroende av marknadsrätterna. Antalet sådana ärenden har vuxit något på senare tid och kan eventuellt komma att växa ytterligare de närmaste åren.

Utifrån uppskattningar som grundar sig på prognosmodellen skulle det behövas omkring 300 fler bostä-

Planeringsförutsättningar

der i Norrköpings kommun per år under de närmaste decennierna. Än så länge finns det dock vissa vakanser i det befintliga bostadsbeståndet. Prognosmodellen bygger på att utvecklingen i Norrköping liknar den som antas för hela Sverige, med hänsyn tagen till en tänkt fortsatt urbanisering. Men när det gäller bostäder är det svårt att avgöra vad som är hönan och ägget, det vill säga om det är bostadsmarknaden som ser till att försörja inflyttade med bostäder eller om det är en utbyggnad av attraktiva bostäder som ger en högre inflyttning. Det innebär exempelvis att planerna för Ostlänken och förändringar kring resecentrum kan ge en betydligt högre utbyggnad av antalet bostäder än i genomsnitt 300 per år.

Hur man vill bo är kopplat till ålder, behoven ser olika ut under olika livsskederna både när det gäller storlek på bostad och bostadens belägenhet. Antalet äldre personer kommer att bli större i framtiden och det behövs ett särskilt fokus på deras önskemål om bostad. Eftersom det blir allt vanligare att bo kvar länge i det ordinarie hemmet behövs bostadsanpassning och man kan räkna med att det kommer att behövas mer sådant när antalet äldre ökar. För en planering för att äldre invånare ska ha lätt att leva och vistas i samhället är det viktigt, vid sidan av ett anpassat boende, att det finns tillgång till närservice, trygghetslarm och lättillgänglig kollektivtrafik.

För den som inte har möjlighet att bo kvar i sin ordinarie bostad finns möjlighet för äldre att flytta till permanentt särskilt boende. Under senare år har det pågått ett arbete med förnyelse av det särskilda boendet med anpassning till nya krav på utrymmen etcetera. Under perioden 2008 – 2011 planeras för ett tillskott av 260 platser. För den som får behov av särskilt boende brukar det uppkomma i åldern 80 – 85 år. Under år 2007 finns det i Norrköping 17 platser per 100 personer som är 80 år eller äldre. Men det finns skillnader mellan olika delar av kommunen. I centralorten Norrköping är antalet 16 platser per 100 äldre personer, medan antalet ligger mellan 20 och 23 för de olika ytterkommundelarna. Nyligen har en sanktionsavgift på mellan tio tusen och en miljon kronor införts för kom-

muner som inte verkställer beslut om permanent boende inom rimlig tid.

Om man under en viss period behöver ett boende med särskild omvårdnad finns tillgång till korttidsplatser. De är planerade för att ge möjlighet till rehabilitering och avlastning av anhöriga. Men eftersom vårdtiden på sjukhus tills patienterna bedöms vara utskrivningsklara har förkortats, har korttidsboendet allt mer utvecklats till att fungera som en eftervårdsform. Om man i större utsträckning kunde använda korttidsplatserna enligt ursprungliga planer skulle tiden i det egna boendet kunna förlängas för personer som önskar det.

Förskola

Antalet barn i förskoleålder har ökat under senare år. Samtidigt har efterfrågegraden, det vill säga andelen barn som nyttjar förskola, ökat från 83 procent år 2001 till 92 procent år 2006, främst på grund av

Antal förskoleplatser i Norrköping 2006 samt skattning av platsbehovet under prognosperioden 2007 - 2011

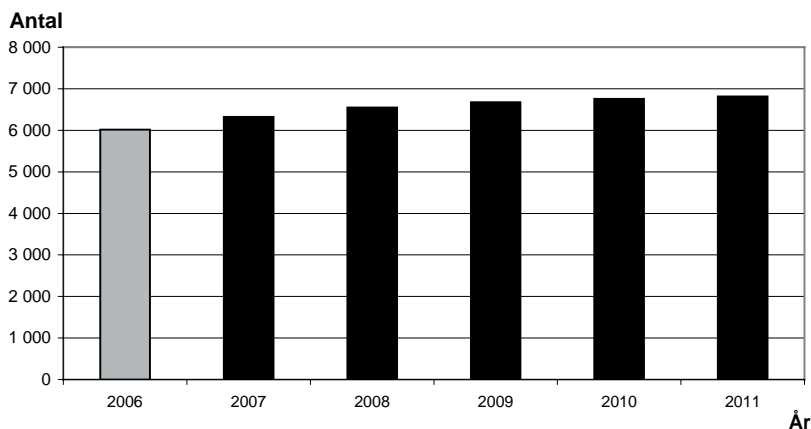

Diagram 4

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

genomförandet av förskolereformen. Enligt befolkningsprognosen kommer antalet barn i förskoleåldern att fortsätta öka de närmaste fem åren. Efterfrågegraden förväntas öka till 93 procent.

De allra flesta förskoleplatserna finns i kommunal förskola. I år har cirka 250 barn plats i familjedaghem och omkring 570 i enskilda förskolor, medan ungefär 5 500 finns i kommunal förskola.

Planeringsförutsättningar

Diagram 4 visar det faktiska antalet förskoleplatser år 2006 samt det förväntade behovet av platser i förskolan de närmaste fem åren. Där kan avläsas en ökning med cirka 500 platser mellan åren 2007 och 2011.

Skolbarnsomsorg

Även när det gäller antalet barn i åldern 6 – 10 år så förväntas en ökning under prognosperioden. Även efterfrågegraden i skolbarnsomsorgen beräknas öka något på grund av att arbetslösheten kan förväntas minska de närmaste åren. Beräkningen som redovisas i diagram 5 bygger på en efterfrågegrad på 81 procent från år 2008, vilket är 2 procentenheter högre än år 2006. Ökningen av behovet av antalet platser väntas bli drygt 400 mellan åren 2007 och 2011.

Grundskola

Antalet barn i grundskolans olika årskurser har under senare år växlat extremt mycket från toppar, när de många barn som föddes omkring 1990 har passerat genom skolsystemet, till dalar på grund av den kraftiga nedgången av antalet födda barn efter 1990. På grund av ökande födelsetal de senare åren kommer antalet barn i förskoleklass och de lägre årskurserna att öka något sett över en femårsperiod. Samtidigt kommer dock antalet i årskurserna 4 – 9 att minska kraftigt, vilket totalt innebär att antalet elever i hela grundskolan beräknas minska från omkring 15 100 år 2006 till cirka 13 700 år 2011.

Vårterminen 2007 gick 1 615 barn, det vill säga omkring 11 procent, i fristående grundskola. När det totala antalet barn minskar uppstår en skärpt konkurrens om barnen mellan skolorna i Norrköping. Det är svårt att avgöra i vilken mån det kommer att påverka rekryteringen till fristående respektive kommu-

Antal platser i skolbarnsomsorgen i Norrköping 2006 samt skattning av platsbehovet under prognosperioden 2007 - 2011

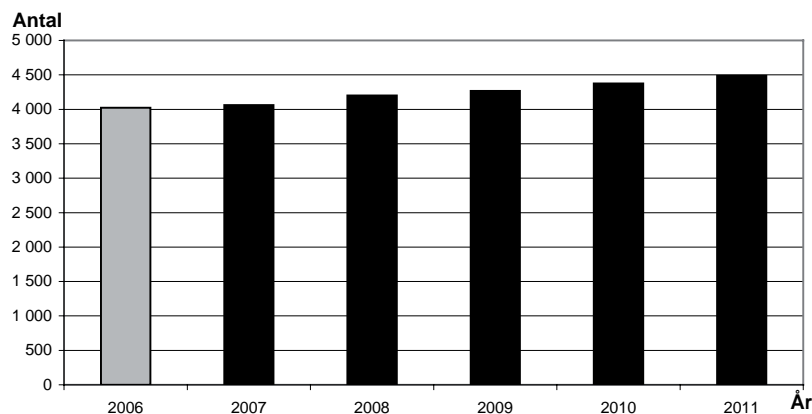

Diagram 5

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Antal elever i grundskolan i Norrköping 2006 samt skattning av antalet under perioden 2007 - 2011

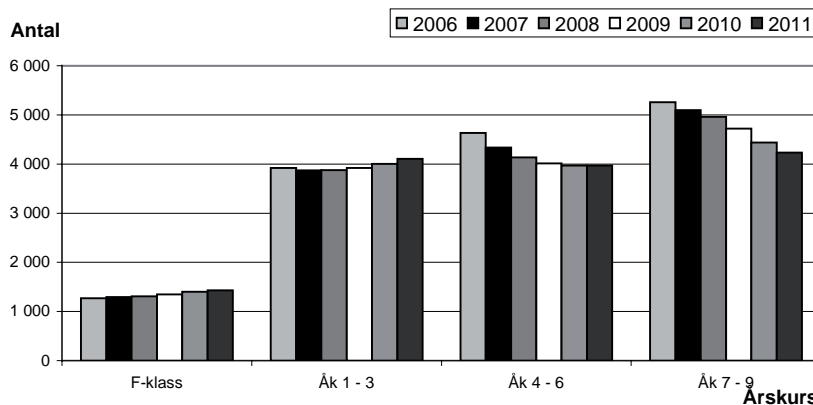

Diagram 6

Källa: Norrköpings kommun, planeringskontoret

nala skolor. Försöksverksamheten med kommunala friskolor beräknas också påverka elevströmmarna i framtiden.

Konsekvenser av omflyttningar för förskola och skola

Som tidigare har konstaterats har in- och utflyttningarna ökat i Norrköping. Det är också så att omflyttningarna inom kommunen har ökat. Under ett år flyttar omkring 17 000 personer inom kommunen. Det medför svårigheter i planeringen av antalet

Planeringsförutsättningar

platser inom förskola, skolbarnsomsorg och grundskola, som alla utgår från var barnet bor. Det är i allmänhet inte lika svårt att uppskatta behovet i ett område som byggs ut som att uppskatta vilka effekter som omflyttningen får i andra bostadsområden. De åldersfördelade befolkningsprognoser som görs på stadsdelsnivå och för delområden på landsbygden tar hänsyn till nybyggnation och är det underlag som används vid verksamhetsplaneringen.

Antal platser i gymnasieskolan i Norrköping 2006 samt uppskattning av platsbehovet under prognosperioden 2007 - 2011

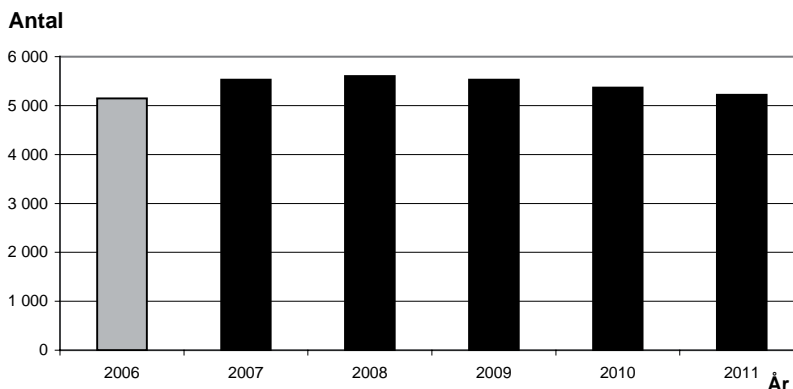

Diagram 7

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Gymnasieskola

Antalet ungdomar i gymnasieskolan har ökat under senare år, då de många barnen som föddes omkring 1990 har kommit i gymnasieåldern. De närmaste åren är det istället den stora nedgången efter baby-boomen som kommer att påverka antalet gymnasieelever. Diagram 7 visar att antalet beräknas minska från ungefär 5 600 år 2008 till ungefär 5 200 i prognosperiodens slut. På ännu längre sikt väntas ytterligare minskning, till cirka 4 300 år 2015.

De flesta av Norrköpingsungdomarna, 72 procent, studerar i kommunala gymnasieskolor i Norrköping. Men en betydande andel läser på andra skolor. År 2006 studerade 20 procent i fristående gymnasieskolor, 4 procent i andra kommuners gymnasieskolor och 4 procent på landstingets naturbruksgymnasium.

Antalet program i fristående gymnasieskolor som erbjuds eleverna har ökat under senare år. Ökningen fortsätter, trots att elevunderlaget blir mindre. Inför läsåret 2007/08 ansökte tio fristående gymnasieskolor om tillstånd för femton olika utbildningar med totalt 600 platser. Skolverket har beviljat flertalet av dessa tillstånd. Några av utbildningarna startar hösten 2007, andra hösten 2008. En uppskattning inför år 2010 visar att andelen ungdomar som då kommer att studera i kommunens gymnasieskolor kan sjunka till 65 procent. Det är dock mycket svårt att avgöra hur

utvecklingen kan bli framöver, eftersom de minskade elevkullarna kan innebära att ansökningarna till vissa fristående skolor blir så få, att utbildningar kan komma att läggas ned.

I gymnasieskolan har antalet elever ökat mer än beräknat och ökningen bedöms fortsätta de närmaste åren. Den främsta orsaken är att ett ökat antal elever blir sent utredda och mottagna i särskolan. En annan orsak är att flera elever i gruppen har valt att börja gymnasiet efter årskurs 9 istället för efter årskurs 10.

Antal äldre Norrköpingsbor 2006 samt prognos för perioden 2007 - 2011

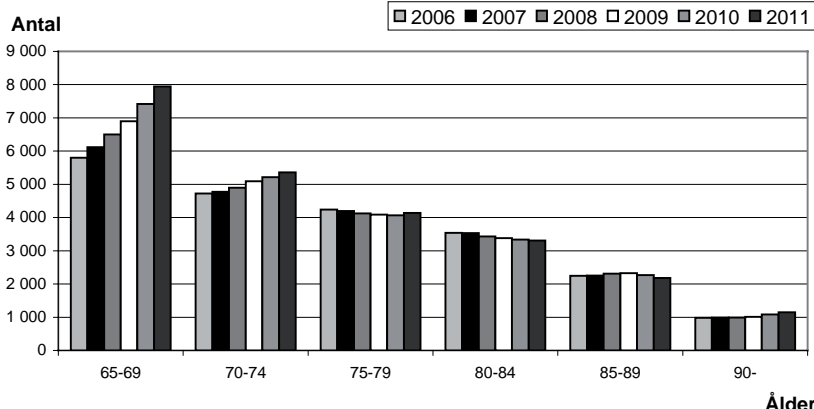

Diagram 8

Källa: Norrköpings kommun, planeringskontoret

Äldreomsorg

Det finns ett starkt samband mellan stigande ålder och hur stort behovet av insatser från äldreomsorgen är. Det är vanligt att man behöver mer omfattande insatser från åldern 82 till 85 år och personer som är 90 år eller äldre har dubbelt så många hemtjänsttimmar i genomsnitt som personer mellan 85 och 89 år. Men det är ändå så att omkring en fjärdedel av alla som har hemtjänst är under 65 år. Många av dessa har stora hemtjänst- och sjukvårdsinsatser i hemmet, ofta med insatser från den lasaretsanknutna hem-sjukvården.

I diagram 8 framgår den beräknade utvecklingen av antalet äldre Norrköpingsbor fem år framåt.

Den riktigt stora förändringen under den närmaste femårsperioden blir ökningen av personer mellan 65 och 69 år. Även gruppen 70 – 74 år kommer att öka. Det beror på att 40-talisterna har kommit till de åldrarna och de lämnar yrkeslivet. Det kommer att påverka behovet av äldreomsorg under perioden, men inte i så hög utsträckning eftersom det genomsnittliga behovet av antalet hemtjänsttimmar är lågt för dessa åldersgrupper. Däremot är det viktigt att ta hänsyn till den här gruppen i ett längre perspektiv, då de kommer upp i åldrar med mer omsorgsbehov.

Antalet personer i åldersgrupperna 75 – 79 år, 80 – 84 år och 85 – 89 år förväntas totalt sett minska under femårsperioden. Samtidigt beräknas antalet personer som är 90 år eller äldre att öka något. Denna ökning är betydelsefull eftersom omsorgsbehovet är så stort i den gruppen. Sett över prognosperioden förväntas det totala behovet av hemtjänst att öka med omkring fyra procent, om det genomsnittliga behovet per åldersgrupp skulle kvarstå. Det är dock stora variationer i hemtjänstbehoven och det är därför svårt att göra tillförlitliga prognoser för utvecklingen.

Hälso- och sjukvården har haft en snabb utveckling de senaste åren vilket har inneburit stora förbättringar av äldre människors välbefinnande. Delar av vårdinsatserna har förskjutits från sjukhusen till de enskildas hem, vilket innebär att kommunen får ansvar för omsorgen. Det är också vanligare att människor som har stora omvårdnads- och sjukvårdsbehov väljer att stanna kvar i det egna boendet. Arbetet i personers hem kan skapa problem med tillgänglighet eftersom många bostäder saknar hiss och har små to-

alettrum. Konsekvensen blir också den att när personer väl kommer till särskilt boende har de stora behov som kräver ett kvalificerat omhändertagande och det ställs stora krav på utformningen av boendet. Det har medfört att ett antal boendeenheter har blivit omoderna och måste byggas om eller ersättas med nybyggda.

Utvecklingen har medfört att den ordinarie hemtjänstpersonalen ägnar allt mer tid till kvalificerade omvårdnadsinsatser, medan serviceinsatserna i form av exempelvis städning och tvätt utgör en allt mindre del. På nationell nivå diskuteras om serviceinsatserna i framtiden, när antalet äldre ökar kraftigt, kanske ska tillgodoses på annat sätt än genom hemtjänsten.

Handikappomsorg

Insatserna inom handikappomsorgen styrs av nationella lagar, dels lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och dels socialtjänstlagen (SoL). För närvarande pågår diskussion och översyn av lagstiftningen som kan komma att innebära att fler målgrupper får rätt till insatser enligt LSS och att SoL kompletteras med skyldigheter för kommunerna vad gäller stöd till personer med psykiska störningar och funktionshinder. Dessutom kan lagstiftningen ändras så att fler typer av insatser blir rättigheter enligt LSS.

Förändringar i lagstiftningen kan alltså komma att betyda ökade insatser från kommunens handikappomsorg. En sådan ökning har redan skett sedan år 1995 då kommunerna fick ansvar för insatser enligt LSS. Den årliga ökningen har rört sig om ungefär 65 personer och även om inte lagarna ändras beräknas ökningen ändå fortsätta.

Det finns ytterligare en lag som reglerar handikappomsorgens insatser. Det är lagen om assistansersättning (LASS), där beslut tas av försäkringskassan, men kommunen svarar för de första 20 timmarna. Här har det skett en fördubbling av antalet personer mellan år 1998 och 2007, då 186 personer hade denna insats, och ökningen ser ut att fortsätta.

Det kan finnas flera orsaker till den ökning inom handikappomsorgen som redan har skett. Ett skäl är att allt fler barn och ungdomar skrivs in i särsko-

lan. Det medför att de efter skolan går vidare till exempelvis daglig verksamhet enligt LSS istället för att komma ut på den vanliga arbetsmarknaden. Ett annat skäl kan vara att LSS är en rättighetslagstiftning och att det därför är viktigt för individen att det ställs en diagnos som visar att han eller hon ingår i någon av lagens målgrupper. Det är vanligt att diagnos ställs i mellanstadie- eller högstadieåldern och att det handlar om neuropsykiatriska funktionshinder ofta i kombination med andra funktionshinder. De familjer som då kommer i kontakt med handikappomsorgen har i allmänhet haft det jobbigt en längre tid och det behövs både mycket stöd till ungdomarna och avlastning till föräldrarna.

Tillsammans med landstinget genomförde kommunen en kartläggning av vuxna personer i Norrköpings kommun med långvarigt och allvarligt psykiskt funktionshinder åren 1996 respektive 2006. Under dessa år har en fördubbling av antalet skett till 923 personer år 2006. Dessutom har det skett en kraftig förskjutning till yngre åldrar och till personer med hemmaboende barn under 18 år. År 2006 hade 143 av de kartlagda personerna hemmaboende barn.

Antalet personer inom handikappomsorgen ökar således och deras behov blir allt mer komplexa. Det kräver en flexibilitet i utformningen av insatser och ett gott samarbete med andra delar av den kommunala organisationen och med landstinget.

Socialtjänst

År 2006 var ungefär 9 procent av ungdomarna i åldern 15 – 18 år aktuella vid socialkontoret och den största gruppen placerade var i samma åldrar. Det totala antalet Norrköpingsungdomar 15 – 18 år väntas först öka något till år 2008 för att sedan minska med omkring 800 personer fram till år 2011 och sedan minska med ytterligare 800 fram till år 2016. Om mönstret när det gäller kontakter med socialkontoret håller i sig bör alltså antalet ungdomar i den åldern som är aktuella vid socialkontoret minska på fem och tio års sikt.

Socialkontorets verksamhet speglar samhällsutvecklingen, där den enskilt viktigaste faktorn är arbetslösheten. Det innebär att om arbetslösheten minskar radikalt kommer behovet av socialkontorets insatser

också att minska. Ett annat stort samhällsproblem är alkoholkonsumtion och droganvändning. Dryckesvanorna har ändrats och konsumtionen ökar bland vuxna, både genom att antalet dryckestillfällen har ökat och genom att antalet tillfällen då man dricker mycket har blivit fler. Tillgången till cannabis, heroin, amfetamin och kokain har ökat kraftigt i Sverige och priserna har sjunkit.

För ungdomar är det nu lätt att få tag i alkohol som är införd från närliggande länder och som säljs illegalt till ungdomarna, vilket har gjort att konsumtionen av hembränd sprit har minskat. Enligt drogvanueundersökningen, som vänder sig till alla elever i årskurs 8 och gymnasiets årskurs 1 i Norrköpings skolor, har både totaltkonsumtionen av alkohol och berusningsdrickandet minskat. Detta gäller särskilt för pojkar. Men samtidigt finns det en oro kring de ungdomar som befinner sig i riskzonen, att den gruppen dricker allt mer.

Socialtjänstens verksamhet påverkas i stor utsträckning av statliga initiativ i form av exempelvis strategier, nationella handlingsplaner och riktlinjer. Några sådana som är aktuella just nu är hantering av unga lagöverträdare, där den grundläggande principen är att barn och ungdomar som har begått brott i första hand ska bli föremål för insatser inom socialtjänsten. Det kommer att bli obligatoriskt för kommunerna att erbjuda medling vid brott där gärningsmannen är under 21 år från den 1 januari 2008. I Norrköping kommer det att gälla omkring 250 ungdomar per år. Förändringar i synen på ungdomsvård som påföljd kan dessutom innebära att fler ungdomar än i dag blir föremål för socialtjänstens insatser.

År 2005 kom slutbetänkandet från en statlig utredning om nationell handlingsplan för den sociala barn- och ungdomsvården. Det innehåller förslag som kommer att ställa krav på ekonomiska och personella resurser, organisationsanpassning, utbildning och uppföljning inom socialtjänsten.

Socialstyrelsen har tagit fram nationella riktlinjer för missbrukarvården som vänder sig både till sjukvården och till socialtjänsten. Det behövs ett formaliserat samarbete mellan kommun och landsting, särskilt när det gäller personer som både har missbruk och svår psykisk ohälsa.

I en statlig utredning om socialtjänstens stöd till

Planeringsförutsättningar

våldsutsatta kvinnor anges hur en kvalitetsutveckling av stödet ska ske till våldsutsatta kvinnor och barn som har bevittnat våld. Dessutom har regeringen fattat beslut om en strategi för att motverka hemlöshet. Här kan konstateras att denna strategi stämmer väl överens med hur Norrköpings kommun arbetar med bostadssamordning.

Ansvarskommittén föreslår i sitt slutbetänkande att den statliga styrningen i framtiden enbart ska ske genom lagar, förordningar och myndigheternas föreskrifter och inte genom nationella riktlinjer, strategier och så vidare, vilket i hög grad skulle påverka socialtjänstens arbete.

Kommunens personal

Den enskilt viktigaste resursen i den kommunala organisationen är personalen, som består av cirka 8 500 anställda. Under de kommande fyra åren kommer den att genomgå en kraftig generationsväxling, då omkring 1 000 anställda under perioden kommer att uppnå 65 års ålder. Om nuvarande mönster består kan omkring 400 anställda dessutom välja att gå i pension före 65 års ålder. Tillsammans med den övriga personalomsättningen, som för närvarande är låg, endast 2 procent, kan det totala rekryteringsbehovet beräknas till omkring 2 000 personer under kommande fyra år. För att lyckas med det är det viktigt att Norrköpings kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Åldersfördelningen ser olika ut i olika verksamheter. Inom vård- och omsorg finns en stor andel äldre som är anställda som vårdbiträden och sjuksköterskor, medan grupperna skötare och personliga assistenter har en stor andel unga. Inom utbildningsområdet är det framför allt bland gymnasielärarna som det finns en mycket stor andel äldre medan förskollärarna och fritidspedagogerna har en stor andel unga. Bland chefer på olika nivåer, administrativa handläggare och assistenter finns stora andelar äldre.

När det gäller enskilda specialistfunktioner kan pensionsavgångarna medföra kännbara förändringar på mindre kontor. Ett exempel är lantmäterikontoret, där över hälften av personalen förväntas gå i pension inom de närmaste åren. Ett annat sådant exempel är kultur- och fritidskontoret.

Det finns ett antal viktiga utvecklingsområden för att öka kommunens framtida attraktivitet som arbetsgivare.

- Kompetensutveckling så att personalen ges förutsättningar att utvecklas i sin anställning, både personligt och professionellt.
- Lönebildningsprocessen används som ett medel för att styra medarbetarna mot verksamhetens mål.
- Det ska inte finnas några osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män.
- Det relativa löneläget ska möjliggöra framtida personalförsörjning och löneutvecklingen ska stimulera medarbetarna till fortsatt utveckling.
- Kommunens chefer ska ges stöd och utveckling och antalet direkt underställda medarbetare ska inte uppgå till fler än 35 för att göra det möjligt för cheferna att klara sitt uppdrag.

Lyhördhet i organisationen

Den kommunala organisationen är till för att organisera de gemensamma intressen som invånarna i Norrköpings kommun har. Det är viktigt att vara lyhörd för förändringar i invånarnas uppfattningar om innehållet i den kommunala verksamheten och hur den utförs. Utbildningsnivån i samhället har ökat, människor har högre krav på samhällsapparaten, mångfalden och individualismen har ökat och den kommunala organisationen måste anpassa sig till dessa förändringar.

Det kan betyda olika saker för olika verksamhetsområden. Det kan exempelvis innebära att utbudet inom kultur och fritid får anpassa sig till att färre människor i framtiden vill engagera sig i det föreningsliv som i dag bär upp stora delar av fritids- och kulturlivet, och för kulturinstitutionerna att hitta metoder för att interagera med medborgarna, att kunna utgöra scener för människors idéer och kreativitet. Det kan betyda att det ställs högre krav på snabb handläggning av tillståndsärenden, till exempel inom bygglov. Det kan innebära att brandförsvaret i sitt förebyggande arbete behöver anpassa sina metoder till den kulturella mångfald som finns. Det kan medföra att föräldrar i mindre utsträckning väljer den närmaste förskolan eller skolan till sina barn.

Planeringsförutsättningar

Det kan betyda att innehållet i äldreomsorgen i framtiden behöver anpassas till de många äldre som har vuxit upp efter andra världskriget och som har varit med om ett helt annat samhälle än flertalet av de som finns i äldreomsorgen i dag. Det kan innebära ökade förväntningar på tillgång till individanpassad kommunal information när som helst och var som helst.

Men alla kommuninvånare har inte lika lätt att komma till tals. Därför är det viktigt att hitta modeller som stöder utvecklingen av delaktighet och inflytande. Vi måste också utgå från att vi lever i ett mångkulturellt samhälle och hitta sätt att dra nytta av varandras olikheter. Delaktigheten stöds av att människor känner sig trygga, har en god hälsa och har arbete eller annan sysselsättning.

För att lättare få tillgång till människors uppfattningar om den kommunala verksamheten införs ett system för klagomålshantering. Genom det kan vi snabbare hitta förbättringsområden som är viktiga för kommuninvånarna. Men det gäller även att noga följa och planera för de demografiska förändringarna samt att ständigt vara lyhörd för omvärldsförändringar som kan komma att påverka den framtida kommunala verksamheten.

Statens riktlinjer för den kommunala ekonomin

Regeringen presenterade den 20 september 2007 budgetpropositionen för år 2008. Enligt regeringens bedömning av svensk ekonomi kommer tillväxten att bli 3,4 procent 2007 och 3,0 procent år 2008.

Svensk ekonomi och arbetsmarknad fortsätter att utvecklas starkt. Det är främst den inhemska efterfrågan som driver tillväxten. De senaste årens starka investeringstillväxt når sin topp år 2007. Hushållens konsumtion väntas växa kraftigt framöver till följd av snabbt stigande disponibla inkomster och en ökande sysselsättning.

Efterfrågan på arbetskraft är hög och sysselsättningen bedöms fortsätta att stiga under år 2007 och de närmsta åren. Den reguljära sysselsättningsgraden, andelen sysselsatta i befolkningen, för de i åldern 20-64 år beräknas uppnå 80 procent år 2008. Den öppna arbetslösheten minskar till 4,0 procent år 2008 för att åren därefter öka något. Löneökningstakten bedöms bli högre de kommande åren till följd av det stigande resursutnyttjandet och de avtal som slutits. Detta bidrar till att inflationstrycket tilltar. Den procentuella utvecklingstakten för KPI (konsumentprisindex) beräknas bli 2,2 procent år 2007, 2,8 procent år 2009 samt 2,9 procent för år 2010.

Starka finanser i kommunerna bidrar till att den kommunala konsumtionen ökar. År 2007 bedöms sektorns konsumtion öka med 2 procent och år 2008 med 1,8 procent. Under åren 2009 och 2010 beräknas ökningen av kommunernas inkomster och konsumtion bli betydligt lägre. Det är både en långsammare ökning av skatteunderlaget och oförändrade generella statsbidrag som förklarar den svagare utvecklingen.

Regeringen ser optimistisk på skatteunderlagets tillväxt åren framöver, då förväntningarna är att såväl starkare sysselsättning som högre timlöner kommer att medföra ett starkare skatteunderlag. Regeringens prognos för tillväxt av skatteunderlaget är för perioden 2006-2010 sammantaget 28,5 procent. Regeringen har fastställt uppräkningsfaktorerna för kommunernas skatteunderlag år 2008 och år 2009 till 5,5 procent respektive 6,1 procent.

Regeringen genomför en del förändringar som påver-

kar kommunsektorn. Kort kan de förslagen sammanfattas enligt följande.

- Den statliga fastighetsskatten avskaffas den 1 januari 2008 och ersätts med en kommunal fastighetsavgift.
- Nivån på det generella statsbidraget till kommunsektorn föreslås vara nominellt oförändrade åren 2009 och 2010.
- Nystartsjobb ska omfatta hela den offentliga sektorn från och med den 1 januari 2008. Tidigare omfattades privata näringslivet och affärsverksamheten hos offentliga arbetsgivare.
- Från och med den 1 januari 2008 föreslås en ny form av särskilda nystartsjobb, så kallade nyfriskjobb, för arbetsgivare som anställer personer som sedan minst ett år på heltid beviljats sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning. Kompensationen för nyfriskjobb blir det dubbla jämfört med nystartsjobb.
- Ett vårdnadsbidrag införs från och med den 1 juli 2008. Det riktar sig till föräldrar med barn mellan 1 och 3 år som vill vara hemma lite längre efter föräldraförsäkringens slut. De kommuner som så önskar kan ge ett skattefritt bidrag på maximalt 3 000 kronor per månad och barn som inte utnyttjar den offentligt finansierade barnomsorgen.
- En jämställdhetsbonus införs den 1 juli 2008. Reformen innebär att en arbetande förälder kan erhålla en bonus på maximalt 3 000 kronor i månaden under förutsättning att föräldrarna delar på uttaget av föräldrapenning.
- Regeringen inför ett särskilt generellt statsbidrag med 900 000 tkr till läsa, skriva, räkna satsning med fokus på årskurserna 1-3. Miljonerna fördelas på 3 år varav 150 000 tkr år 2008, 250 000 tkr år 2009 och 500 000 tkr år 2010.
- Regeringen avsätter 55 000 tkr årligen 2008-2010, motsvarar 175 kronor per elev och år, till kultur och eget skapande för elever i årskurserna 7-9.
- För insatser som främjar ökad mångfald av utförare inom äldreomsorgen avsätts 300 000 tkr årligen 2008 och 2009.

Finansiella förutsättningar

Skatteunderlag

Kommunens skatteunderlag för 2008 uppgår enligt prognos september 2007 till 204 266 tusen skatte-kronor. Det innebär en ökning av skatteunderlaget med 7,2 procent jämfört med budget 2007.

Skattekraftens - skatte-kronor per invånare - utveckling i Norrköping och riket framgår av nedanstående sammanställning.

	2006	2007	2008
Norrköping <small>(skatte-kronor/invånare)</small>	1467,53	1522,53	1618,19
Riket	1582,08	1647,48	1756,30
Norrköping <small>(i procent av riket)</small>	92,76	92,42	92,14

Kommunalskatteintäkter

Kommunens utdebitering är oförändrad 21:45 kr / skatte-krona. Kommunens egna skatteintäkter beräknas för budget 2008 till 4 381 500 tkr.

Kommunalekonomisk utjämning

Från år 2005 infördes ett nytt system för kommunalekonomisk utjämning. I korthet kan förändringen beskrivas som att det tidigare generella statsbidraget och inkomstutjämningsbidraget ersätts av ett statligt utjämningsbidrag vilket garanterar 115 procent av kommunernas medelskatte-kraft. Räcker inte anslaget nivå till att finansiera den garanterade nivån justeras detta genom att kommunerna själva får betala en regleringsavgift. Överstiger anslaget nivå den garanterade nivån betalar staten ut ett regleringsbidrag. Inom ramen för anslaget finansieras även de av regeringen föreslagna införande-bidragen samt det nyinrättade strukturbidraget.

Inom systemet för kommunalekonomisk utjämning finns också ett system för utjämning av strukturellt betingade kostnadsskillnader mellan landets kommuner. De kommuner som har relativt sett ogynnsamma strukturella förhållanden får ett tillägg medan de kommuner som har en relativt sett gynnsam struktur

får ett avdrag på sina skatteinkomster. Totalt sett ska tilläggen och avdragen i kostnadsutjämningsen ta ut varandra. Systemet kräver därmed inget tillskott av statliga medel.

Ovan nämnda regleringsbidrag- /avgift används också för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn, till exempel när den kommunala finansieringsprincipen tillämpas för att kompensera för att ansvaret för uppgifter flyttas mellan staten och kommunsektorn. En sådan förändring från år 2008 är att den statliga fastighetsskatten ersätts av en kommunal fastighetsavgift. Regleringsavgiften höjs på grund av denna förändring med 1 309 kr per invånare.

Kommunal fastighetsavgift

Den statliga fastighetsskatten avskaffas och ersätts med en kommunal fastighetsavgift från och med den 1 januari 2008. Avgiften ska vara 6 000 kronor för småhus, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet och 1 200 kronor per lägenhet i flerbostadshus, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Avgiften kommer att indexuppräknas och knyts till inkomstbasbeloppet. Utbetalning till kommunerna kommer de första åren ske utifrån kronor per invånare. Preliminärt utfall för Norrköpings kommun år 2008 är att kommunen får 166 100 tkr i fastighetsavgifter.

LSS-utjämning

Från år 2004 infördes ett nytt system för kostnadsutjämnings mellan landets kommuner för den verksamhet som enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Systemet utgår från antalet beslut per insats för alla tre personkretsar som kommunen har kostnader för. En strukturstyrning beräknas fram för kommunen genom att multiplicera antalet beslut med rikets genomsnittliga nettokostnad för respektive insats. Därutöver justeras den enskilda kommunens strukturstyrning m h a ett koncentrationsindex och ett personalkostnadsindex.

Preliminärt utfall för Norrköpings kommun år 2008 är att kommunen får ett bidrag motsvarande 46 000 tkr från utjämningsen.

Finansiella förutsättningar

Skatteintäkter med mera åren 2008-2011 för Norrköping

Kommunens prognos av skatteintäkter, utjämningsbidrag med mera utgår från regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för år 2007 och år 2008 och förbundet för Sveriges kommuner och landstings

skatteunderlagsprognos som presenterades den 24 september 2007, samt de nya förutsättningar som regeringen presenterade i budgetpropositionen.

År	2008	2009	2010	2011
Egna skatteintäkter	4 381,5	4 570,2	4 780,5	4 971,7
Statlig Inkomstutjämning	968,2	1 009,9	1 056,2	1 098,4
Kostnadsutjämning	20,6	20,6	20,6	20,6
Regleringsbidrag/avgift*)	-57,2	-84,1	-114,7	-114,7
Kommunal fastighetsavgift	166,1	171,1	176,2	181,5
LSS-utjämning	46,0	46,0	46,0	46,0
Summa	5 525,2	5 733,7	5 964,8	6 203,6

Tabell: Budget 2008-2011

*) Från och med budget 2008 justeras regleringsavgiften med 1 309 kronor per invånare på grund av införandet av en kommunal fastighetsavgift som ersättning för den slopade statliga fastighetskatten. Höjningen av regleringsavgiften för åren 2009-2010 beror på att de generella statsbidragen som ingår i utjämningsystemet ska vara nominellt oförändrade de åren.

Kommunens styrmodell

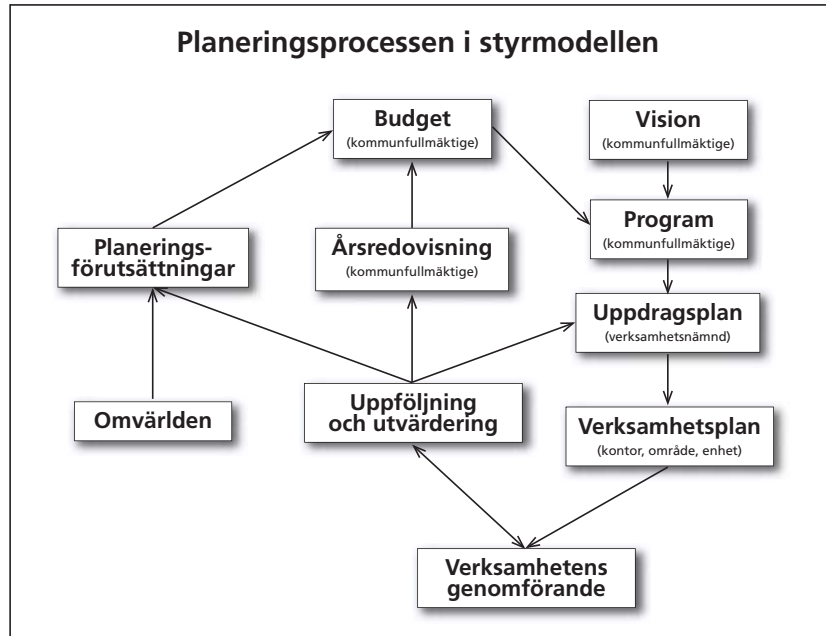
Sedan år 2003 har kommunen en styrmodell som beskriver flödet av information och beslut under ett verksamhetsår. Syftet med styrmodellen är att ge en överblick av de styrande aktiviteterna och att visa hur de hänger samman.

Ledorden för styrmodellen är: Dialog, Helhetssyn, Långsiktighet, Tydlighet och Systematiskt kvalitetsarbete

Dessa ledord ska genomsyra arbetet i hela styrprocessen. Systematiskt kvalitetsarbete är ett av ledorden och i en målstyrd organisation behöver samtliga ansvarsnivåer följa upp och utvärdera sitt arbete systematiskt för att göra en önskvärd utveckling möjlig. Kvalitetsarbetet i Norrköpings kommun innebär en långsiktig, medveten och gemensam strävan att förbättra processer och resultat.

Styrmodellen utgår från en uppdragsmodell, som bygger på att visionen konkretiseras i program för kommunens olika verksamheter. Programmen utarbetas av ansvariga nämnder och fastställs av kommunfullmäktige. Utifrån program och de ekonomiska förutsättningarna formulerar ansvarig nämnd uppdrag. Uppdragen ska innehålla konkreta, mätbara och uppföljningsbara mål.

Mottagarna av uppdragen, det vill säga de enheter som ska verkställa uppdragen, formulerar en verksamhetsplan som mer detaljerat beskriver hur verksamheten ska bedrivas inom de ekonomiska ramar och krav som ställts. Varje år lämnas en kvalitetsredovisning till den uppdragsgivande nämnden som i första hand ska vara ett underlag för det egna förbättringsarbetet på enheten. Tillsammans bildar kvalitetsredovisningarna underlag för den uppdragsgivande nämnden och förvaltningens övergripande åtgärder för att öka målpfyllelsen.

Som grund för verksamhetsplaneringen i den kommunala organisationen används ett antal grundläggande fakta, som sammanställs i form av planeringsförutsättningar. Kommunen arbetar med flerårsbudgetar. Det innebär en rullande budgetperiod på fyra år, där det första året avser nästa kalenderår.

Ett strukturerat och systematiskt kvalitetsarbete säkerställer att de beslut som fattas i kommunfullmäktige efterföljs och är en kontroll på att kommunens utbud av tjänster och service motsvaras av medborgarnas behov. Att stimulera till ständigt förbättringsarbete är viktigt.

Ett av syftena med styrmodellen är att stärka kommunfullmäktiges roll i den demokratiska beslutsprocessen i kommunen genom att fullmäktige ska få större aktivitet, insikt och delaktighet i ett tidigt skede.

Under år 2006 har reviderade riktlinjer för styrmodellen fastställts av kommunstyrelsen. Ytterligare en revidering sker under år 2007.

Styrning och mål i 2008

Budgetprocessen

Nedan beskrivs processen kring kommande arbete med budget för år 2009 :

I enlighet med styrmodellen har kommunen infört flerårsbudgetar. Det innebär en rullande budgetperiod på fyra år, där år ett avser nästa kalenderår. Flerårsbudgeten ska ses som långsiktig planering där hänsyn tas till bland annat politiska prioriteringar, skatteintäkternas och statsbidragens utveckling, statliga beslut och reformer som påverkar förutsättningarna för kommunens verksamheter och ekonomi. Hänsyn tas också till förändringar av verksamhetsvolymer, servicenivåer, avtal och driftkostnader för gjorda investeringar.

Kommunfullmäktigen fastställer vid samma tillfälle budgeten för nästa kalender år och preliminära budgetramar för de tre efterföljande åren. Budgetramar fastställs på nämndnivå.

Kommunfullmäktige beslutar i november 2007 om budget för år 2008 och preliminära budgetramar för åren 2009-2011. De preliminära budgetramarna ligger sedan till grund för de budgetanvisningar som överlämnas till nämnderna i början av 2008.

Nämnderna arbetar under perioden februari-maj 2008 med att ta fram förslag till driftbudget utifrån de preliminära ramarna. Nämnderna analyserar de preliminära ramarna för hela perioden 2009-2011.

De tar även fram verksamhetsmässiga planeringsförutsättningar t ex volymförändringar, lokal- och personalbehov. Nämnderna föreslår även eventuella ändringar i den av kommunfullmäktige beslutade investeringsplanen för åren 2009-2011 samt föreslår nya investeringsprojekt för år 2012. Nämnderna ska också ta ställning till eventuellt behov av revidering av programmen inom respektive nämnds ansvarsområde. Nämnderna lämnar in ett budgetmaterial avseende perioden 2009-2012 till kommunledningen under maj månad 2008.

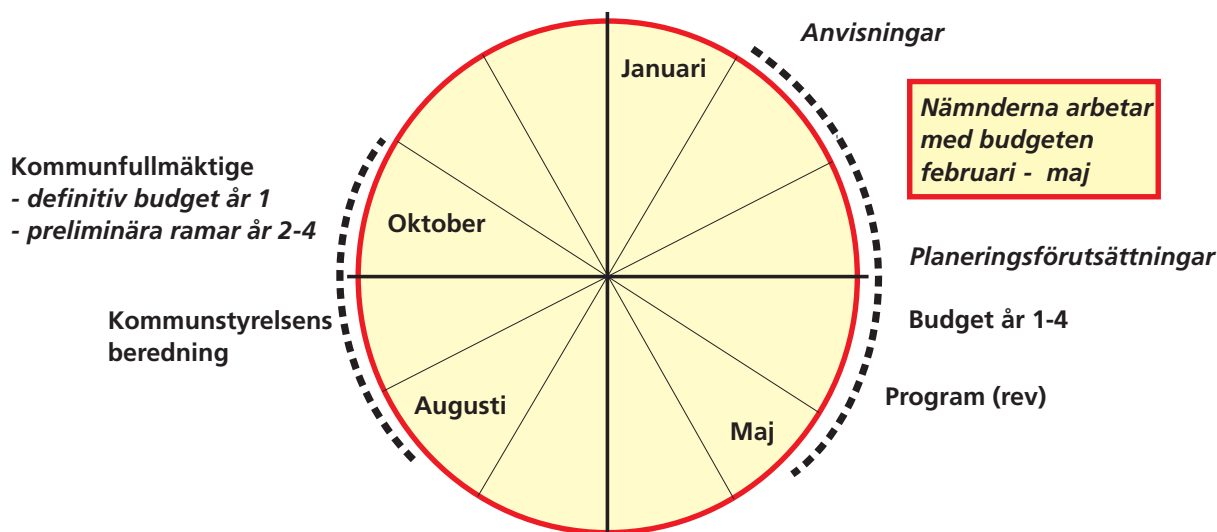
Kommunstyrelsen arbetar med budgeten under hösten. En definitiv budget för år 2009 samt en preliminär driftplan och investeringsplan för åren 2010-2012 fastställs av kommunfullmäktige i oktober 2008.

Under vissa omständigheter kan budgeten fastställas av kommunfullmäktige i november och undantagsvis i december.

Nämnderna ska under hösten 2008, utifrån de preliminära budgetramar som kommunfullmäktige beslutade i november 2007, börja förbereda uppdrag och fördelning av budget till områden/verksamheter så att det är klart före årsskiftet.

Efter det att kommunfullmäktige har fastställt budgeten definitivt för år 2009 ska nämnderna senast i december fastställa slutlig budget och uppdragsplaner för år 2009.

Budgetprocessen

Program inom personalområdet, d v s personal policy, jämställdhetsplan och plan för etnisk mångfald

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige i slutet av 2007.

Programmets omfattning

Samtliga verksamheter i kommunen omfattas av programmen.

Ansvar

Kommunens chefer och personalkontoret har ansvaret för åtgärderna i programmen inom det politiska området.

Mål

Norrköpings kommuns personalpolicydokument syftar till att sammanfatta de grundläggande värderingar som styr arbetet inom personalområdet. Genom en god kunskap om kommunens förhållningssätt skapas förutsättningar för chefer och medarbetare att känna trygghet och tillfredsställelse i arbetet. Policyn beskriver ett förhållningssätt i många av de frågor där chefer både måste balansera motstridiga intressen och vara tydliga.

Jämställdhetsplanens övergripande mål är att alla anställda kvinnor och män i kommunen ska uppleva samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter i sin anställning, och att alla anställda, chefer, brukare och medborgare behandlas med respekt.

Målet med planen för etnisk mångfald är kommunens anställda ska ha en öppen attityd gentemot människor oavsett etnisk bakgrund och att personalsammansättningen i Norrköpings kommun ska återspegla befolkningssammansättningen i kommunen.

Program för området välfärd och hållbar utveckling

Programmets omfattning

Programmet är ett kommunövergripande program för välfärd och hållbar utveckling och har som mål är att främja välfärden för alla invånare i Norrköpings kommun genom att upprätthålla och utveckla vårt demokratiska samhälle. Människor i olika åldrar och med olika bakgrund ska leva, bo, arbeta och utvecklas i en trygg, stimulerande och långsiktigt hållbar miljö, där livskvalitet och hälsa är viktiga begrepp. Programperioden är 2006-2010. Programmet har aktualiserats under våren 2007.

I programmet ingår tre perspektiv – det ekologiska, det ekonomiska och det sociala. För att uppnå en hållbar utveckling krävs samsyn och samplanering mellan de tre dimensionerna. Först då alla tre perspektiven ingår i det dagliga arbetet uppstår processen hållbar utveckling, som är en förutsättning för att nå målet välfärd.

Syftet med programmet för välfärd och hållbar utveckling är att skapa ett gemensamt förhållningssätt som ska genomsyra alla beslut och all verksamhet.

Målgruppen är förtroendevalda, anställda och därmed verksamheterna i Norrköpings kommun.

Programmet har sin grund i nationella lagar och mål samt internationella konventioner. I programmet omsätter vi dessa intentioner på lokal nivå.

Ansvar

Programmet berör alla nämnders arbete och genomförande av programmet kräver samverkan mellan olika kompetensområden och samtal om helhetssyn, integrerat synsätt och medborgarnas perspektiv. Flera andra kommunala program tar upp frågor som rymms inom begreppet välfärd och hållbar utveckling.

Kommunstyrelsen ansvarar för att programmets målområden implementeras, kommuniceras och följs upp kontinuerligt och att redovisning sker i form av ett årligt välfärdsbokslut som bygger på indikatorer utifrån programmets målområden.

Som verktyg för att få med perspektiven i välfärd och hållbar utveckling används ”konsekvensbeskrivningar för hållbar utveckling” i beslutsunderlagen. En ”checklista” har utarbetats och syftet är att på ett mer systematiskt sätt få med välfärds- och hållbarhetsaspekterna i våra beslut. Utbildning i att använda checklisten hålls kontinuerligt internt i kommunen.

Mål

I programmet beskrivs fem målområden och målen har formulerats utifrån dessa. I avsnitten under respektive målområde finns korta beskrivningar av nuläget i Norrköping och vad kommunstyrelsen avser att särskilt lyfta fram under programperioden. Målen ska fungera som vägvisare för att främja Norrköpings välfärd och hållbarhet. Målen ska genomsyra verksamheternas arbete genom exempelvis verksamhetsnämndernas uppdragsplaner. De fem målområdena är:

- Delaktighet och inflytande
- Integration och mångfald
- Trygghet
- Resurshushållning och resursanvändning
- Hälsa och livsstil

Det lokala handlingsprogrammet för Agenda 21 togs fram under mitten av 1990-talet och behandlades av kommunfullmäktige 1998. Under hösten 2007 startar ett revideringsarbete av Norrköpings lokala Agenda 21. Fram till den 31 januari 2008 ska synpunkter och förslag samlas in från boende och verksamma i Norrköping. Under våren 2008 kommer alla förslag och synpunkter som kommit in att sammanställas till en reviderad lokal Agenda 21. Den är ett lokalt handlingsprogram och komplement till detta program i arbetet med medborgarnas engagemang.

Miljöprogrammet Leva i Norrköping

Kommer att revideras under 2008 och beslut planeras i kommunfullmäktige hösten 2008.

Programmets omfattning

Norrköpings miljöprogram Leva i Norrköping beskriver miljösituationen i kommunen som geografiskt område, med bakgrundstexter samt mål och förslag till åtgärder för den kommunala verksamheten. Genom de olika beslut som tas i kommunen får målen och åtgärderna även en påverkan på omvärlden. Målen är gemensamma för kommunen som organisation, och alla som i sin verksamhet berörs av målen har ett ansvar att bidra till att målen uppfylls. Tidsmässigt omfattar programmet perioden 2002-2010.

Programmet har följts upp 2004 avseende de mål och åtgärder som skulle vara uppfyllda till 2003 eller genomföras kontinuerligt. Efter den uppföljningen gjordes en mindre revidering av miljöprogrammet. Under 2005 genomfördes en uppföljning där lämpliga indikatorer för målen i miljöprogrammet undersöktes, och under 2006 gjordes en ny uppföljning av mål och åtgärder. Uppföljningen 2006 visar att av de 23 åtgärder som skulle vara genomförda senast under 2005 är 7 stycken (30 procent) att betrakta som uppfyllda, 5 stycken (22 procent) pågår för närvarande och 11 stycken (48 procent) pågår inte alls eller har inte påbörjats. Miljöprogrammet behöver därför aktualiseras och denna process inleds under hösten 2007. Ett omarbetat miljöprogram beräknas vara färdigt för beslut under hösten 2008.

Mål

Miljöprogrammet bygger på 9 av de 16 nationella miljömålen. För att skapa ett större engagemang och förståelse för miljöarbetet har kommunen tagit fram 18 lokala miljömål efter följande principer:

- Målet ligger i linje med vad som anges på nationell nivå

- Kommunen har möjlighet att påverka den aktuella frågan genom eget agerande
- Frågan är ett prioriterat område i kommunen
- Kommunen har möjlighet att följa upp målet genom statistik som är eller kan göras tillgänglig.

I samband med att miljöprogrammet antogs uttalades att klimatpåverkan, övergödningsproblematiken samt målområdet "giftfri miljö" är prioriterade. För att begränsa kommunens egna utsläpp av klimatpåverkande gaser har en klimathandlingsplan antagits av fullmäktige den 1 mars 2004. Klimathandlingsplanen följdes upp under första delen av 2007, och resultatet är att 28 åtgärder har genomförts och avslutats (46 procent), 13 åtgärder pågick (22 procent) och 19 åtgärder har inte genomförts (32 procent). Detta innebär att andelen genomförda eller pågående åtgärder är 68 procent. Kommunens aktiva klimatarbete fortsätter nu med att ta fram en gemensam klimativision för Norrköping och Linköping.

Ansvar

För att uppnå målen i miljöprogrammet har förslag till åtgärder tagits fram. Specificerade nämnder i kommunen med sina förvaltningar har ansvar för att dessa, eller andra åtgärder som också leder till att målen uppfylls, genomförs. De ansvariga nämnderna är kommunstyrelsen, stadsplaneringsnämnden, tekniska nämnden, byggnads- och miljöskyddsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden. I övrigt har all kommunal verksamhet ett ansvar för att ha med ett miljötänkande i sitt arbete, i enlighet med kraven i miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Miljöprogrammet följs upp av planeringskontoret dels genom de årliga miljöredovisningarna och dels genom miljörevisioner som genomförs för specifika verksamheter.

Internationellt program

Kommer att revideras under 2008 och beslut planeras i kommunfullmäktige hösten 2008.

Programmets omfattning

Programmet för internationella frågor har delats in i två fokusområden:

"Utveckla Norrköping" – För att Norrköpings kommun ska kunna utvecklas optimalt som organisation och för att främja dess invånare och näringsliv krävs att vi tar tillvara de erfarenheter och möjligheter som finns i vår omvärld.

"Norrköping i världen" – Begreppet Norrköping i världen visar på de områden där Norrköping agerar utåt för att bland annat synas och påverka för att kunna nå de övergripande målen. Det inbegriper också vår hållning till att stödja andra.

Ansvar

Ansvaret för internationella aktiviteter är i huvudsak decentraliserat och varje nämnd och verksamhetskontor ansvarar för och finansierar sina aktiviteter inom befintlig ram. Varje programområde bör ta särskild hänsyn till internationella frågor vilket ska gå i linje med det internationella programmet.

Kommunövergripande frågor bereds åt kommunstyrelsen av den internationella gruppen och samordningsansvaret ligger på det internationella sekretariatet vid planeringskontoret.

Mål

Mål för internationaliseringsarbetet under programperioden 2007-2010:

- Norrköpings invånare, med särskild tonvikt på barn och ungdom, har goda möjligheter till internationella kontakter och till ökad kunskap och insikt om aktuella omvärldsfrågor.

- Näringslivet har bra förutsättningar till en positiv utveckling som gynnar kommunen.
- Utanför Sveriges gränser finns en positiv bild av Norrköping som bland annat samarbetspart, etableringsort och studieort.

Program för utveckling av elektroniska tjänster (e-program)

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige under hösten 2008.

Programmets omfattning

Det främsta syftet med e-programmet är att med hjälp av modern informationsteknik–IT öka effektiviteten och kvalitén i kommunens verksamheter, förbättra servicen till medborgarna och bidra till en ökad delaktighet i kommunens beslutsprocesser.

Programmet riktar sig till alla verksamheter i kommunen. Den förväntade bristen på arbetskraft, effektiviseringskrav och viljan att förbättra servicen är faktorer som driver på utvecklingen av nya elektroniska tjänster. Det interna arbetet kan förenklas ytterligare, självservicegraden kan öka och kommunikation som tidigare krävde fysisk närvaro kan lösas oberoende av tid och rum. Särskilt viktigt är också att ta tillvara informationstekniken som en resurs i det pedagogiska förnyelsearbetet.

Ansvar

Kommunstyrelsen är ägare av kommungemensamma funktioner som e-post, ekonomisystem, hemsida/intranät och den interna IT-infrastrukturen. I det ansvaret ligger att via årliga uppdragsplaner styra utvecklingen av dessa funktioner i enlighet med e-programmets intentioner. Planeringskontorets IT-strategifunktion är processägare av e-programmet och ska i den rollen vara katalysator för kommunens och verksamheternas förändringsarbete.

E-servicegruppen samordnar kommungemensamma och prioriterade e-utvecklingsinsatser i samspel med systemägargruppen. Ansvaret för att utveckla de olika verksamheternas arbetsprocesser och IT-stöd ligger på respektive verksamhetsnämnd och kontor.

E-servicegruppen ansvarar för uppföljningen av uppdragsplanen för e-service gentemot utskottet för strategiska frågor.

IT-strategifunktionen har det samlade ansvaret för att följa upp hela e-programmet gentemot kommunfullmäktige/kommunstyrelsen.

Mål

e-programmet är utgångspunkten för kommunens utveckling av elektroniska tjänster och den så kallade 24-timmarsmyndigheten. Den praktiska realiseringen av e-programmets målsättningar kommer att pågå under flera år och resultera i många olika aktiviteter. Framträdande målsättningar är bland andra att:

- Erbjuda möjligheter för medborgarna att lämna ansökningar och följa ärendeprocesser.
- Internt förenkla hanteringen av ärenden.
- Förbättra möjligheten för medborgarna att framföra synpunkter och klagomål på den kommunala verksamheten.
- Öka tillgången till bredband för medborgare och näringsliv och därigenom förbättra förutsättningarna för 24-timmarsmyndigheten.
- Särskilt värna om medborgarnas integritet och skydda känslig information i e-utvecklingsarbetet.
- Senast 2006 ska 95% av hushållen i Norrköping ha fått möjlighet till bredbandsuppkoppling.

Näringslivsprogram

Programmets omfattning

Kommunens näringslivsprogram anger riktlinjerna för vad kommunen vill prioritera och utveckla i näringslivsarbetet. Det är en grund för allt tillväxt- och näringslivsarbete i kommunen.

Styrning och mål i 2008

Programmet pekar bland annat ut vilka branscher man tror kommer att växa mest just i Norrköping och inom vilka områden näringslivsarbetet ska bedrivas.

De branscher som ska ägnas särskild uppmärksamhet under programperioden är:

- Basindustri, bland annat papper och förpackningar
- Besöksnäring och upplevelseindustri
- Energi- och miljöteknik
- Handel
- Hälsa

Kommunens näringslivsarbete ska bedrivas främst inom tre huvudområden: utveckling i befintliga företag, etableringar och nyföretagande.

Det finns också ett antal viktiga generella tillväxt faktorer som kommunen ska arbeta med, till exempel infrastruktur, mark och lokaler, kompetensförsörjning och regional samverkan.

Mål

En viktig del i näringslivsprogrammet är att kommunen ska utveckla kvaliteten i den kommunala servicen med snabbare kontakter, effektivare ärendehantering, bättre administrativt stöd och minskad byråkrati. Det ska vara enkelt att vara företagare i Norrköping.

I programmet finns fyra mål:

- Antalet företag och arbetstillfällen i Norrköping ska öka, genom att:
 - skapa goda förutsättningar för de företag som redan finns
 - öka antalet företag som växer
 - öka antalet nya etableringar
 - öka antalet nya företag
- Kommunens service till företag ska bli bättre. Ambitionen är att kunna ge en tydlig personlig återkoppling på en fråga inom 24 timmar.
- Näringslivsklimatet i Norrköping ska vara ett av de bästa i Sverige, jämfört med andra större kommuner

- Fjärde Storstadsregionen, med Norrköping-Lin-köping som motorer, ska vara en av de attraktivaste regionerna i Sverige med allt starkare tillväxt

Ansvar

Kommunstyrelsen är politiskt ansvarig för näringslivsprogrammet, inklusive genomförandet. Näringslivsprogrammet gäller för all kommunal verksamhet, för förvaltningar och kontor liksom kommunala bolag. Särskilt berörda är, förutom kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, stadsplaneringsnämnden, gymnasienämnden, byggnads- och miljöskyddsnämnden och tekniska nämnden.

Programmet har utarbetats av näringslivskontoret i samverkan med en rad andra aktörer: förtroendevalda och tjänstemän från den övriga kommunala organisationen, representanter från näringsliv, fackliga organisationer, företagsfrämjare med flera. Näringslivskontoret ansvarar för att programmet sprids och förankras, samt för att i ett årligt näringslivsbokslut följa upp programmet.

Arbetsmarknadspolitiskt program

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige under våren 2008.

Programmets omfattning

Programmet är ett planeringsunderlag i kommunens styrprocess och omfattar de arbetsmarknadspolitiska frågorna som i första hand skötes av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Det arbetsmarknadspolitiska programmet "rör sig" inom ett kommunalpolitiskt område, som i första hand gränsar mot näringslivsprogram, program för livslångt lärande och socialpolitiskt program.

Ansvar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för att årligen utarbeta uppdragsplaner till arbetsmarknads-, försörjningsstöds- samt flykting- och invandrarkontoret. Cheferna för respektive verksamhetskontor under arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för att genomföra åtgärder i enlighet med uppdragen.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar tillsammans med sina verksamhetskontor för årlig uppföljning och utvärdering av mål i uppdragsplanerna.

Mål

- Det övergripande målet med arbetsmarknadspolitiken i Norrköpings kommun är full sysselsättning och att alla norrköpingsbor ska klara egen försörjning.
- Målet är att arbetslösheten 2006 ska vara i nivå med genomsnittet i Östergötland, och fortsatt förbättring mot genomsnittet i riket. Det betyder att minst 2000 fler norrköpingsbor ska ha ett arbete 2006.
- Den övergripande målsättningen är att ingen ska vara långtidsberoende av försörjningsstöd.
- Norrköpingsbor med annan etnisk bakgrund ska ges möjlighet att utveckla och få användning för sin yrkeskompetens. Målet är att den enskilde ska vara i reguljärt arbete inom 12 månader.

Program för livslångt lärande

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige under våren 2008.

Programmets omfattning

Programmet omfattar hela utbildningsområdet i Norrköpings kommun, såväl kommunal verksam-

het som verksamhet i andra driftsformer, från förskoleverksamhet till och med vuxenutbildning, samt fritidsverksamhet för barn och ungdom och utgör därmed kommunens skolplan enligt skollagen 2 kap 8 §.

Programmet tar sin utgångspunkt i de lagar och förordningar samt läroplaner som styr förskolan, förskoleklassen, grundskolan, särskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Ansvar

Programmets målgrupp är i första hand alla verksamheter inom utbildningsområdet.

Kommunens ambitioner och prioritering av mål utifrån de nationella styrdokumenterna görs tydliga.

Ansvar för att utarbeta och genomföra åtgärder för att nå målen i programmet är i första hand barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Mål

Övergripande mål för all verksamhet inom utbildningsområdet är formulerade som ett tillstånd att sträva efter:

- Genom en skola för alla och ett livslångt lärande höjs kunskaps- och utbildningsnivån i Norrköpings kommun.
- Kvalitet uppstår i mötet mellan barn, elever, studerande och personal.
- Kränkande handlingar är oacceptabla.
- Barn och ungdomar och deras föräldrar samt vuxna studerande har goda möjligheter till inflytande.
- Öppenhet och samverkan med det omgivande samhället, lokalt, nationellt och internationellt.
- Hälsans betydelse medvetandegörs och goda förutsättningar skapas att utveckla en positiv livsstil och ett gott livsmönster.
- Ett systematiskt arbete med att kvalitetssäkra all verksamhet.

För varje verksamhet finns ytterligare konkretiseringar av målen för programperioden:

Styrning och mål i 2008

- mål att uppnå och mål att sträva efter för förskoleverksamheten,
- mål att uppnå och mål att sträva efter för förskoleklassen, grundskolan, särskolan och fritidshemmen,
- mål att uppnå och mål att sträva efter för fritidsgårdar och öppen fritidsverksamhet, - mål för gymnasieskolan, samt
- mål för vuxenutbildningen.

Varje ansvarig nämnd utarbetar ettåriga uppdragsplaner med utgångspunkt från programmet.

Socialpolitiskt program

Kommer att revideras under 2008 och beslut planeras i kommunfullmäktige i början av 2009.

Programmets omfattning

Vi politiker prioriterar bland alla de behov som finns för att vi ska få ett ännu bättre Norrköping. De områden vi kommer att prioritera de närmaste åren när det gäller socialpolitiska insatser är, barn och ungas uppväxtvillkor, boende och boendemiljö, och vägen till egen försörjning. Inom områden som handlar om hälsa är prioriterat vi frihet från missbruk, psykisk hälsa och frihet från våld i nära relationer.

Ansvar

Många nämnder har ansvar inom det socialpolitiska området. Respektive nämnd ansvarar för att vidta åtgärder som leder mot målen. Ansvaret delas i varierande grad inom de prioriterade områdena av följande nämnder: Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, barn- och ungdomsnämnden, byggnads- och miljöskyddsnämnden, gymnasienämnden, kollektivtrafiknämnden, kultur - och fritidsnämnden, socialnämnden, stadsplaneringsnämnden, tekniska nämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Mål

Barn och ungdomar får stöd att växa upp till trygga, harmoniska och ansvarstagande människor och ungdomar som är i riskzonen för kriminalitet och miss-

bruk får tidigt stöd i vardags- och fritidsmiljöer. Föräldrar får stöd så att deras engagemang för barnen även bär genom tonårstiden och barns bästa finns med i alla beslut som rör familjens ekonomiska eller sociala situation.

Alla kommuninnevånare har ett värdigt boende, alla boendemiljöer främjar integrering och all segregation och utanförskap motverkas.

Norrköpingsbor som saknar försörjning får stöd som leder till arbete och egenförsörjning. Bruket av alkohol minskar, debutåldern höjs och allt bruk av narkotika och övriga beroendeproblem bekämpas och alkohol- och drogrelaterade skadeverkningar förhindras. Personer med psykisk ohälsa ges stöd till ett fungerande vardagsliv.

Kvinnor som utsätts för mäns våld, har tillgång till skyddat boende. Stöd finns för kvinnor, som utsatts för mäns våld, män som utsatt kvinnor för våld, barn som bevittnat våld eller själva är utsatta för övergrepp och flickor som utsätts för våld och kränkningar inom familjen och i det övriga samhället.

Handikappolitiskt program

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige i början av 2008.

Programmets omfattning

Kommunens handikappolitiska program utgår från FN:s standardregler samt den nationella handlingsplanen för handikappolitiken. Den utgör grunden för det processinriktade förändrings- och uppföljningsarbete, som kommunens samtliga nämnder och förvaltningar har att vidta för att livskvaliteten och levnadsvillkoren för människor med funktionshinder ska kunna höjas. Kommunen ska vara en förebild för andra verksamheter och uppmuntra företag inom den privata sektorn och massmedia. Handikappolitiken är inte bara en social fråga utan det handlar om att göra hela samhället tillgängligt för alla.

Ansvar

Handikappfrågorna ska ingå i allt policy- och planeringsarbete i kommunen. Samtliga nämnder skall ta fram en handlingsplan med konkreta insatser med utgångspunkt från programmet. Planen ska utgöra underlag för nämndernas budgetarbete. Varje nämnd ska årligen planera och beskriva sina insatser samt redovisa resultatet i sitt kvalitetsarbete.

Uppföljning av det handikappolitiska programmet ska ingå som en viktig del i samtliga nämnders och kommunfullmäktiges arbete med kvalitetsutveckling.

Mål

Målen för den nationella handikappolitiken är:

- En samhällsgemenskap med mångfald som grund,
- Att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet,

Äldreomsorgsprogram

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige i slutet av 2007.

Programmets omfattning

Norrköpings kommuns äldreomsorgsprogram är en beskrivning av framtida behov och strategiska vägval som kommunen står inför inom äldreomsorgen. Programmet ska vara vägledande för organiserandet av arbetet. Det ska ligga till grund för planering, genomförande och uppföljning av åtgärder som skall genomföras under programperioden 2003 till och med 2006.

Den kommunala äldreomsorgen har utvecklats ur ett socialpolitiskt perspektiv och styrs av socialtjänst-

lagen och hälso- och sjukvårdslagen. Till grund för Norrköpings kommuns äldreomsorgsprogram ligger också den nationella handlingsplanen för äldrepolitiken (prop. 1997/98:113) och den nationella planen för utveckling av hälso- och sjukvården (prop. 1999/2000:149).

Ansvar

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att äldreomsorgen bedrivs enligt gällande lagstiftning, föreskrifter och reglemente samt i enlighet med de program, direktiv och ekonomiska ramar som fastställs av kommunfullmäktige. I uppdragsplanen anger nämnden de kort- och långsiktiga målen som skall uppnås, tjänstemännen har därefter att avgöra vilket arbetssätt och vilka aktiviteter som skall föra verksamheten mot uppsatta mål.

Vård- och omsorgsnämnden samarbetar med övriga nämnder som ansvarar för frågor som berör äldres vård och välfärd som socialnämnd, tillika patientnämnd, stadsplaneringsnämnd, kollektivtrafiknämnd, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd samt kultur- och fritidsnämnd. Förutom det interna arbetet skall en nära samverkan ske med landstinget i Östergötland.

Mål

Kommunen skall utifrån en gemensam värdegrund arbeta för att förverkliga ett gott liv för alla som bor i Norrköping.

De äldre skall leva ett självständigt liv och vid behov få den omsorg de behöver.

Kommunen har slagit fast några bärande principer som tillsammans utgör grunden för äldreomsorgen:

- Resurserna ska stödja möjligheten för personer som är i behov av vård och omsorg att bo kvar i den egna bostaden, det skall också finnas ett utbud av kvalificerat äldreboende för dem som inte kan eller vill bo i ordinärt boende. Med kvalificerat boende avses såväl bostadsstandard som vård- och omsorgsinnehåll.

- Äldreomsorgen skall präglas av mångfald. Två- eller flerspråkig personal måste rekryteras för att tillgodose behovet av stöd och vård hos äldre med invandrarbakgrund.

Kulturpolitiska programmet 2007-2010

Programmets omfattning

Det kulturpolitiska programmet för Norrköpings kommun 2007-2010 pekar ut riktningen för kommunens kulturpolitik de närmaste åren. Programmet innehåller fem målområden: *Kulturen utvecklar den goda staden*, *Barn och ungas rätt till kultur*, *Integration*, *Internationalisering och demokrati*, *Kulturens tillgänglighet samt Eget skapande och amatörkultur*. All kommunal kulturverksamhet omfattas av programmet som antas av kommunfullmäktige.

Ansvar

Kultur- och fritidsnämnden har ansvar för förverkligandet av målen inom sin kulturverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för följande verksamheter inom kulturområdet:

- Norrköpings Konstmuseum
- Norrköpings Stadsmuseum
- Stadsbibliotek med filialer
- Kulturskola
- Allmän kulturverksamhet inkl film och bidrag till arrangemang och kulturföreningar
- Kulturmiljövård
- Kommunal offentlig konst
- Stöd till studieorganisationer

Övriga delar av kommunens kulturverksamhet är bidrag till länsteatern och Symfoniorkestern, vilka också omfattas av det kulturpolitiska programmet. Ansvar för måluppfyllelse och uppföljning för dessa verksamheter ligger hos kommunstyrelsen.

Kommunen bedriver också kulturverksamhet som integrerade delar i andra nämnders verksamhet, vilka också omfattas av det kulturpolitiska programmet. Ansvar för måluppfyllelse och uppföljning av dessa verksamheter ligger hos berörda nämnder.

Uppföljningen av kultur- och fritidsnämndens kulturverksamhet sker enligt anvisningar i nämndens årliga uppdragsplan.

Mål

Målområde *Kulturen utvecklar den goda staden* fastställer kulturens roll i ett hållbart samhälle, kulturens välfärdsskapande och tillväxtökande kraft, kulturen som en viktig del i Norrköpings identitet och varumärke, samt kulturen som en självklar samarbetspart i storstadssamarbetet i regionen.

Inom målområde *Barn och ungas rätt till kultur* finns mål om att alla barn i Norrköping ska kunna ta del av kulturupplevelser och eget skapande, att de ska ha möjlighet att påverka kulturutbudet, samt att Norrköping ska vara en av landets ledande kommuner inom barn- och ungdomskultur.

Målområde *Integration, internationalisering och demokrati* handlar om kulturens roll i det globaliserade och mångkulturella samhället. Målen är; att fler platser för kulturella möten ska skapas, att öka förståelsen för att kultur är en förutsättning för demokratisk utveckling och integration, att öka förståelsen för att kulturarvet skapar sammanhang och förståelse.

I målområde *Kulturens tillgänglighet* anges följande mål; tillgängligheten till kulturupplevelse och kulturarv ska öka, öppenheten för mångfald och nya kulturformer ska öka, samt att alla grupper ska nås genom att kulturen kommer närmare människors dagliga liv.

Målområdet *Eget skapande och amatörkultur* innehåller målen; att utveckla barns och ungas kreativitet är särskilt prioriterat, att möten mellan professionella utövare och amatörer ska underlättas, samt att ta tillvara studieförbunds och föreningars verksamhet bättre.

Fritidspolitiskt program

Programmets omfattning

Det fritidspolitiska programmet för Norrköpings kommun 2007-2010 pekar ut riktningen för kommunens fritidspolitik de närmaste åren.

Mål

Programmet innehåller fem målområden som är nedbrutna i 14 mål. Målområdena är: Inflytande, delaktighet och mångfald, Det goda livet, Hälsa och livsstil, Barn och ungdomar samt Idrott i skolan. All kommunal fritidsverksamhet omfattas av programmet.

Ansvar

Kultur- och fritidsnämnden har ansvar för förverkligandet av målen inom sin fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för följande verksamheter inom fritidsområdet:

- Skötsel och underhåll av kommunens idrotts-, motions-, fritids-, och friluftsanläggningar (exklusive delar som handhas av särskilda bolag).
- Utarrendering och uthyrning av kommunens fritidsanläggningar
- Föreningskontakter
- Föreningsbidrag
- Arrangemangsverksamhet

Kommunen bedriver också fritidsverksamhet som integrerade delar i andra nämnders verksamhet, vilka också omfattas av det fritidspolitiska programmet. Ansvar för måluppfyllelse och uppföljning av dessa verksamheter ligger hos berörda nämnder.

Uppföljningen av kultur- och fritidsnämndens fritidsverksamhet sker enligt anvisningar i nämndens årliga uppdragsplan.

Översiktsplan

Programmets omfattning

Norrköpings kommunövergripande översiktsplan består av två delar – ÖP02 för staden och ÖP-90 som täcker in resten av kommunen. Utöver det finns 11 fördjupningar av översiktsplanen. I april 2007 aktualitetsförklarades Norrköpings översiktsplan av kommunfullmäktige. Aktualitetsförklaringen konstaterar vilka förändringar som skett sedan respektive plan antogs och som påverkar plangenomförandet. Dessutom lyfts särskilt strategiska frågor fram för att de ska få större tyngd i den fortsatta planeringen.

Ansvar

Översiktsplanen är ett strategiskt dokument och är vägledande för alla Norrköpings kommunala verksamheter som handlägger ärenden som rör den fysiska miljön inom planområdet.

Mål

I ÖP-02 för staden har dessa mål:

- Vi satsar på att bygga om och utveckla inom staden med viss förtätning och kvalitetshöjning
- Vi satsar på ett nytt område för stadsutbyggnad i Marby och utåt.
- Vi har ett antal möjliga strategiska reservområden att ta till om det behövs.
- Vi ska inte fylla i tillgängliga områden i staden med alltför gles bebyggelse, de goda lägena är ändliga resurser.
- Förutom staden ska vi erbjuda ett antal olika orter att bo och verka i.

Aktualitetsförklaringen lyfter fram dessa frågor särskilt:

- Ostlänken: spårkorridorer har identifierats sedan ÖP90 antogs, detta medför möjligheter till nya pendeltågsstationer när kapacitet på stambanan frigörs. Ostlänken innebär också nya förutsättningar för resecentrum och stadsutveckling i Butängen. Kommunen vill undanröja järnvägens

barriäreffekt för att förbättra stadsmiljön samt främja den framtida stadsdelen Butängen.

- Norrköping fortsätter sin utveckling som intermodal nod. Hamnen har stor betydelse för denna utveckling och behöver plats att utvecklas. Pampushamnens sammankoppling med Malmölandet är ytterst aktuellt som strategiskt utvecklingsområde för verksamheter. För att klara landtransporterna behövs Norrleden. Norrleden har också en avgörande betydelse för att vi ska kunna klara miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft i innerstaden i framtiden.

Bostadsbyggnadsprogram

Programmets omfattning

I Bostadsbyggnadsprogrammet redogör kommunen för planerade bostadsbyggnadsprojekt de närmaste fyra åren samt för vilka principer och ställningstaganden som ligger till grund för arbetet att skapa nya bostäder och boendemiljöer.

Programmet ska fungera som ett planeringsunderlag för såväl byggherrar och fastighetsaktörer som för kommunen i arbetet med detaljplaner, infrastruktur (vatten och avlopp, vägar med mera) barnomsorg, skolor, äldreomsorg, kollektivtrafik och kommersiell service.

I programmets projektbilagor finns pågående och planerade byggprojekt för kommande fyraårsperiod redovisade.

Ansvar

Det finns ett lagstadgat ansvar för alla kommuner att planera för bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder. Stadsplaneringsnämnden är den nämnd som i Norrköpings kommun har ansvaret att planera och skapa förutsättningar för ett bostadsbyggande som kan möta efterfrågan på bostadsmarknaden.

Mål

I Bostadsbyggnadsprogrammet finns följande målsättningar:

Bostadsbyggnadsprogrammet syftar till att realisera de viljeinriktningar som finns beskrivna i Översiktsplanen.

Norrköping ska vara en bra plats att leva och verka i, nu och i framtiden. Norrköping erbjuder en mångfald av attraktiva boendemiljöer – cityboendet, de små tätorterna, landsbygd och skärgård. Dessa boendemiljöer ska tas tillvara och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Staden ska byggas inifrån och ut och nybyggande av bostäder ska ske i lägen som uppfattas som attraktiva. Att förtäta befintlig bebyggelse ger möjlighet till ett effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur och service.

Bostadsbyggnadsprogrammet syftar till att skapa förutsättningar för att genomföra de projekt som finns redogjorda för i programmets projektbilagor. Därmed blir det möjligt att möta en ökande efterfrågan på boende nu och på lång sikt.

Kommunikationsprogram

Nytt program arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige i slutet av 2007.

Programmets omfattning

Kommunikationsprogrammet är ett samlat program för hur kommunen ska hantera trafiksystemen inom stadsområdet, hur de ser ut idag, hur de ska se ut i framtiden och hur kommunen ska göra för att åstadkomma det man vill.

Programmet ska fungera som ett styrande dokument för den fortsatta trafikplaneringen. Det ska ge en helhetsbild av trafiknäten, ge information, lyfta fram målkonflikter och ge underlag för avvägningar mellan olika intressen.

Kommunikationsprogrammet ska i sitt slutliga skick omfatta alla trafikslag och behandla persontransporter och godstransporter inom hela kommunen. Den första versionen (antagen av kommunfullmäktige 2002) omfattar dock endast tätorten Norrköping, de resor och transporter som berör staden (infart, genomfart) och huvudsakligen gångtrafik, cykeltrafik, kollektivtrafik samt biltrafik.

Ansvar

Kommunikationsprogrammet har antagits av kommunfullmäktige och berör främst tre nämnder, kollektivtrafiknämnden, stadsplaneringsnämnden, samt tekniska nämnden.

Kommunikationsprogrammets förslag och intentioner ska följas upp varje år, såväl vid den ekonomiska planeringen som hur de olika genomförda åtgärderna fungerar och vilka effekter som uppnås.

Den löpande uppföljningen ska genomföras inom ramen för exempelvis tekniska kontorets dagliga arbete. Inom varje mandatperiod ska en mer omfattande analys (revision) genomföras av programmet som helhet.

Mål

I kommunikationsprogrammet finns många olika mål, bland annat återges de transportpolitiska målen på nationell nivå. De mål och visioner som satts upp för kommunikationsprogrammet delas in i olika huvudaspekter, stadsmiljö, miljö, trafiksäkerhet och trygghet, näringsliv och kommunikationer samt Norrköpingsbornas vardag. Några av de mål och visioner som satts upp är:

- En vackrare, miljövänligare och mångsidigare stadsmiljö uppskattas av invånare och besökare. Det gröna är viktigt för staden.
- De lokala miljömål som antagits i kommunens miljöprogram ska uppnås.
- Trafikmiljön ska vara säker.
- Norrköping ska vara en långsiktigt bra plats att bo och verka i. Det innebär att trafiksystemen måste

få en utformning och funktion som underlättar vardagens olika förflyttningar för alla som bor eller verkar i staden.

Naturvårdsprogram

Programmets omfattning

Naturvårdsprogrammet är ett resultat av mer än 15 års aktivt naturvårdsarbete. Det utgör grunden och anger riktningen för ett fortsatt framgångsrikt arbete för naturvården. Programmet är ett sektorsprogram som lyfter fram naturvårdens intressen. Det anger målen för kommunens naturvårdsarbete och vilka åtgärder som ska genomföras under programperioden 2008 till 2011. Det är också ett aktuellt kunskapsunderlag som pekar ut och beskriver områden med höga värden för naturvården och det rörliga friluftslivet. Sammantaget är programmet en viktig utgångspunkt för det framtida arbetet med naturvård, men också ett viktigt kunskapsunderlag för fysisk planering och verksamhet som påverkar naturmiljön. Det kan också användas för undervisning på olika nivåer samt av naturintresserad allmänhet.

Ansvar

Programmets målgrupp är i första hand berörda delar av kommunorganisationen, länsstyrelsen och skogsstyrelsen samt markägare och exploatörer, men programmet vänder sig även till exempelvis skolor, intresseorganisationer och naturintresserad allmänhet. Tekniska nämnden har ett strategiskt och övergripande ansvar för naturvårdsfrågorna samt är ansvarig för genomförandet av flertalet av åtgärderna. Andra ansvariga nämnder är stadsplaneringsnämnden, byggnads- och miljöskyddsnämnden, samt kultur- och fritidsnämnden.

Tekniska nämnden ansvarar för en årlig utvärdering av naturvårdsprogrammets åtgärder samt en utvärdering av hela programperioden vid programperiodens slut.

Mål

Utöver de nationella miljömålen gäller följande mål för kommunens naturvårdsarbete:

- Kunskapen om värdefulla områden och hotade arter är god.
- Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas.
- Landskapsbild och geologiska formationer av betydelse för naturvården bevaras.
- Kommuninvånare och besökare har goda möjligheter till vistelse och friluftsliv i en rik och varierad natur.
- Tätortsnaturen bevaras och utvecklas.
- Värdefulla naturområden finns tillgängliga för forskning och undervisning.
- Markägare, beslutsfattare och kommuninvånare har goda kunskaper om kommunens natur och dess värden.

Jämfört med 2002 års naturvårdsprogram innebär programmet en höjd ambitionsnivå inom framför allt områdena tätortsnatur, information och friluftsliv. Objektskatalogen innehåller också betydligt fler områden. Orsaken är att kunskapen om värdefull natur ökat sedan förra programmet ex vis om våra ängs- och betesmarker och i skogslandskapet.

Avfallsplan

Kommer att revideras under 2008 på grund av ny lagstiftning och beslut planeras i kommunfullmäktige under hösten 2008.

Programmets omfattning

Avfallsplanen bildar tillsammans med föreskrifterna för avfallshantering, kommunens renhållningsordning. Varje kommun har ett lagstiftat ansvar att ha en renhållningsordning som är godkänd av kommunfullmäktige.

Avfallsplanen ställer upp mål, strategier och ansvar för hanteringen av sådant avfall som faller under kommunens renhållningsansvar. I strategierna anges inriktningar som t ex hur taxan ska styra mot ett be-

teende som minskar avfallsmängderna eller premiera andra åtgärder som hemkompostering och urinseparering. Strategierna kan visa på inriktningar när det gäller de kommunala reglerna för hanteringen av avfall. Strategierna och inriktningarna i avfallsplanen ska beaktas vid revidering av renhållningstaxan och av de kommunala föreskrifterna för avfallshantering.

Ansvar

Tekniska nämnden har tilldelats det lagstiftade kommunala renhållningsansvaret av kommunfullmäktige i Norrköping. Detta innebär konkret ett ansvar för att allt hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samlas in och behandlas på ett för människors hälsa och miljön lämpligt sätt. Hit hör också ansvaret för framtagande och administration av avgifterna i den kommunala renhållningstaxan.

Mål

Avfallsplanen innehåller 13 mål, som anges i sammandrag nedan:

- Från 2006 skall kommunens invånare och verksamhetsutövare nås av årligen återkommande information om avfallshantering i kommunen.
- Senast 2008 skall det i hushållen finnas kunskap om vad som är farligt avfall, hur det skall sorteras och var det skall lämnas.
- Från 2006 skall samtliga fastighetsägare till flerfamiljsfastigheter samt samfälligheter och föreningar erbjudas fastighetsnära hämtning av farligt avfall.
- Andelen avfall som omfattas av producentansvar i den brännbara fraktionen skall minska med 25 % till 2008.
- Senast 2008 skall verksamheter som ger upphov till större mängder matavfall lämna sådant avfall separat från övrigt avfall.
- Senast 2008 skall alla fastighetsägare i kommunen ges möjlighet att lämna källsorterat matavfall separat från övrigt avfall.
- Kompost och rötrest från biologisk behandling av matavfall och trädgårdsavfall skall hålla en sådan kvalitet att det minst uppfyller stadgade certifieringsregler.

- Senast 2006 skall alla fastighetsägare i kommunen erbjudas separat hämtning av källsorterad urinfraktion.
- Insamling av avfall som omfattas av det kommunala renhållningsansvaret skall på sikt ske med förnyelsebara bränslen.
- Källsortering, insamling och behandling av avfall skall ske på ett sådant sätt att det inte uppstår störningar eller risker för miljön eller människors hälsa.
- Från 2006 skall fastighetsägare erbjudas ekonomiskt fördelaktiga möjligheter att anordna gemensamma hämtställen i småhusbebyggelse.
- Plats för hantering av avfall skall beaktas vid kommunal planering och lovgivning.
- Senast 2006 skall alla som ger upphov till hushållsavfall eller omfattas av hushållsliknande avfall omfattas av abonnemang för renhållning.

Handlingsprogram för olycksförebyggande verksamhet

Nytt gemensamt program för räddningstjänst och olycksförebyggande verksamhet arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige i slutet av 2007.

Programmets omfattning

Handlingsprogrammet är det dokument som lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) kräver att varje kommunen ska ha. Programmet omfattar samtliga kommunala verksamheter och ska syfta till att uppnå ett nationellt mål:

”att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.”

Ansvar

Det politiska ansvaret för samordning av programmet är byggnads- och miljöskyddsnämndens. Sammanfattande och drivande är tjänstemän på brandförsvaret som tillsammans med representanter från övriga nämnder ska uppnå de mål som programmet beskriver.

Handlingsprogrammet ska revideras minst en gång under varje politisk mandatperiod, vilket innebär att handlingsprogrammet behöver revideras under 2007.

Mål

Kommunens olycksförebyggande verksamhet ska främja människors förmåga att skydda sig själv, sin egendom och att inte orsaka olyckor. Verksamheten ska i första hand riktas mot människor som enligt olycksstatistiken har störst behov av stöd.

Riskerna för människor och miljön till följd av allvarliga kemikalieolyckor ska minska. Detta gäller framförallt människor och miljön kring Sevesoföretagen. Risken för att kommunens invånare blir utan dricksvatten till följd av en olycka kring Glan ska minska.

Handlingsprogram för räddningstjänst

Nytt gemensamt program för räddningstjänst och olycksförebyggande verksamhet arbetas fram och beslut planeras i kommunfullmäktige i slutet av 2007.

Programmets omfattning

Handlingsprogrammet är det dokument som lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) kräver att varje kommunen ska ha. Programmet omfattar i första hand brandförsvaret men även andra kommunala verksamheter blir berörda och ska syfta till att uppnå de nationella målen:

Styrning och mål i 2008

”att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.”

Samt

”Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.”

Ansvar

Det politiska ansvaret för samordning av programmet är byggnads- och miljöskyddsnämndens. Sammankallande och drivande är tjänstemän på brandförsvaret.

Handlingsprogrammet ska revideras minst en gång under varje politisk mandatperiod, vilket innebär att handlingsprogrammet behöver revideras under 2007.

Mål

Kommunens operativa verksamhet ska medverka till att de som bor och vistas i kommunen känner trygghet för såväl sitt liv och sin hälsa som för miljön och sin egendom.

Kommunens invånare ska känna förtroende för kommunens beredskaps- och genomförandeförmåga rörande räddningstjänstinsatser.

Krav på god ekonomisk hushållning

Hösten år 2004 antog regeringen en del förändringar i kommunallagen och lagen om kommunal redovisning som syftar till god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting. Lagstiftningen är i många stycken en ramlag utan alltför många detaljregleringar. Lagen kan ses som ett hjälpmedel för skärpt ekonomistyrning.

Nedan ges en sammanfattande beskrivning av de lagregler som reglerar begreppet god ekonomisk hushållning.

- Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl.
- För ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- Budgeten ska innehålla en plan för ekonomin de kommande tre åren, varav budgetåret är det första. Planen ska innehålla finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmsta tre åren.
- Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske.
- Fullmäktige får besluta att reglering av ett negativt resultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.
- Laglighetsprövning ska inte kunna ske av kommunens budgetbeslut eller beslut om att inte reglera negativa resultat. En laglighetsprövning ska dock även fortsättningsvis vara möjlig av beslutets formella aspekter.
- Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.
- Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Finansiella mål

Finansiella mål bör omfatta mål för förmögenhetsutveckling, mål för hur mycket den löpande verksamheten får kosta, mål för investeringsnivåer och finansieringen av dessa.

För att finansiera verksamhet över tiden krävs normalt sett mer än ett nollresultat i driftsredovisningen. Nedan redovisas tre skäl till varför positivt resultat behövs för att kunna nå god ekonomisk hushållning.

□ *Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar.*

För att täcka kostnader för förslitning av tillgångar och finansiera framtida investeringar görs avskrivningar. Inom kommunsektorn görs avskrivningar på historiska anskaffningsvärden utan hänsyn till inflationsrelaterad värdeminskning. För att ersätta anläggningstillgångar med egna medel i takt med att de är uttjänta behövs överskott som täcker skillnaden mellan investeringsnivå och avskrivningar. I annat fall måste ersättning av uttjänta tillgångar ske genom utökad upplåning, vilket kan leda till att räntekostnader tar i anspråk en allt större del av driftbudgeten.

□ *Pensioner*

För kommunerna är pensionsrättigheter intjänade före 1998 inte finansierade. Den redovisningsmetod som anvisats innebär att de inte bokförs som skulder i balansräkningen utan som ansvarsförbindelse. Därmed kostnadsföres inte uppräkningsför värdesäkring. Om inte överskott sätts av för framtida pensionsutbetalningar kommer dessa att ta i anspråk allt större del av de medel som står till verksamhetens förfogande.

□ *Konjunkturanpassat resultat*

Under goda tider med bra tillväxt på kommunsektorns skatteunderlag får kommunerna normalt positiva skatteavräkningar. Vid sämre tider och dålig tillväxt på skatteunderlaget får kommunerna i stället negativa skatteavräkningar. För att undvika att behöva tvärbromsa vid sämre tider bör kommunen åstadkomma överskott under goda tider som kan användas vid sämre tider.

Krav på god ekonomisk hushållning

Mål och riktlinjer för verksamheten

I kommunallagen framgår det numera att kommunerna även ska ange mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Det finns dock ingen reglering av omfattning och innehållet i sådana mål och riktlinjer, inte heller vilka områden av den kommunala verksamheten som ska omfattas. Den enskilda kommunen måste göra ett eget val med utgångspunkt från sina egna förhållanden.

En utvärdering av om målen har uppnåtts ska lämnas i årsredovisningen.

God ekonomisk hushållning för Norrköping

Egenfinansiering tillgångar

Norrköpings kommun ska på sikt åstadkomma en egenfinansiering av investeringar. Lånefinansiering innebär normalt högre kostnader under investeringsens livslängd. Ett annat skäl till att undvika lånefinansiering är att ökade räntekostnader tar i anspråk ekonomiskt utrymme som finns för att bedriva verksamhet.

Som beskrivs ovan görs avskrivningar på kommunala tillgångar utifrån historiskt anskaffningsvärde utan hänsyn till inflation. För att kunna uppnå önskad egenfinansiering av investeringar krävs att kommunen som driftsresultat redovisar ett överskott som motsvarar skillnaden mellan investeringsnivå och gjorda avskrivningar i driftsredovisningen.

För budgetperioden avsätts följande belopp som överskott i driften.

År 2008.....	60 mnkr
År 2009.....	65 mnkr
År 2010.....	65 mnkr
År 2011.....	65 mnkr

Avsättning för pensioner

Sedan tidigare har Norrköpings kommun avsatt 465 000 tkr i likvida medel för att likvidmässigt kunna finansiera ökade framtida pensionsutbetalningar. Avsättningen täcker cirka 20 procent av totala pensionsförpliktelsen.

För att även resultatmässigt matcha den likvidmässiga avsättningen, bör den resultatmässiga avsättningen ökas med 207 000 tkr fram till och med 2011.

För budgetperioden avsätts följande belopp som överskott i driften.

2008.....	29 000 tkr
2009.....	33 000 tkr
2010.....	30 000 tkr
2011.....	30 000 tkr

Resultatmässiga överskott i kommunens pensionfond ska i respektive års bokslut avsättas till pensioner enligt modellen ovan.

Pensionsrättigheter intjänade efter 1998 är fullt ut finansierade. Huvuddelen av dessa pensionsrättigheter betalas årligen till de anställdas val av pensionslösning och resterande del överförs till kommunens pensionsfond.

Balanskrav

Under tider med bra tillväxt på kommunens skatteunderlag erhålls normalt positiva skatteavräkningar som ger ett plusresultat i kommunens bokslut. Vid sämre tider inträffar normalt det omvända förhållandet. För att undvika att behöva tvärbromsa vid sämre tider ska kommunen åstadkomma positiva resultat vid goda tider som avsätts inom det egna kapitalet för användning vid sämre tider. En sådan avsättning görs först efter det att delmålet/målet för egenfinansiering av investeringar uppnåtts.

Att ta i anspråk medel avsatta i denna typ av kommunal "konjunkturfond" utgör i Norrköpings kommun ett synnerligt skäl för att inte återställa ett negativt driftsresultat. Andra förhållanden som kommunen anser utgöra skäl för att inte återställa negativa resultat är.

- Kostnader för omstruktureringsåtgärder i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning. Detta måste anföras i budgetarbetet.
- Orealiserade förluster på värdepapper som innehas med ett långsiktigt syfte.
- I vissa fall för kostnader som uppstått på grund av förändrad redovisningsprincip. Här måste varje enskilt fall prövas.

Krav på god ekonomisk hushållning

Utifrån ovanstående ställningstagande kan en balanskravsutredning formas enligt följande.

Årets resultat **XXXXXX**

Avgår

- Realisationsvinster XXXXX
- Orealiserade vinster på värdepapper XXXXX
- Intäkter på grund av förändrad redovisningsprincip XXXXX
- Avsättning inom eget kapital för framtida pensioner XXXXX

Tillkommer

- Orealiserade förluster på värdepapper XXXXX
- Kostnader på grund av förändrad redovisningsprincip XXXXX
- Kostnader för omstruktureringsåtgärder XXXXX
- Disposition av inom eget kapital avsatta medel för pensioner

Årets resultat mot balanskrav **XXXXXX**

Vid underskott

1. Underskottet täckes av medel avsatta som balanserat resultat från bättre tider.
2. Avsatta medel saknas. Kommunfullmäktige upp- rättar en åtgärdsplan enligt kommunallagens 8 kap 5a§.

Vid överskott

1. Medel motsvarande finansiella delmål/mål för egenfinansiering av investeringar och resultatav- sättning av pensioner avräknas överskottet.
2. Övriga medel avsätts inom egna kapitalet som bal- lanserat resultat.

Verksamhetsmål/fokusområden

I kommunens reglemente för ekonomisk förvalt- ning finns riktlinjer för nämndernas verksamhetsmål. Nedan redovisas det verksamhetsområden som kom- munfullmäktige väljer att särskilt fokusera på under år 2008.

Arbete åt alla och ett växande näringsliv

Den absolut viktigaste förutsättningen för välfärd är att alla har ett arbete att gå till. Ett gott näringslivs- klimat är avgörande för att företag ska etablera sig och växa i Norrköping och att fler människor får ett arbete. Att starta ett nytt företag är inte alltid enkelt. För många tar det lång tid innan man kan se någon lönsamhet i verksamheten. Kommunen ska stötta fö- retag på alla sätt som är möjligt så att de kan växa sig livskraftiga och utvecklas. Ett sådant sätt är att ut- veckla arbetet med nya företag i Norrköping Scie- ne park. Det är viktigt att snabbt få hjälp och av rätt person. Det är viktigt att den som inte klara sig lika bra på den ordinarie arbetsmarknaden också får ett arbete att gå till. Därför vill vi skapa fler kommunala arbeten för personer med funktionshinder.

Vi vill anställa mer personal i förskola, skola samt inom vården och omsorgerna. På så sätt skapas fler arbeten samtidigt som vi bygger ut och förbättrar väl- färden. Utbildning är en viktig del för att ge männis- kor breddade möjligheter på arbetsmarknaden. Det handlar likväl om att verka för en fortsatt utbyggnad av Campus Norrköping som satsa på kommunal vux- enutbildning och att ge människor en andra chans.

Samarbetet med Linköping inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet i den fjärde storstadsregio- nen ska fortsätta att utvecklas. Det handlar om allt från näringslivsutveckling och marknadsföring till livslångt lärande, kultur och miljö. En viktig kugge för att öka möjligheten till rörlighet mellan städerna är kommunikationer och infrastruktur. Det gäller så- väl Norrköpingspaketet med alla dess delar som kol- lektivtrafiken i form av pendeltågstrafik.

Norrköpings kommun kommer att jobba aktivt för att förverkliga hela Norrköpingspaketet för att på så sätt utveckla Norrköping som ett hållbart Transport och logistikcentrum med Norrköpings hamn i cen- trum

Krav på god ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål:

- Långtidsarbetslösheten ska minska jämfört med år 2007.
- När kontakt tas med kommunen i frågor gällande näringslivsområdet ska återkoppling från kommunen ske inom 24 timmar.

Välfärd för alla

Vi vill skapa ett jämlikt samhälle där alla människor har samma goda förutsättningar att utvecklas. Ingen ska behöva stå utanför samhällsgemenskapen. Levnadsvillkoren ska vara lika i det jämställda och jämlika samhället. Alla ska med.

Alla barn i Norrköping skall ha möjlighet till en väl genomförd skolgång, vilket är en investering för livet. Förskolan och skolan ska ta tillvara varje enskilt barns förutsättningar och erfarenhet. Vi vill ha en kreativ skola där elever utvecklas i en trygg miljö. Undervisningen i skolan ska präglas av socialt samspel och jämställdhet. Alla elever ska få det stöd som behövs för att nå utbildningsmålen. Människor växer och stärks genom att känna lust och glädje till det man sysslat med. Det är viktigt för en skolas utveckling att den ges frihet att arbeta med olika pedagogiska modeller och arbetsformer samt att profilklasserna utvecklas. För detta krävs god tillgång på kompetent personal. Det är viktigt att alla barn får samma möjligheter. För en del elever måste riktade insatser göras för att förbättra deras resultat och uppnå godtagbara kunskaper.

Föräldrar ska kunna välja mellan olika typer av barnomsorg.

Rätten till försörjning, utbildning, arbete och bostad är grunden för vår välfärd.

Det är viktigt att samhället ger människor en chans till nystart. I detta är vuxenutbildningen en viktig del. Möjligheten att komma in på arbetsmarknaden eller starta företag stärkas.

Det är viktigt att samhällets skyddsnät finns för den som behöver det. Insatserna ska ske tidigt och stärka förmågan och möjligheten för alla människor att ta makten över sina liv. Norrköpings kommun prioriterar arbetet med att förbättra barns och ungas uppväxtvillkor. Därför finns stöd för alla barn och deras

familjer i öppna former som familjecentraler, familjearbete och särskilt ungdomsstöd

Engen människa önskar leva i missbruk, Därför motverkar och förebygger kommunen skadliga miljöer och erbjuder effektivt stöd för olika former av missbruk..

När man blir gammal ska man kunna fortsätta att leva ett aktivt och självständigt liv och vid behov få nödvändig omsorg. Man ska ha frihet i sin vardag och möjlighet att leva sitt liv så som man är van vid. Den enskildes ställning ska stärkas. Delaktigheten och inflytandet över planering av den egna vården ska ökas.

Handikapperspektivet ska genomsyra alla samhällssektorer. Vid verksamhets- och strukturförändringar ska alltid redovisas vilka konsekvenser beslutade åtgärder får för personer med funktionshinder. För att Norrköpings kommun ska kunna nå målet om det goda livet och ett gott bemötande krävs insikt och förståelse kring människors olika förutsättningar.

Verksamhetsmål:

- Andelen som lämnar grundskolan med godkända betyg ska öka och skillnaderna i resultat mellan skolorna minska
- Brukarna inom vård och omsorgsverksamheten ska uppleva ökad delaktighet och inflytande över sin situation
- Förtroendevalda och medarbetare i kommunen ska bli skickliga i bemötandefrågor.

Omställningen till det gröna folkhemmet

Människan är en sårbar del av ett känsligt ekologiskt system där naturens ram utgör vårt manöverutrymme. Klimathotet är en påminnelse om att vi inte hållit oss inom denna ram vilket ställer oss inför nya utmaningar - de största i mänsklighetens historia. I tider av svåra utmaningar och hot om ekologisk kollaps ökar också insikten och viljan till förändring. Människans drivkraft och kreativitet kan bromsa den negativa utvecklingen. Som norrköpingsbor och tillika världsmedborgare har vi ett gemensamt ansvar att värna om vår miljö. Insikten om att vi inte äger jorden utan har den till låns av kommande generatio-

Krav på god ekonomisk hushållning

ner är viktig att bära med sig i alla de valsituationer vi ställs inför i vår vardag. En förändrad livsstil kan ha stor positiv påverkan på miljön och det krävs ökad kunskap och medvetenhet för att kunna ändra beteenden och attityder. Utvecklingen av ny teknik visar också på nya möjligheter att utveckla vårt samhälle i riktning mot det ekologiskt långsiktigt hållbara.

Norrköping är en förebild när det gäller miljöanpassade energi- och trafiklösningar samt ligger i framkant med framtidens miljöanpassade industrier. Kommunens strategiska läge vid Östersjön är mycket positivt för Norrköping men ställer också extra höga krav på ett medvetet arbete för att skydda havet. Norrköping är också en förebild med en miljöanpassad kollektivtrafik med spårvägen som dess främsta symbol. Gång-, cykel- och kollektivtrafik är de prioriterade trafikslagen i innerstaden. Det är viktigt att allt fler färdas på ett miljöanpassat sätt och i så liten utsträckning som möjligt använder bilen.

Verksamhetsmål:

- Fler ska välja att åka med kollektivtrafiken vid resor till och från citykärnan.
- fler cykelparkeringar med tillhörande stationspump ska finnas i tätorten

Kommunen som god arbetsgivare

Norrköpings kommun ska vara känd som en attraktiv arbetsgivare och som ser mångfald och flerspråkighet bland medarbetarna som en tillgång. För att på bästa sätt kunna fullgöra sitt uppdrag mot medborgarna ska kommunens medarbetare motsvara befolkningssammansättningen i kommunen.

Vi fortsätter arbetet med utvecklingen av en strategi för att uppnå jämställda arbetsplatser där både kvinnor och män ska ha samma möjligheter till befordran och likvärdig lönesättning. Ett jämställt samhälle förutsätter att kvinnor och män har reella möjligheter att delta på lika villkor på arbetsmarknaden.

Vi politiker har makten i vår hand att göra något åt detta. Det finns inte en enda åtgärd som ensam av-

skaffar dessa orättvisor. Det är viktigt att visa hur lön och kön hänger ihop, hur diskrimineringen av kvinnor på arbetsmarknaden byggs upp och återskapas.

Personalen är vår viktigaste resurs och kompetensutveckling är ett måste för att ta vara på den resursen på bästa sätt. Inflytandet på den egna arbetsplatsen ska stärkas. Kommunen ska vara en trygg arbetsplats fri från hot och våld.

Försök med olika arbetstidsmodeller, exempelvis förkortad arbetstid, ska prövas inom kommunala enheter. Genom att ge personalen mer makt över sin arbetstid berikas det kommunala verksamheten av det engagemang som följer av egenmakten. På så sätt motverkar vi maktlöshet och känslan att vara en mycket liten kugge i ett större maskineri, och skapar istället en kreativ miljö med mer engagerad personal till gagn för hela kommunen.

Verksamhetsmål:

- Vid alla rekryteringar ska kommunen ha ett tillräckligt antal kompetenta sökande av båda könen med olika bakgrund och erfarenhet, som vill arbeta i Norrköpings kommun.
- Skillnaden mellan mäns och kvinnors löner ska minska
- Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet
- Andelen fasta anställningar ska öka på bekostnad av osäkra timanställningar

Driftbudget 2008

Driftplan 2009-2011

Med hänsyn taget till kända förändringar och finansiella förutsättningar får driftplanen för åren 2008-2011 följande utformning

(Mnkr)	2007	2008	2009	2010	2011
Verksamhetens nettodriftkostnad 1)	-4 990,0	-5 397,7	-5 595,6	-5 813,9	-6 049,5
Avskrivningar	-161,6	-163,5	-165,1	-168,9	-171,1
Verksamhetens nettodriftkostnad	-5 151,6	-5 561,2	-5 760,7	-5 982,8	-6 220,6
Skatteintäkter 2)	4 087,2	4 381,5	4 570,2	4 780,5	4 971,7
Kommunalekonomisk utjämning 3)	1 054,4	1 143,7	1 163,5	1 184,3	1 231,9
Finansiella intäkter 4)	229,0	284,0	287,0	287,0	287,0
Finansiella kostnader 5)	-219,0	-248,0	-260,0	-269,0	-270,0
Resultat före extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader Extraordinära intäkter					
ÅRETS RESULTAT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Driftbudget 2008

Driftplan 2009-2011

Specificering av vissa poster i resultatplanen (mnkr)

År	2008	2009	2010	2011
Not 1				
Verksamhetens nettodriftkostnader	-5 397,7	-5 595,6	-5 813,9	-6 049,5
varav pensionskostnader				
- utbetalda pensioner	-106,0	-106,3	-114,0	-125,0
- individuell del	-93,0	-94,9	-96,8	-98,7
- löneskatt	-51,0	-51,6	-53,9	-57,1
- förändring av avsättning för pensioner	-16,2	-14,9	-17,4	-23,6
Not 2				
Skatteintäkter				
Egna skatteintäkter	4 381,5	4 570,2	4 780,5	4 971,7
Not 3				
Kommunalekonomisk utjämning m m	1 143,7	1 163,5	1 184,3	1 231,9
varav:				
Inkomstutjämning	968,2	1 009,9	1 056,2	1 098,4
Kostnadsutjämning	20,6	20,6	20,6	20,6
Regleringsbidrag/- avgift	- 57,2	- 84,1	- 114,7	- 114,7
LSS-utjämning	46,0	46,0	46,0	46,0
Fastighetsavgift	166,1	171,1	176,2	181,5
Not 4				
Finansiella intäkter	284,0	287,0	287,0	287,0
varav:				
Intäktsränta	282,0	285,0	285,0	285,0
Övriga finansiella intäkter	2,0	2,0	2,0	2,0
Not 5				
Finansiella kostnader	-248,0	-260,0	-269,0	-270,0
varav:				
Räntekostnader lån	-242,0	-252,0	-260,0	-261,0
Räntor pensionsavsättningar	-4,0	-5,0	-6,0	-7,0
Övriga finansiella kostnader	-2,0	-3,0	-3,0	-2,0

Sammanställning av nämndernas budgetramar 2008-2011

Här nedan följer en sammanställning av nämndernas budgetramar för åren 2008-2011.

	Budget 2007	Budget 2008	Budgetramar		(tkr)
			2009	2010	2011
Kommunfullmäktige	11 151	11 212	11 499	11 794	12 030
Kommunstyrelsen	229 518	239 696	235 519	237 287	242 075
Kommunrevision	4 211	4 328	4 338	4 425	4 514
Valnämnd	225	251	2 197	2 226	351
Överförmyndaren	8 756	9 489	9 679	9 873	10 070
Barn- och ungdomsnämnden	1 645 846	1 706 214	1 752 516	1 796 925	1 841 111
Gymnasienämnden	436 177	465 611	478 025	475 808	475 173
Kultur- och fritidsnämnden	184 474	194 137	205 495	210 991	216 357
Arbetsmarknads- och vuxen- utbildningsnämnden	362 174	368 444	367 741	375 680	383 595
Vård- och omsorgsnämnden	1 430 821	1 508 266	1 575 490	1 648 267	1 734 345
Socialnämnden	326 744	334 980	344 897	352 972	361 209
Stadsplaneringsnämnden	21 378	23 151	21 028	21 414	21 860
Tekniska nämnden	146 321	159 502	172 257	187 760	201 093
Kollektivtrafiknämnden	243 398	272 756	289 679	293 481	299 379
Byggnads- och miljöskyddsnämnden	97 108	98 621	101 089	104 000	106 862
Anslag för oförutsett, kommunstyrelsen	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
Flygplatsen	17 000				
Pensionsskuldens förändring	127 000	112 000	114 000	123 000	131 000
Avsättning för pensioner	0	29 000	33 000	30 000	30 000
Finansiering av investeringar	15 000	60 000	65 000	65 000	65 000
Ofördelat anslag, kommunstyrelsen		57 500	27 700	31 200	29 400
Medel för löneavtal, kommunstyrelsen		54 000	114 000	174 000	234 000
Kompetensutveckling för kommunalt anställd personal.		10 000	10 000	10 000	10 000
Budgetramar 2008-2011	5 311 502	5 723 358	5 939 349	6 170 303	6 413 624

Sammanställning av nämndernas investeringsplaner 2008-2011

Här nedan följer en sammanställning av nämndernas investeringsanslag 2008 och investeringsplaner för åren 2009-2011:

NÄMND (tkr)	2 008	2 009	2 010	2 011
Kommunstyrelsen	35 961	41 295	36 100	31 300
Stadsplaneringsnämnden	248 100	208 550	102 300	66 450
- lokalförsörjning barn och ungdom	114 500	133 000	56 000	50 500
- lokalförsörjning äldre- och handikappomsorg	69 500	48 000	20 000	0
- kultur- och fritidsanläggningar	9 000	0	0	0
- köksverksamhet	20 300	20 300	20 300	10 200
- individ- och familjeomsorg	12 000	0	0	0
- lokalförsörjning övrigt	33 500	21 500	21 500	21 500
- geografisk information	300	250	500	250
- mark- och exploateringsverksamhet	-11 000	-14 500	-16 000	-16 000
Kollektivtrafiknämnden	38 800	14 000	11 000	8 000
Tekniska nämnden	74 500	76 050	59 500	60 800
Byggnads- och miljöskyddsnämnden				
- brandförsvaret	3 760	6 560	6 150	6 495
Kultur- och fritidsnämnden	9 000	2 500	2 000	3 900
Barn- och ungdomsnämnden	9 110	9 110	9 110	9 110
Gymnasienämnden	7 248	7 248	7 248	7 248
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	1 000	1 000	1 000	1 000
Vård- och omsorgsnämnden	12 000	5 000	7 000	7 000
Socialnämnden	2 000	0	0	0
SUMMA	441 479	371 313	241 408	201 303

Investeringsbudget för år 2008 redovisas på sidorna 102-110 och investeringsplan för åren 2008-2011 redovisas i bilaga 1.

Längst bak i bilagan redovisas planerade nya förhyrningar av boendeenheter inom äldre- och handikappomsorgen under perioden 2008-2011

Sammanställning av investeringar som förutsätter statliga bidrag 2008 - 2011

Nedan redovisas investeringar som förutsätter statliga bidrag för att investeringarna ska genomföras. De ingår inte i investeringsplanen 2008 - 2011.

Anslag (tkr, netto)	2008	2009	2010	2011
Kommunstyrelsen				
Inseglingsränna	35 000	100 000		
Kollektivtrafiknämnden				
Åby pendeltågstation			4 500	40 500
Utbyggnad av spårväg etapp 2	56 000	24 500		
Utbyggnad av spårväg etapp 3		3 000	19 000	
Nya spårvagnar			62 500	62 500
Tekniska nämnden				
Trafikplats Navestad	2 500	1 500		
Norrleden	5 000	15 000	75 000	75 000
Kardonbanan			15 000	70 000
Bråvalla trafikplats		24 000		
Omdaning Hagebygatan	9 000	4 000		
Cirkulationsplats Finspångsvägen - Bråvalla		4 000		
Järnvägsbro Lindö kanal			5 000	5 000
Summa	107 500	176 000	181 000	253 000

Utöver investeringsplanen för åren 2008-2011 redovisas ett flertal för kommunen angelägna infrastrukturella investeringar som innebär stora investeringsutgifter. För att kommunen ska kunna genomföra dessa investeringar förutsätts en statlig medfinansiering.

Om kommunen får beslut om statlig medfinansiering till någon investering får kommunfullmäktige under kalenderåret besluta om en omprioritering inom befintlig investeringsbudget. Driftkostnader som till exempel räntekostnader och avskrivningar för investeringen får sedan beaktas i kommande budgetarbete.

Investeringar som förutsätter statlig medfinansiering redovisas ovan samt i bilaga 2.

Investeringsbudget 2008

Investeringsbudget för år 2008 i sammandrag (tkr):

	Kapital- utgift	Kapital- inkomst	Netto- utgift
Summa totalt	493 979	52 500	441 479

Finansieringsplan 2008-2011

(Mnkr)

ÅR	2008	2009	2010	2011
Tillförda medel				
Justerat resultat före extraordinära poster ¹⁾	252,5	263,1	263,9	266,1
Försäljning av anläggningstillgångar	20,0	20,0	20,0	20,0
Nya lån/ kapitalfrigörelse	189,0	108,2	- 22,5	- 64,8
Långfristig skuld – finansiell leasing	100,0			
Summa	561,5	391,3	261,4	221,3
Använda medel				
Investeringar	461,5	391,3	261,4	221,3
Anläggningstillgång - finansiell leasing	100,0			
Summa	561,5	391,3	261,4	221,3

Enligt investeringsplanen beräknas investeringsutgifterna, inkl försäljning av anläggningstillgångar, uppgå till 441,5 mnkr för år 2008, till 371,3 mnkr för år 2009 241,4 mnkr för år 2010 samt till 201,3 mnkr för år 2011.

Not 1

Justering av resultat före extraordinära poster:

Resultat före extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
- avskrivningar	+163,5	+165,1	+168,9	+171,1
- avsättning till självfinansiering av investeringar	+60,0	+65,0	+65,0	+65,0
- avsättning pensioner	+ 29,0	+ 33,0	+ 30,0	+ 30,0
Justerat resultat	+252,5	+263,1	+263,9	+266,1

Finansiellt leasingavtal

Rådet för kommunal redovisning har i augusti 2006 utkommit med en rekommendation om hur kommunerna ska redovisa leasingavtal.

Enligt rekommendationen definieras ett finansiellt leasingavtal som ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal definieras som operationella.

Om nuvärdet av leaseavgifterna överstiger 80 procent av leasingobjektets verkliga värde vid leasingperiodens början ska leasingavtalet alltid redovisas som ett finansiellt avtal

Leasetagaren skall redovisa objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter ska redovisas som skuld i balansräkningen.

Om en kommun gör en avvikelse från rekommendationen skall, enligt 1 kap. 3§ lagen om kommunal redovisning, kommunen i årsredovisningen redovisa vilken avvikelse som gjorts och skälen för detta.

Objekt som klassificeras som finansiell leasing redovisas i slutet av bilaga 1.

Nämndernas budgetanslag

Förändringar inom personalpolitiska området

Nedan redovisas några förutsättningar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas personalkostnader och budgettramar.

Personalkostnadsökningar 2008-2011

Nämndernas budgettramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent för pris- och löneökningar. Utöver detta räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent. Det är för att ta hänsyn till löneavtalens effekter på externa avtal.

Under kommunstyrelsen budgeteras dessutom en central lönepott på 54 000 tkr år 2008 och 60 000 tkr per år under perioden 2009-2011. Dessa medel ska under åren fördelas till barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel. Del av dessa kan komma att användas för att kompensera för löneökningar.

Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader

Rehabiliteringsförsäkring

Barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska i sina budgetar avsätta medel för att täcka verksamheternas rehabiliteringskostnader som uppstår under året. För 2008 har personalutskottet beslutat att dessa nämnder ska avsätta medel för detta som minst motsvarar 0,53 procent av verksamhetens lönekostnad inklusive personalomkostnadspålägget. Nämnderna ska årligen till personalutskottet redovisa hur medlen använts.

För övriga nämnder tar personalutskottet ta ut en avgift för en solidarisk finansiering av rehabiliteringskostnaderna. För år 2008 har personalutskottet beslutat att avgiften ska uppgå till 0,53 procent på nämndens samlade lönekostnad.

Chef- och verksamhetsstöd

Personalutskottet tar ut en avgift på samtliga verksamheter samlade lönekostnad för att solidariskt täcka kostnaderna för de personalsekreterare som arbetar med chefsstöd samt arbetar som rehabiliteringskonsulenter. Personalutskottet har fastställt avgiften för år 2008 till 0,33 procent. I avgiften ingår finansiering av chefsutveckling.

Personalpolitiska åtgärder

I samband med verksamhetsförändringar kan nämnderna behöva arbeta med olika personalpolitiska åtgärder för att möta en eventuell övertalighet inom vissa personalkategorier. Det kan till exempel vara att erbjuda personal som uppnått viss ålder förtida pension och andra personal avgångsvederlag.

Det är endast personalutskottet som kan fatta beslut om avgångsvederlag och förtida pension. Men det är respektive nämnds budget som belastas med hela kostnaden för eventuella åtgärder. Hela kostnaden för en åtgärd ska belasta det år som beslut fattas. Exempel: Om en personal beviljas förtida pension under 2008 ska kostnaden fram till dess att denna person går i folkpension belasta aktuell nämnds budget 2008.

Personalomkostnadspålägget

För år 2008 bedöms personalomkostnadspålägget för Norrköpings kommun uppgå till 42,60 procent vilket är en sänkning med 0,14 procent jämfört med år 2007.

De lagstadgade socialavgifterna bedöms sammantaget uppgå till 32,42 procent år 2008. Här ingår en sänkning av sjukförsäkringsavgiften med 1,07 procent och arbetsmarknadsavgiften med 2,02 procent. Sänkningen av dessa avgifter motsvarar dock av en motsvarande höjning av den allmänna löneavgiften.

Nämndernas budgetanslag

De avtalsenliga avgifterna bedöms preliminärt bli oförändrade.

I pålägget ingår förutom arbetsgivaravgiften på 41,8 procent, 0,7 procent för fackliga kostnader samt 0,1 procent som ska täcka kommunens högre kostnader för avtalsgruppsjukförsäkringen.

År 2008	Procent
Lagstadgade arbetsgivaravgiften	32,42
Avtalsenliga arbetsgivaravgiften	2,89
Avtalspensioner inkl löneskatt	6,59
Fackliga kostnader	0,70

Den avtalsenliga arbetsgivaravgiften för år 2008 kommer att fastställas först i december 2007. Kommunens personalomkostnadspålägg kan ändras när arbetsgivaravgiften slutligt är fastställd.

Kompetensutveckling

Under planperioden 2008-2011 avsätts varje år 10 000 tkr för kompetensutveckling för den kommunanställda personalen. Det är en satsning utöver det som respektive nämnd själva avsätter till kompetensutveckling utifrån tilldelade budgetramar. Det är kommunstyrelsen som har till uppgift att ta fram en plan hur medlen ska användas under perioden.

Nämndernas budgetanslag

Kommunfullmäktige

Ansvarsområde

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ.

Partistöd

Varje parti som är representerat i kommunfullmäktige tilldelas ett grundstöd på 75 000 kronor och ett mandatbundet stöd på 26 353 kronor per mandat. De partier som har en aktiv ungdomsförening tilldelas dessutom ett grundstöd på 5 000 kronor och ett mandatbundet stöd på 2 000 kronor per mandat.

Under den kommande mandatperioden ska anslaget för partistödet räknas upp med 2 procent per år

I kommunfullmäktiges budgettram ingår 3 121 tkr avseende partistödet.

Kommunfullmäktigeberedningar

I kommunfullmäktiges budgettram ingår medel för de fyra kommunfullmäktigeberedningarna.

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Kommunfullmäktiges budget räknas upp med 220 tkr år 2008, med 225 tkr år 2009 och med 231 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 236 tkr. Under perioden räknas kommunfullmäktiges budget upp med sammantaget 912 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräknings av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget (tkr)

2007: 11 151

2008: 11 212

Preliminära budgetramar (tkr)

2009 11 499

2010: 11 794

2011: 12 030

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Kommunfullmäktiges budgettram sänks med 222 tkr.

Kommunfullmäktige

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Kommunfullmäktiges budgetram för år 2006 reducerades med 7 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 5 tkr och år 2008 med 2 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Kommunrevisionen

Ansvarsområde

Revisionen granskar all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionsred.

Revisionen prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Kommunrevisionens budget räknas upp med 83 tkr år 2008, med 84 tkr år 2009 och med 86 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 88 tkr. Under perioden räknas kommunrevisionens budget upp med sammanlagt 341 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får kommunrevisionen 35 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget (tkr)

2007: 4 211

2008: 4 328

Preliminära budgetramar (tkr)

2009 4 338

2010: 4 425

2011: 4 514

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Kommunrevisionens budgetram sänks med 42 tkr.

Utveckling av interna processen

För år 2008 erhåller kommunrevisionen 75 tkr för att under året utveckla den interna processen.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftre-

Kommunrevisionen

dovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Kommunrevisionens budgetram för år 2006 reducerades med 14 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 11 tkr och år 2008 med 3 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen

Förutom kommunstyrelsen finns ett personalutskott, krisledningsutskott och en verksamhetsstyrelse för Norrköpings symfoniorkester.

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen svarar också i egenskap av ägare för koncernledningen av de företag kommunen helt eller delvis äger.

Kommunstyrelsen är kommunens centrala arbetsgivarorgan, tillika kommunens löne- och pensionsmyndighet och skall ta ansvar om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all kommunal personal med undantag för anställda vid revisionskontoret vilka har kommunrevisionen som anställningsmyndighet.

Kommunstyrelsens och utskottens huvuduppgifter är bland annat att svara för

- kommunens ekonomiska och finansiella planering samt fördelning av resurser
- näringslivs- och marknadsföringsfrågor och övergripande arbetsmarknadsfrågor
- universitets- och högskolefrågor
- kommunens länsövergripande kulturverksamhet såsom symfoniorkestern och östgöteatern
- övergripande kommunikations- och infrastrukturfrågor
- övergripande miljöfrågor
- internationella frågor
- regionala frågor
- informationsverksamheten inklusive marknadsföringen av kommunen
- utvecklingen av informations- och kommunikationssystem

- kommunens allmänna bostadsinformationsverksamhet samt konsumentupplysning och ekonomisk rådgivning
- bostadspolitikerna samt att bostadsförsörjningen främjas
- övergripande frågor avseende välfärd och hållbar utveckling, Agenda 21- arbete, folkhälsa, integration och brottsförebyggande åtgärder
- kommunens övergripande organisationsstruktur
- övergripande personal- och kompetensutvecklingsfrågor
- de frågor inom personalområdet där kommunen skall uppträda som en arbetsgivare, exempelvis övergripande policyfrågor, chefsförsörjning, träffande av kollektivavtal och tvistefrågor.

Kommunstyrelsen är dessutom kommunens hamnmyndighet och arkivmyndighet.

Kommunstyrelsen betjänas av kommunstyrelsens kontor som i dag består av stab, administrativt kontor, planeringskontoret, personalkontor, näringslivskontor, informationskontor och internbanken.

En översyn av hur kommunstyrelsens kontor ska vara organiserat från och med år 2008 pågår. Ett beslut om organisationen kommer att tas under hösten 2007.

Internbanken

Internbankens uppgift är att vara kommunkoncernens bank. Den av kommunfullmäktige fastställda ”policy för medelshantering” i Norrköpings kommun styr internbankens risktagande vid ränte-, valuta- och lånedispositioner.

Internbankens huvudområden är:

- affärsfunktion för finansiering och medelsanskaffning samt skuldförvaltning
- back officefunktion för uppföljning, redovisning och intern kontroll
- fondförvaltningsfunktion för medelsförvaltning och disposition av donations-fondmedel.

Nämndernas budgetanslag

Kommunstyrelsen

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Kommunstyrelsens budget räknas upp med 4 504 tkr år 2008, med 4 593 tkr år 2009 och med 4 667 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 4 760 tkr. Under perioden räknas kommunstyrelsens budget upp med sammantaget 18 524 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får kommunstyrelsen 431 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Kommunstyrelsens budgetram sänks med 4 481 tkr.

Tillväxtagendan

För näringslivskontorets arbete med tillväxtagendan genom bland annat drivbanken och företagsnära med

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget (tkr)

2007: 229 518

2008: 239 696

Preliminära budgetramar (tkr)

2009 235 519

2010: 237 287

2011: 242 075

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

inriktning mot etnicitetsdrivet och miljötekniskt företagande finns i likhet med budget 2007 1 800 tkr upptaget i budgeten för åren 2008-2011.

Kampen mot ohälsa

En handlingsplan för att minska den höga sjukfrånvaron har tagits fram. Målet är att inom fem år halvera antalet sjukskrivna. Planen omfattar åtgärder för att förebygga ohälsa och åtgärder så att den som blivit sjuk så snabbt som möjligt kan återgå till arbete. Personalkontoret har tillsammans med respektive förvaltningsledning tagit fram åtgärdsplaner.

I kommunstyrelsens budget finns 3 500 tkr budgeterat för detta arbete.

Personalkontoret bedriver ett arbete inom vårdområdet och inom utbildningsområdet för att bringa ner sjukfrånvaron.

Kommunstyrelsen

Alla anställda inom vårdområdet och utbildningsområdet erbjuds att ingå i projektet ”rehabilitering i kommunen” (ReKom). Genom en professionell rehabiliteringsorganisation ska fler långtidssjukskrivna fortare kunna återgå i arbete.

Hamnverksamheten

Anslaget för hamnverksamheten uppgår till 3 021 tkr år 2007 och räknas upp med 400 tkr per år under perioden 2008-2009. Höjningen avser ökade kapitalkostnader för planerade investeringar i hamnen enligt gällande avtal.

I enlighet med ett tilläggsavtal med Norrköpings Hamn och Stuveri AB upptas 500 tkr per år i budgeten för upprustning och skötsel av anläggningar på Esterön.

Visualiseringscenter i Norrköping

Norrköpings kommun kommer att ge ett årligt driftbidrag till det nya visualiseringscentret som startar i Norrköping. I kommunstyrelsens budgetramar för åren 2008-2009 finns 1 925 tkr budgeterat och för år 2010 och framåt finns 1 600 tkr budgeterat.

Enligt kommunfullmäktiges beslut ska Norrköpings kommun även vara med och finansiera vissa initiala insatser och eventuella tillkommande behov i framtiden i centret. Kommunen ska till exempel tillsammans med berörda fastighetsägare kunna skapa inspirerande miljöer. För det har i budgeten avsatts 2 500 tkr år 2007, 8 300 tkr år 2008 och 2 000 tkr år 2009. Likvidmässigt ska detta finansieras med den realisationsvinst kommunen fick år 2006 vid försäljningen av AB Djurparkfastigheter i Norrköping.

Europas kulturhuvudstad 2014

Under åren 2008 och 2009 ska Norrköpings kommun arbeta med att göra en nationellt konkurrenskraftig ansökan om att få bli Europas kulturhu-

vudstad 2014. För år 2008 budgeteras 1 850 tkr för arbetet i form av markandsföring, resor, möten, opinionsbildande evenemang med mera. Kommunstyrelsen ska vara projektansvarig.

Flera av kommunens nämnder kommer att bli berörda i arbetet med kommunens ansökan om att bli Europas kulturhuvudstad 2014.

De nämnder och förvaltningar som blir berörda måste aktivt delta i arbetet. Eventuella merkostnader för aktuella aktiviteter ska rymmas inom nämndernas tilldelade budgetramar.

Övriga budgetjusteringar

Under perioden 2006-2008 budgeteras drygt 830 tkr per år och för år 2009 budgeteras 306 tkr för bland annat en projektanställning som samordnare av arbetet kring klimatinvesteringsprogrammet.

För att kunna möta kommande arbetskraftsbehov kommer Norrköpings kommun tillsammans med näringslivet göra en gemensam satsning för att utveckla industiprogrammet. För detta avsätts 1 000 tkr i budgetramen för åren 2007-2011.

Från och med halvårsskiftet 2008 planeras ett språk- och kulturkompetenscentrum kunna starta i kommunen. I budget 2008 avsätts 500 tkr och från och med år 2009 avsätts 1 000 tkr.

Från och med år 2008 budgeteras 500 tkr för kommunens medfinansiering för medverkande församlingar från Norrköpings kommun i Leaderområden.

Miljötekniskt centrum

Norrköpings- och Linköpings kommuner har beslutat att tillsammans med näringslivsaktörer, Östham och Linköpings universitet finansiera och genomföra ett etableringsprojekt i syfte att starta ett regionalt centrum för miljöteknik. I budgeten för år 2008 har 1 000 tkr tagits upp för ändamålet.

Kommunstyrelsen

Storstadsprojektet

Norrköpings kommun ingår tillsammans med Östsam och Linköpings kommun i ett storstadsprojekt. Syftet är att se hur regionen ska kunna utvecklas till ett nytt storstadsalternativ – ”fjärde storstadsregionen.

Projektet ska arbeta med bland annat gemensam översikts- och utvecklingsplanering, integrerat kollektivtrafiksystem och sammanflätning genom att skapa skalfördelar. Projektet ska pågå under åren 2006-2009 och finansieras dels genom medel från NUTEK, dels genom Östsam och dels genom att respektive kommun tillför 600 tkr per år under perioden 2007-2009. Medel för detta anslås i budgeten.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Kommunstyrelsens budgetram för år 2006 reducerades med 339 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 268 tkr och år 2008 med 71 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Valnämnden

Ansvarsområde

Valnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt val-lagen och lagen om kommunala folkomröstningar ankommer på kommunen.

Allmänna val

År 2009 hålls val till Europaparlamentet och år 2010 hålls allmänna val till riksdag, kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige.

Från och med år 2006 har en ny vallag trätt i kraft. Den nya lagen innebär att kommunerna ska ha det samlade lokala ansvaret för genomförande av val, vilket bland annat innebär att kommunen även ska administrera förtidsröstningen och institutionsröstningen. Kommunerna har för år 2006 fått ett specialdestinerat statsbidrag på cirka 1 295 tkr för den ökade kostnaden. I framtiden kan detta statsbidrag komma att växlas in i det generella statsbidraget.

Valnämndens budgetram räknas upp med 100 tkr från och med år 2009. Det är för att nämnden ska kunna hyra en lokal som under pågående förtidsröstning ska kunna användas för mottagning, sortering och utlämning av röster. De mottagna rösterna ska dessutom kunna förvaras inbrotts- och brandsäkert.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en tre-års period. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	225
-------------	-----

2008:	251
-------------	-----

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	2 197
------------	-------

2010:	2 226
-------------	-------

2011:	351
-------------	-----

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Valnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 4 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 3 tkr och år 2008 med 1 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

Valnämnden

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Överförmyndaren

Ansvarsområde

Överförmyndaren utövar tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män, i enlighet med bestämmelser i föräldrabalken.

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Överförmyndarens budget räknas upp med 186 tkr år 2008, med 190 tkr år 2009 och med 194 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 197 tkr. Under perioden räknas överförmyndarens budget upp med sammantaget 767 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräknings av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Överförmyndarverksamhetens budgetram sänks med 176 tkr.

Ökning av antalet ärenden

Antalet tillsyn av godemän och förvaltare har de senaste åren ökat mellan 3-12 procent per år. Inget ty-

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget (tkr)

2007: 8 756

2008: 9 489

Preliminära budgetramar (tkr)

2009 9 679

2010: 9 873

2011: 10 070

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

der idag på att ökningen kommer att minska. I budgeten för år 2008 beaktas en viss volymökning och räknas därför upp med 720 tkr.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008.

Överförmyndaren

Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Överförmyndarens budgetram för år 2006 reducerades med 12 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 9 tkr och år 2008 med 3 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Barn- och ungdomsnämnden

Ansvarsområde

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för:

- Grundskoleverksamhet
- Invandrarundervisning inom grundskolan
- Förskoleklass
- Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg
- Grundsärskoleverksamhet
- Korttidstillsyn för skolungdom
- Elevomsorgsverksamhet (skoldaghem, sjukhusundervisning, handikappfrågor mm)
- Fritidsgårdsvksamhet och annan öppen fritidsverksamhet för barn och ungdom

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Barn- och ungdomsnämndens budget räknas upp med 35 433 tkr år 2008, med 36 034 tkr år 2009 och med 36 707 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 37 446 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 145 620 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräknings av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	1 645 846
-------------	-----------

2008:	1 706 214
-------------	-----------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	1 752 516
------------	-----------

2010:	1 796 925
-------------	-----------

2011:	1 841 111
-------------	-----------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får barn- och ungdomsnämnden 16 606 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Förskoleverksamhet

Budgeten för åren 2008-2011 räknas upp för ett ökat antal förskoleplatser. Medel tillförs för 241 nya platser år 2008, 130 nya platser år 2009, 80 nya platser år 2010 och med 58 platser år 2011. Detta motsvarar en uppräknings av budgetramen med 16 140 tkr år 2008, med 8 706 tkr år 2009, med 5 358 tkr år 2010 och med ytterligare 3 884 tkr år 2011.

Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 34 088 tkr för ökat antal förskoleplatser.

Nämndernas budgetanslag

Barn- och ungdomsnämnden

Volymer inom förskoleverksamheten

År	Antal platser
2007	6 306
2008	6 547
2009	6 677
2010	6 757
2011	6 815

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Kvalitetssäkring

De kommuner som har maxtaxa inom förskolan får ta del av ett särskilt statsbidrag till kvalitetssäkrande åtgärder i förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Norrköpings kommun erhåller ca 7 000 tkr per år i särskilt statsbidrag.

Statbidraget ska användas till ökad bemanning och/eller kompetensutveckling.

Bidraget rekvireras från skolverket i särskild ordning och har därför inte tagits med i budgeten.

Skolbarnomsorg

Antalet skolbarnomsorgsplatser bedöms öka under hela planperioden. Medel tillförs för 153 nya platser år 2008, 66 nya platser år 2009, 109 nya platser år 2010 och med 110 platser år 2011. Detta motsvarar en uppräknings av budgetramen med 3 945 tkr år

2008, med 1 702 tkr år 2009, med 2 811 tkr år 2010 och med ytterligare 2 836 tkr år 2011.

Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 11 294 tkr för ett ökat antal skolbarnomsorgsplatser.

Volymer inom skolbarnomsorgsverksamheten

År	Antal platser
2007	4 048
2008	4 201
2009	4 267
2010	4 376
2011	4 486

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Grundskola

Antalet elever har minskat under de senaste åren inom grundskolan. Under perioden 2008-2011 kommer elevminskningen att fortsätta. Jämfört med år 2007 beräknas antalet elever minska med ytterligare 751 fram till år 2011. Antalet elever bedöms minska med 210 elever år 2008, med 280 elever år 2009, med 191 elever år 2010 och med ytterligare 70 elever år 2011.

För att kunna utveckla kvaliteten i undervisningen är det nödvändigt att under kommande år fortsätta att vidta strukturella förändringar inom grundskolan.

Volymer inom grundskolan

År	2007	2008	2009	2010	2011
	(Budget)				
Antal elever					
F-klass	1 267	1 308	1 347	1 402	1 431
Åk 1-3	3 829	3 878	3 921	4 002	4 107
Åk 4-6	4 314	4 136	4 011	3 969	3 969
Åk 7-9	5 082	4 960	4 723	4 438	4 234
Totalt antal elever	14 492	14 282	14 002	13 811	13 741

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Barn- och ungdomsnämnden

Nämnden ska arbeta med att ta fram förslag till hur grundskoleverksamheten i Norrköpings kommun ska se ut framöver och vilka strukturella förändringar som måste göras under hela planeringsperioden.

Budgetramarna sänks för elevminskningarna. Budgeten för år 2008 sänks med 10 728 tkr, år 2009 med 13 958 tkr, år 2010 med 10 763 tkr och för år 2011 med ytterligare 4 920 tkr. Budgeten sänks sammantaget med 40 369 tkr under hela perioden.

Förstärkning grundskolan

Nämndens budgetram räknas upp med 4 000 tkr för förstärkning till grundskolan så att enheterna ska kunna öka måluppfyllelsen och förbättra resultaten.

Statliga medel till skolan och skolbarnomsorg

Från och med år 2001 har kommunerna tillförts 5 000 000 tkr i statliga medel riktade till skolan och skolbarnomsorgen. Syftet med bidraget är att förbättra förutsättningarna för skolorna att uppnå mål uttryckta i läroplaner och kursplaner genom att mer personal tillförs skolan och fritidshemmen.

Från början fick kommunerna medlen som specialdestinerade statsbidrag. Från och med år 2005 har bidraget successivt växlats in i det generella statbidraget. Fram till år 2007 har Norrköpings kommun fått 69 400 tkr i generellt bidrag. Bidraget höjs för sista gången ytterligare med 300 tkr år 2008. Sammantaget har Norrköpings kommun fått 69 700 tkr. Barn- och ungdomsnämndens budgetram har ökat med motsvarande belopp. Barn- och ungdomsnämnden har under 2006 överfört 3 100 tkr av de statliga medlen till gymnasienämnden.

Utbildningsinsatser till nyanlända barn- och ungdomar

Regeringen har tillfälligt för år 2007 och år 2008 gett kommunerna 50 000 tkr för undervisning till de så kallade gömda barnen. Anledningen är att en särskild utredning ska göras om förutsättningarna att reglera dessa barns rätt till utbildning.

Norrköpings kommun har för respektive år fått 625 tkr i ökat generellt statsbidrag. Barn- och ungdomsnämndens budgetram för år 2007 och 2008 har räknats upp motsvarande. Bidraget upphör från och med år 2009.

Informations- och kommunikationsteknologi

Barn- och ungdomsnämnden kommer från och med år 2007 och tre år framåt utveckla en informations- och kommunikationsteknologi som ett pedagogiskt hjälpmedel i förskolan och grundskolan. Nämnden kommer att skapa en stabil och likvärdig teknisk IT-miljö. Under perioden kommer alla enheter få datorer.

Nämnden ska under dessa tre år förbättra datortätheten så att antalet elever per dator inom grundskolan sänks från 11,3 elever till 8 elever per dator.

Nämnden ska centralisera och samordna inköp av IT-utrustning, införa en gemensam serverplattform, införa standardiserad klientplattform och centralisera support, drift och förvaltning.

Barn- och ungdomsnämnden erhåller ett årligt investeringsanslag på 3 510 tkr för inköp av IT-utrustning.

Nämnden får en uppräkningsbudget för ökade kapitalkostnader från och med år 2008. Budgeten räknas upp med 1 507 tkr för år 2008, med 1 280 tkr för år 2009 och med ytterligare 1 222 tkr för år 2010.

Barn- och ungdomsnämnden

Stödinsatser i närmiljön

I likhet med tidigare års budgetar finns 4 000 tkr i nämndens budgetramar för åren 2008-2011 för att utveckla stödinsatser i närmiljön i syfte att minimera placeringar av barn och ungdomar utanför det egna hemmet. Arbetet ska ske i nära samverkan mellan skola och socialtjänsten.

Lokalkostnader

Barn- och ungdomsnämndens budgetramar justeras för ökade lokalkostnader som bland annat orsakas av investeringar i kommunens egna befintliga och nya tillkommande fastigheter. Budgetramen för år 2008 räknas upp med 6 332 tkr. Budgetramen för år 2009 räknas upp med 12 748 tkr, för år 2010 med 8 649 tkr och för år 2011 med ytterligare 4 505 tkr. Under perioden 2008-2011 höjs nämndens budgetnivå sammantaget med 32 234 tkr för ökade lokalkostnader. I budgetuppräknningen ingår ökade lokalkostnader för bland annat Borgsmoskolan, Enebyskolan, en ny skola på Lindö, tre nya förskolor samt hyra av paviljonger som provisoriska förskolelokaler.

Nämndens budgetram justeras med 3 345 tkr för lokalkostnader för de paviljonger inom förskoleverksamheten som kommer att hyras in under 2007.

Bidrag till Tom Tit

I barn- och ungdomsnämndens budget för åren 2005-2007 har 500 tkr per år anslagits som bidrag till Tom Tit. Anslaget tas bort i budget 2008.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Barn- och ungdomsnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 1 499 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 1 189 tkr och år 2008 med 310 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Gymnasienämnden

Ansvarsområde

Gymnasienämnden svarar för:

- Gymnasieskoleverksamhet
- Studerandebostäder för gymnasieelever
- Gymnasiesärskoleverksamhet
- Informationsmaterial avseende gymnasieutbildning
- Intagningskansli för gymnasieskolan

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Gymnasienämndens budget räknas upp med 10 524 tkr år 2008, med 10 739 tkr år 2009 och med 10 532 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 10 411 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 42 206 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltäteten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
2007:	436 177
2008:	465 611
Preliminära budgetramar	(tkr)
2009	478 025
2010:	475 808
2011:	475 173

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får gymnasienämnden 170 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Volymer inom gymnasieskolan

År	2007	2008	2009	2010	2011
(Budget)					
Antal elever	5 575	5 630	5 560	5 410	5 260

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Gymnasienämnden

Volymer inom gymnasiesärskolan					
År	2007	2008	2009	2010	2011
	(Budget)				
Antal elever	101	134	143	147	146

Källa: Norrköpings kommun, utbildningskontoret

Ökat antal elever inom gymnasieskolan

Enligt befolkningsprognosen bedöms antalet elever inom gymnasieskolan öka något år 2008 för att från och med år 2009 börja minska. Jämfört med budget 2007 ökar antalet elever med 55 elever år 2008, minskar med 70 elever år 2009, minskar med 153 elever år 2010 och minskar med ytterligare 150 elever år 2011.

Budgetramen för år 2008 räknas upp med 3 955 tkr. Budgetramen sänks för år 2009 med 5 000 tkr, för år 2010 med 10 863 och för år 2011 med ytterligare 10 650 tkr. Under hela budgetperioden reduceras nämndens budgetnivå med 22 558 tkr.

Ökat antal elever inom gymnasiesärskolan

Antalet elever inom gymnasiesärskolan har ökat mer än förväntat under år 2007. Den främsta orsaken är att ett ökat antal elever i åk 8-9 sent blir utredda och mottagna i särskolan. Stora årskullar i de senare årskurserna i grundskolan bidrar till att allt fler elever blir utredda och får diagnoser. Dessutom väljer fler elever i träningskolans autismenhet att börja på gymnasiet efter åk 9 istället för som tidigare efter åk 10.

Ökningen bedöms fortsätta under de närmaste åren. Alla elever som blir utredda och får en diagnos och blir mottagna i särskolan har rätt till en plats i gymnasiesärskolan.

Gymnasienämndens budgetram räknas upp år 2008 med 6 600 tkr för 33 fler elever, för år 2009 med

1 800 tkr för 9 fler elever och för år 2010 med 800 tkr för 4 elever. Enligt nuvarande bedömning kommer det att minska med en elev från och med år 2011. Budgeten reduceras därför år 2011 med 200 tkr.

Även antalet elever som går i verksamhetssträning bedöms öka hösten 2008, vilket medför en ökad kostnad. Gymnasienämndens budgetram räknas därför upp med 500 tkr år 2008 och med ytterligare 500 tkr för helårseffekten år 2009.

Etablering av nya fristående gymnasieskolor

Under hösten 2007 kommer flera nya fristående friskolor att etableras i Norrköpings kommun. Till hösten 2008 har skolverket redan beviljat tillstånd för ytterligare fristående skolor att etablera sig i Norrköping. Än fler skolor kan tillkomma då fler ansökningar har inlämnats till skolverket. För kommunen innebär det ökade kostnader eftersom flera av de nya fristående gymnasieskolorna har program med ett pris som är betydligt högre än kommunens snittpris. Utöver detta tillkommer kostnader för icke nyttjade elevplatser inom den kommunala gymnasieskolan.

Gymnasienämndens budgetram räknas upp med 6 200 tkr år 2008 och med ytterligare 3 000 år 2009 för att klara kvaliteten och lärartätheten inom den kommunala gymnasieskolan när antalet fristående skolor ökar. Gymnasienämnden måste under kommande år vidta strukturella åtgärder inom den kommunala gymnasieskolan. Åtgärderna bedöms börja ge större ekonomiska effekter från och med år 2010. Därför sänks medlen från 2009 års nivå på 9 200 tkr till 5 200 tkr år 2010 och till 5 000 tkr år 2011.

Gymnasienämnden

Informations- och kommunikationsteknologi

Gymnasienämnden kommer från och med år 2007 och tre år framåt utveckla en informations- och kommunikationsteknologi som ett pedagogiskt hjälpmedel i gymnasieskolan. Nämnden kommer att skapa en stabil och likvärdig teknisk IT-miljö. Under perioden kommer alla enheter få datorer.

Nämnden ska centralisera och samordna inköp av IT-utrustning, införa en gemensam serverplattform, införa standardiserad klientplattform och centralisera support, drift och förvaltning.

Gymnasienämnden erhåller ett årligt investeringsanslag på 3 748 tkr för inköp av IT-utrustning. Nämnden erhåller en uppräkningsbudget för ökade kapitalkostnader. Budgeten räknas upp med 1 506 tkr för år 2008, med 1 371 tkr för år 2009 och med ytterligare 1 309 tkr för år 2010.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med

4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Gymnasienämndens budgetram för år 2006 reducerades med 318 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 252 tkr och år 2008 med 66 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspåslägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden svarar för:

- kommunens biblioteksverksamhet
- kommunens museiverksamhet
- arrangemangsverksamhet inom kultur- och fritidsområdena
- skötsel och underhåll av kommunens idrotts-, motions-, fritids- och friluftsanläggningar (exklusive delar som handhas av stadsplaneringsnämnden och av särskilda bolag)
- kommunens kulturskola
- föreningsbidrag och förenings- och kulturstöd
- utdelning av kultur- och idrottsstipendier
- en central uthyrningsfunktion för kommunens fritidsanläggningar samt efter skoltid hallar inklusive skolgymnastiksalarna.
- regler avseende lokalupplåtelse för kultur- och fritidsverksamhet
- samordning av kommungemensamma ungdomsfrågor.

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Kultur- och fritidsnämndens budget räknas upp med 4 010 tkr år 2008, med 4 196 tkr år 2009 och med 4 300 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 4 406 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammanlagt 16 912 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	184 474
-------------	---------

2008:	194 137
-------------	---------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	205 495
------------	---------

2010:	210 991
-------------	---------

2011:	216 357
-------------	---------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får kultur- och fritidsnämnden 394 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Kultur- och fritidsnämndens budgetram sänks med 1 129 tkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Idrottshall

I budgetramarna för åren 2008-2011 finns medel upptaget för driftkostnader för en ny idrottshall. Nämndens budgetram räknas upp med 5 335 tkr för år 2008 och med ytterligare 3 800 tkr för år 2009 och framåt (totalt 9 135 tkr).

I kultur- och fritidsnämndens uppräknings av budgetramen ingår medel för att skolorna ska få möjlighet att använda den nya anläggningen på Himmels-talundsområdet. Dessutom ska man med hjälp av berörda idrottsklubbar kunna aktivera ungdomar med behov av särskilda insatser från kommunen. Kultur- och fritidskontoret ansvarar för att ett avtal om dessa åtgärder träffas med utbildningskontoret och med idrottsklubbarna i samverkan med socialkontoret.

Mediapedagogiskt resurscentrum

Kultur- och fritidsnämnden får 2 000 tkr år 2009, ytterligare 1 000 tkr år 2010 och ytterligare 1 000 tkr år 2011 för att kommunens filmverksamhet ska omvandlas till att bli ett resurscentrum för filmvisning och mediapedagogik med inriktning på barn och ungdomar. Verksamheten ska lokaliseras till samma lokaler som det nya visualiseringscentret i Norrköping.

Byggnadsinventering

Kultur- och fritidsnämnden får 500 tkr under 2008 för en projektanställning av en antikvarie som under året ska arbeta med att fullfölja den bebyggelseinventering som på 1990-talet gjordes i Norrköpings innerstad så att inventeringen omfattar hela byggnadsbeståndet.

Cityfiske

I likhet med budget 2007 finns i kultur- och fritidsnämndens budgetram 450 tkr för bidrag till Cityfisket i Norrköping.

Ungdomars fritid

I likhet med tidigare år finns i nämndens budgetramar för åren 2008-2011 1 000 tkr för att nämnden ska arbeta med att förbättra ungdomarnas fritidsverksamhet i Norrköping.

Biblioteksverksamhet

Från och med budget 2007 finns i kultur- och fritidsnämndens budgetram 1 000 tkr för att nämnden ska kunna hålla en bra tillgängligheten inom biblioteksverksamheten.

Ökade lokalkostnader

för centralbadet och stadsbiblioteket

Kultur- och fritidsnämndens budget räknas upp för en ökad hyra till stadsplaneringsnämnden för centralbadet och stadsbiblioteket. Uppräknings motsvarar ökade kapitalkostnader för de fortsatta investeringar som planeras göras på centralbadet under 2007-2008 och den planerade investeringen på stadsbiblioteket under 2008. Budgetramen räknas upp med 308 tkr år 2008 och med ytterligare 962 tkr år 2009.

Kapitalkostnader 2008-2011

Kultur- och fritidsnämnden får en uppräknings av de preliminära budgetramarna för åren 2008-2011 för ökade kapitalkostnader för de investeringar som finns upptagna i investeringsplanen för perioden 2007-2010. Budgetramen för år 2008 räknas upp med 835 tkr, för år 2009 med 895 tkr och för år 2010 med 192 tkr. Budgeten för år 2011 räknas upp med 7 tkr.

Internräntan för åren 2008-2011 är 5 procent. Bokförda värdet på gjorda investeringar ska skrivas av i enlighet med Sveriges kommuner och landstings rekommenderade avskrivningstider.

Kultur- och fritidsnämnden

Övriga budgetjusteringar

Från och med år 2008 överförs driftansvar och kostnader för plaskdammar i Vasaparken och Folkparken från tekniska nämnden. För tillsyn och drift av reningsverk samt vattenkostnader överförs 273 tkr.

Offentlig konst

I investeringsplanen för åren 2008-2011 finns 1 500 tkr per år upptaget för offentlig konst. Konstverk ska inhandlas och placeras i olika offentliga miljöer.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Kultur- och fritidsnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 318 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 252 tkr och år 2008 med 66 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ansvarsområde

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden svarar för :

- kommunala sysselsättnings- och arbetsmarknadsåtgärder
- kommunens flyktingmottagande
- kommunal vuxenutbildning
- undervisning för vuxna utvecklingsstörda
- försörjningsstöd och annat ekonomiskt bistånd till familjer och enskilda
- interkommunala ersättningar för kommunal vuxenutbildning
- dödsboanmälningar

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget räknas upp med 7 614 tkr år 2008, med 7 596 tkr år 2009 och med 7 748 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 7 903 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 30 861 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	362 174
-------------	---------

2008:	368 444
-------------	---------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	367 741
------------	---------

2010:	375 680
-------------	---------

2011:	383 595
-------------	---------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden 457 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budgetram sänks med 6 786 tkr.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Plusjobb

Plusjobb infördes som ett nytt arbetsmarknadspolitiskt konjunkturprogram den 1 januari 2006. Kommunerna har fått enligt ett avtal statliga bidrag i två former; dels ett lönebidrag till lönekostnaderna, dels en merkostnadsersättning som ska täcka kostnader för administration, handledning, kompetenshöjande inslag och den del av lönekostnaderna som inte täcks av lönebidraget.

I februari 2007 beslutade nuvarande regering att från och med den 15 mars 2007 ska merkostnadsersättningen upphöra.

Under år 2008 kommer alla som är kvar i plusjobb att successivt avsluta sina anställningar beroende på under vilken månad man började under 2006.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget höjs med 4 000 tkr tillfälligt för år 2008 för att täcka kostnader för semesterlönetillägg och löneökningar för anställda i plusjobb som tidigare finansierades med merkostnadsersättningen.

Riktat anslag för att motverka ungdomars utanförskap

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har i likhet med tidigare år ett riktat anslag på 5 000 tkr i budgetramen som ska användas till att säkerställa att ungdomar inte hamnar i ett långvarigt utanförskap. Medlen ska användas till att ge verktyg åt de ungdomar som aldrig varit inne på arbetsmarknaden eller har hamnat i ett långvarigt utanförskap från den lokala arbetsmarknaden så att det möjliggör anställning.

Finansiell samordning

Landstinget i Östergötland, länsarbetsnämnden i Östergötland, Östergötlands läns allmänna försäkringskassa och Norrköpings kommun har startat en finansiell samordning (samordningsförbund) inom rehabiliteringsområdet i Norrköpings kommun.

Målet med samordningsförbundet inom rehabiliteringsområdet är att samhällets resurser ska användas på ett bättre sätt och komma till större nytta för den enskilde invånaren. Samordningen ska leda till att återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Norrköpings kommun har åtagit sig att stå för en del av kostnaden för den finansiella samordningen. Kommunens kostnad för år 2005 och 2006 uppgick till 3 750 tkr respektive 5 500 tkr. För år 2007 beräknas kostnaden uppgå till 5 250 tkr. Enligt en överenskommelse uppgår kommunens kostnad för år 2008 till 7 750 tkr.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget har räknats upp med 5 500 tkr år 2006 och för år 2007 med ytterligare 1 250 tkr och för år 2008 med ytterligare 750 tkr. För år 2009 sänks ramen med 4 500 tkr och uppgår därmed till 3 000 tkr. Skillnaden mellan budgetanslagen och den kostnad som ska betalas till samordningsförbundet ska täckas genom minskade kostnader för försörjningsstödet.

Sommarjobb/feriearbete

I arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budgetram anslås från och med år 2007 1 000 tkr för att nämnden åren framöver ska kunna skapa sommarjobb/feriearbeten till gymnasieungdomar.

Övriga budgetjusteringar

Från och med januari 2007 infördes rättigheter till grundläggande SÄRVUX. Staten tillför kommunerna medel via det generella statsbidraget. Nämndens budget justeras motsvarande, 5 tkr år 2008, ytterligare 5 tkr år 2009 och ytterligare med 5 tkr år 2010 och framåt.

Kommunerna får ökade statsbidrag för ändrade regler för feriearbetande ungdomar i familjer med försörjningsstöd. Vid bedömning av rätten till bistånd ska hemmavarande barns och skolungdomars in-

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

komster av eget arbete endast beaktas till den del det överstiger ett halvt prisbasbelopp per kalenderår. Nämndens budget 2008 - 2011 räknas upp med 375 tkr.

Informations- och kommunikationsteknologi

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kommer från och med år 2007 och tre år framåt utveckla en informations- och kommunikationsteknologi som ett pedagogiskt hjälpmedel inom kommunala vuxenutbildningen. Nämnden kommer att skapa en stabil och likvärdig teknisk IT-miljö.

Nämnden ska centralisera och samordna inköp av IT-utrustning, införa en gemensam serverplattform, införa standardiserad klientplattform och centralisera support, drift och förvaltning.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden erhåller ett årligt investeringsanslag på 500 tkr för inköp av IT-utrustning.

Nämnden får en uppräkningsbudget för ökade kapitalkostnader från och med år 2008. Budgeten räknas upp med 192 tkr för år 2008, med 183 tkr för år 2009 och med ytterligare 175 tkr för år 2010.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod.

od. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 517 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 410 tkr och år 2008 med 107 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspåslaget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Vård- och omsorgsnämnden

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden svarar för:

- Äldre- och handikappomsorg
- Vård och omsorg enligt LSS- lagen (exklusive korttidstillsyn för skolorn)
- Särskilt medicinskt ansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen
- Omsorgsverksamhet för psykiskt utvecklingsstörda
- Psykiskt långvarigt sjuka
- Föreningsbidrag till handikapp- och pensionärsorganisationer

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Vård- och omsorgsnämndens budget räknas upp med 32 291 tkr år 2008, med 33 860 tkr år 2009 och med 35 606 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 37 603 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 139 360 tkr för pris- och löneökningar.

Nämndens budget har utöver detta räknats upp med 5 193 tkr år 2008, med ytterligare 746 tkr år 2009, med ytterligare 900 tkr år 2010 och med ytterligare 1 124 tkr år 2011 för effekter av kommunals löneavtal på planerade volymökningar och på de externa avtalen.

Utöver uppräknings av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	1 430 821
-------------	-----------

2008:	1 508 266
-------------	-----------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	1 575 490
------------	-----------

2010:	1 648 267
-------------	-----------

2011:	1 734 345
-------------	-----------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får vård- och omsorgsnämnden 8 170 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Utbyggnad av det särskilda boendet inom äldreomsorgen

Enligt den av kommunfullmäktige antagna planen för utbyggnad av det särskilda boendet inom äldre-

Vård- och omsorgsnämnden

omsorgen ska ett nettotillskott på 199 nya platser skapas under åren 2004 - 2010. I arbetet med de preliminära budgetramarna för åren 2008-2011 har ytterligare ett sjukhem på 48 platser lagts in i planen år 2011. Så nettotillskottet under perioden 2004-2011 blir 247 platser (se tabell på sid xx).

I SÄBO-planen ingår att platser i servicehus och ålderdomshem ska avvecklas genom omstruktureringar. Vissa servicehus är tänkta att omvandlas till ordinarie boende.

Vissa mindre boendeenheter med mycket höga kostnader planeras att avvecklas. Detta sker i samband med att nya enheter startar.

I budgetramarna finns medel upptaget för att under ombyggnation av befintliga enheter kunna hyra evakueringsplatser under perioden 2006-2009.

Nämndens budget räknas upp för ökade driftkostnader för utbyggnad av det särskilda boendet. Budgetramen för respektive år justeras utifrån bedömda datum för driftstart.

Nämndens budgetramar för åren 2008-2011 justeras enligt följande:

År (tkr)		Ram- justering per år	Ackumu- lerat
2008:	driftkostnad	21 660	
	lokalkostnad	4 672	
2009:	driftkostnad	18 981	40 641
	lokalkostnad	4 655	9 327
2010:	driftkostnad	17 943	58 584
	lokalkostnad	4 950	14 277
2011:	driftkostnad	34 524	93 108
	lokalkostnad	7 560	21 837

Under perioden 2008-2011 kommer vård- och omsorgsnämndens budget att öka med sammanlagt 114 945 tkr för utbyggnad av det särskilda boendet inom äldreomsorgen.

Boende för personer med samsjuklighet

I budget 2007 gav kommunfullmäktige vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden i uppdrag att tillsammans skapa ett boende för missbrukare med psykisk ohälsa (samsjuklighet). Det innebär att nämnderna tillsammans ska ordna boende, stöd och behandling för den aktuella gruppen. I arbete med dessa personer måste nämnderna ha en nära samverkan med hälso- och sjukvården som ansvarar för den medicinska behandlingen.

Vård- och omsorgsnämndens budgetram räknas upp med 1 500 tkr från och med år 2008 för denna verksamhet.

Inrätta vaktmästartjänster på särskilda boendeenheter

Från och med år 2010 planeras det att inrättas 0,5 tjänst vaktmästare på samtliga särskilda boendeenheter. Det motsvarar 15 årsarbetare. Med anställda vaktmästare på enheterna kan vårdpersonalen ägna sig åt vårdarbetet i högre utsträckning. Vaktmästarna ska även under en del av arbetstiden kunna fungera som "Fixar-Maltar". Vård- och omsorgsnämndens budgetram räknas upp med 5 200 tkr från och med år 2010.

Utbyggnad av det särskilda boendet inom handikappomsorgen

För personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd har en utbyggnad med 89 nya platser gjorts mellan åren 2004-2007.

Under perioden 2008 -2011 planeras 36 nya platser byggas inom handikappomsorgen. Nämndens budgetramar för åren 2008-2011 justeras enligt sammanställning på sidan 85:

Nämndernas budgetanslag

Vård- och omsorgsnämnden

Plan för utbyggnad av det särskilda boendet inom äldreomsorgen under perioden 2004-2011 (Reviderad maj 2007) Tabell 1

Objekt/enhet	Beräknad driftstart	Nya platser	Avvecklade platser	Anmärkning
2004				
Törnrosa	2004-06-01		-12	avveckling
Höjden	2004-07-01	35		
Strömbacken	2004-07-01		-33	avveckling
2005				
Bladet	2005-06-01		-7	avveckling
Granen	2005-06-01		-117	ombyggnad
Järven	2005-06-01	55		
Vrinnevi	2005-06-01	30		evakuering
Wijkagården	2005-08-01		-26	ombyggnad
Vrinnevi	2005-09-01	20		korttid
2006				
Wijkagården	2006-06-01	18		
2007				
Granen	2007-02-01	90		
Drags	2007-03-01		-10	avveckling
Lokatten	2007-03-01		-11	avveckling
Borgmästaregården	2007-02-01		-32	ombyggnad
Timmermannen	2007-03-01		-36	ombyggnad
Timmermannen	2007-09-01	64		
Borgmästaregården	2007-10-01	21	-32	ombyggnad
2008				
Kolmården	2008-03-01	41		
Bråviksgården	2008-03-01		-19	avveckling
Krokek	2008-03-01		-15	avveckling
Borgmästaregården	2008-02-01	14	-32	ombyggnad
Mariabacken	2008-03-01	26		tillbyggnad
Bärnstenen	2008-04-01	54		
2009				
Borgmästaregården	2009-01-01	28		
Solhöjden			-5	
Vrinnevi	2009-01-01		-30	
Ljura	2009-03-01	42		
2010				
Solhöjden			-18	successiv avveckling
Nytt objekt	2010-04-01	48		
Nytt objekt	2010-10-01	48		
2011				
Nytt objekt	2011-04-01	48		
Summa platser				
under perioden 2004-2011		682	-435	

Vård- och omsorgsnämnden

Utbyggnad av det särskilda boendet inom handkappomsorgen

År (tkr)	Ramjustering per år	Akkumulerat
2008: driftkostnad	8 889	
2009: driftkostnad	6 564	15 453
2010: driftkostnad	7 254	22 707
2011: driftkostnad	5 054	27 761

Under perioden 2008-2011 räknas nämndens budgetar upp med sammantaget 27 761 tkr för utbyggnad av det särskilda boendet inom handkappomsorgen.

Volymökning inom daglig verksamhet

Enligt LSS-lagstiftningen har personer med omfattande och varaktig funktionshinder rätt till daglig verksamhet om man tillhör personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar arbete och inte utbildar sig.

Den 31 december 2006 uppgick antalet personer inskrivna i daglig verksamhet till 584 personer varav 437 inom dagligverksamhet enligt LSS och 147 personer inom dagligverksamhet enligt SoL.

En prognos för åren 2007-2010 visar en volymökning med 235 personer. Av dessa 235 nytillkomna personerna bedöms 25 personer per år (totalt 100 personer) via Aktema kunna klara en enskild placering inom ordinarie arbetsmarknad. Det innebär att inom den närmaste fyra åren är 135 personer i behov av dagcenterplats.

Vård- och omsorgsnämndens budgetram räknas upp med 1 600 tkr för år 2008 och med ytterligare 1 500 tkr år 2009 och framåt för att täcka kostnaderna för volymökningen inom daglig verksamhet.

Dessutom räknas budgeten upp för en utökning med sammantaget 7 tjänster inom daglig verksamhet. År 2008 räknas budgeten upp med 1 071 tkr för 3 nya tjänster, år 2009 med ytterligare 714 tkr för 2 tjänster och år 2010 med ytterligare 714 tkr för 2 tjänster.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftre-

dovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Vård- och omsorgsnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 1 599 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 1 268 tkr och år 2008 med 331 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden svarar för:

- Barn- och ungdomsvård
- Vuxenvård/ missbruksvård
- Kommunalt bostadstillägg till handikappade (KBH)
- Familjerättsfrågor
- Familjerådgivning
- Förmedling av bostäder och lägenheter med socialt stöd till socialt och psykiskt handikappade
- Tillsyn av vårdhem respektive hem för vård och boende
- Handläggning av kommunens uppgifter enligt alkohollagen
- Lokal tillsyn över efterlevnaden av åldersgränser för inköp av tobak enligt tobakslagen
- tillstånd för föreningslotterier

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Socialnämndens budget räknas upp med 7 670 tkr år 2008, med 7 884 tkr år 2009 och med 8 041 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 8 202 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 31 797 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräknings av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	326 744
-------------	---------

2008:	334 980
-------------	---------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	344 897
------------	---------

2010:	352 972
-------------	---------

2011:	361 209
-------------	---------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får socialnämnden 1 334 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Socialnämndens budgetram sänks med 3 324 tkr.

Socialnämnden

Boende för personer med samsjuklighet

I budget 2007 gav kommunfullmäktige socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att tillsammans skapa ett boende för missbrukare med psykisk ohälsa (samsjuklighet). Det innebär att nämnderna tillsammans ska ordna boende, stöd och behandling för den aktuella gruppen. I arbete med dessa personer måste nämnderna ha en nära samverkan med hälso- och sjukvården som ansvarar för den medicinska behandlingen.

Socialnämndens budgettram räknas upp med 1 500 tkr från och med år 2008 för denna verksamhet.

Skyddat boende för våldutsatta kvinnor i tungt missbruk

Socialnämnden kommer från och med halvårsskiftet 2008 starta ett skyddat boende för våldutsatta kvinnor i tungt missbruk, ett jourboende för hemlösa kvinnor och ett halvvägsboende. Här ska även finnas en dagverksamhet för kvinnor liksom en gruppverksamhet för barn i familjer där våld och missbruk förekommer.

Stadsplaneringsnämnden har köpt en fastighet, Trädgårdsmästaren 5 och 6, där denna verksamhet skall inrymmas. I investeringsplanen finns 12 000 tkr upptaget år 2008 för att fastigheten ska byggas om och anpassas till verksamheten.

Socialnämndens budgettram räknas upp med 2 000 tkr år 2008 och med ytterligare 2 000 tkr år 2009 (totalt 4 000 tkr) för löpande driftkostnader av verksamheten.

Unga lagöverträdare

Förändringar rörande ingripande mot unga lagöverträdare innebär nya åtaganden för kommunerna. Därför har regeringen höjt det generella statsbidraget enligt finansieringsprincipen. Statsbidraget har höjts från och med år 2007 med 30 000 tkr för införande av ungdomstjänst och 30 000 tkr för särskilt kvalificerade kontaktpersoner inom socialtjänsten. Från

och med år 2008 höjs statsbidraget med ytterligare 26 000 tkr för införande av medling med anledning av brott.

För Norrköpings kommun innebär det att det generella statsbidraget höjdes med 875 tkr för år 2007 och med ytterligare 250 tkr år 2008. Socialnämndens budgetramar för åren 2007 och 2008 räknas upp motsvarande det ökade bidraget.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Socialnämndens budgettram för år 2006 reducerades med 485 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 384 tkr och år 2008 med 101 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägg uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Socialnämnden

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Stadsplaneringsnämnden

Ansvarsområde

Stadsplaneringsnämnden svarar för:

- beredning och planering i samhällsbyggnadsfrågor såsom översikts- och detaljplaner, markförsörjning, bostadsförsörjning, exploatering, strand-skydd, övergripande trafikplanering, övergripande planeringsfrågor med strukturbildande påverkan inom områdena gator och parker samt geografisk informationssystem
- köp, försäljning, byte, expropriation eller inlösen av fastighet eller del av fastighet samt upplåta tomträtt inom av kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och riktlinjer
- efter hörande av tekniska nämnden träffa och genomföra exploateringsavtal inklusive gatukostnadsavtal

Stadsplaneringsnämnden är även förvaltare av:

- kommunens verksamhetsfastigheter
- kommunens markreserv
- kommunens övriga fastigheter där ingen annan ansvarig förvaltare har utsetts

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Stadsplaneringsnämndens budget räknas upp med 424 tkr år 2008, med 423 tkr år 2009 och med 431 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 440 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 1 718 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	21 378
-------------	--------

2008:	23 151
-------------	--------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	21 028
------------	--------

2010:	21 414
-------------	--------

2011:	21 860
-------------	--------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får stadsplaneringsnämnden 194 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Stadsplaneringsnämnden

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Stadsplaneringsnämndens budgetram sänks med 529 tkr.

Sanering av förorenad mark

Inom kommunen finns flera fastigheter där det är känt att det finns förorenad mark. En sanering av marken har påbörjats. I nämndens budgetramar för åren 2008-2011 finns fortfarande 5 000 tkr avsatt som särskilt riktade medel för saneringsarbeten.

Centralbadet

Stadsplaneringsnämndens lokalförsörjningsenhet och kultur- och fritidsnämndens kontor har med hjälp av en konsult tagit fram ett underlag på vad som återstår att åtgärda på centralbadet.

I investeringsplanen finns 2 000 tkr budgeterat år 2008 för bland annat investeringar för energibesparande åtgärder. Kultur- och fritidsnämndens budgetram har justerats för ökade hyreskostnader orsakade av de nya investeringarna.

Belägenhetsadresser

Enligt en ny lag om lägenhetsregister ska kommunerna ha fastställt belägenhetsadresser till alla bostäder senast den 1 juli 2007.

Inom Norrköpings tätorter finns redan bestämda adresser och nya sätts vid nybyggnation. I budget för år 2007 fick stadsplaneringsnämnden 2 000 tkr för att införa belägenhetsadresser på landsbygden. Arbetet med att sätta adresser kommer inte att bli helt klart under år 2007. Det återstående arbetet kommer att göras under år 2008 och beräknas kosta 500 tkr. Nämndens budgetram sänks därför bara med 1 500 tkr år 2008 och med ytterligare 500 tkr år 2009.

Utredningskostnader för Ostlänken

Norrköpings kommun och banverket har skrivit på ett samarbetsavtal som innebär att kommunen har förbundit sig att genomföra den planering som krävs för att Ostlänken ska kunna genomföras. För att täcka de kostnader som stadsplaneringsnämnden har för de översiktplaner, detaljplaner och utredningar som måste göras enligt avtalet budgeterades 750 tkr för år 2007 och för år 2008 avsätts ytterligare 250 tkr. Det innebär att nämnden har 1 000 tkr per år under perioden 2008-2011 för de kostnader som kan uppstå kring utredningen av Ostlänken.

Internationell arkitekttävling för resecentrum

Stadsplaneringsnämndens budget räknas upp med 2 000 tkr tillfälligt under år 2008 för en internationell arkitekttävling för resecentrum. Det ska ske i samarbete med Linköpings kommun inom ramen för NUTEK-projektet.

Övriga budgetjusteringar

För att i större utsträckning kunna stimulera nybyggnationer och utveckla kommunen har stadsplaneringsnämnden under perioden 2005-2007 fått 907 tkr för att förstärka med köp av konsultinsatser inom stadsarkitektområdet. Från och med år 2008 sänks nämndens budget.

Kapitalkostnader 2008-2011

Stadsplaneringsnämndens budgetram räknas upp med 2 000 tkr från och med år 2008 för kapitalkostnader som uppstår efter gjord investering i kulverten i Ljurabäck på 20 000 tkr år 2007.

Internräntan är 5 procent. Det bokförda värdet på gjorda investeringar ska skrivas av i enlighet med Sveriges kommuners och landstings rekommenderade avskrivningstider.

Stadsplaneringsnämnden

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Stadsplaneringsnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 141 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 112 tkr och år 2008 med 29 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden förvaltar/svarar för kommunens:

- gator och vägar
- parker och lekplatser
- spårvagnsspår
- hamn- och industrispår
- renhållningsverksamhet
- bidragsgivning till enskild väghållning
- trafiksäkerhetsverksamhet

Nämnden svarar också för:

- parkeringsverksamheten på allmän mark
- kommunens naturvårdsverksamhet
- att vara trafiknämnd
- handläggning av ärenden enligt Lagen om stängselskydd för järnväg

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Tekniska nämndens budget räknas upp med 4 688 tkr år 2008, med 4 826 tkr år 2009 och med 5 018 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 5 234 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammanlagt 19 766 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkningsramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	146 321
-------------	---------

2008:	159 502
-------------	---------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	172 257
------------	---------

2010:	187 760
-------------	---------

2011:	201 093
-------------	---------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får tekniska nämnden 105 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Tekniska nämndens budgetram sänks med 2 997 tkr.

Tekniska nämnden

Naturvårdsinsatser

I likhet med tidigare år finns i nämndens budgetram särskilt anslagna medel på 1 000 tkr för ökade naturvårdsinsatser och skötsel av dammar.

Långsiktig underhållsplan för gator och vägar

Enligt den långsiktiga underhållsplanen för gator och vägar som tekniska nämnden har upprättat och nyligen reviderat behöver kommunen asfaltera för 16 000 tkr per år för att hålla fem procent av asfaltytorna i acceptabel standard. Alla asfaltytor får då en ny beläggning efter 20 år, vilket är den genomsnittliga livslängden.

Tekniska nämnden har från och med år 2004 en nivå på 13 000 tkr för underhåll av gator och vägar. I de preliminära budgetramarna för åren 2008 - 2011 höjs nivån med ytterligare 3 000 tkr.

Trafiksäkerhetsarbete

Nämndens budgetram för år 2007 utökades tillfälligt med 1 000 tkr för vissa trafiksäkerhetsarbeten. Budgetramen reduceras med motsvarande belopp från och med budget för år 2008.

Åtgärder för att minska nivån av partiklar

Tekniska nämndens budget räknas upp med 1 700 tkr per år under perioden 2008-2010 för att kunna använda CMA för dammbindning och halkbekämpning på Östra promenaden och Kungsgatan enligt åtgärdsprogrammet avseende miljö kvalitetsnormen för partiklar i Norrköpings kommun. Det är en tillfällig åtgärd till dess att andra åtgärder vidtagits som styr om trafikflödena i kommunen.

Nämnden får 400 tkr i budget 2008 - 2011 för information om dubbade däck och extra trafikmätningar under perioden 2008 till 2012.

Övertagande av vägföreningar

Kommunen planerar ta över ansvaret för de stadsnära vägföreningarna från och med 1 juli 2008. De aktuella föreningarna är; Tråbrunna, Fyrby vägkassa, Fyrby vägförening nr 3, Herstaberg, Åselstad och Ensjön.

Ett övertagande av föreningarna medför en ökad kostnad för tekniska nämnden för väghållning och skötsel av allmänna platser. Nämndens budgetram räknas upp med 500 tkr år 2008 och för helårseffekt år 2009 och framåt med ytterligare 500 tkr.

Kommunen planerar också att ta över ansvaret för väghållning och skötsel av allmänna platser inom sju större vägföreningar. Ett övertagande ska utredas och planeras kunna ske successivt från och med 1 juli 2010. De sju föreningarna är Åby-Jursla, Kolmården, Skärblacka, Östra Husby, Norsholm, Kimstad och Ljunga. Tekniska nämndens budget räknas upp med 3 000 tkr år 2010 och med ytterligare 5 000 tkr år 2011.

För att i samband med ett eventuellt övertagande kunna höja vägarnas standard till en normalstandard har 1 000 tagits upp år 2009 och 14 000 tkr år 2011 i investeringsplanen.

Kapitalkostnader 2008-2011

Tekniska nämndens budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp för kapitalkostnader för de planerade investeringar som finns upptagna i investeringsplanen för åren 2007-2010. Budgetramen för år 2008 räknas upp med 5 633 tkr, för år 2009 med ytterligare 5 705 tkr, för år 2010 med ytterligare 5 716 tkr och för år 2011 med 4 272 tkr. Under hela perioden räknas nämndens budget upp för kapitalkostnader med sammantaget 21 326 tkr.

Internräntan är fem procent. Det bokförda värdet på gjorda investeringar ska skrivas av i enlighet med Sveriges kommuners och landstings rekommenderade avskrivningstider.

Tekniska nämnden

Övriga budgetjusteringar

Ansvar för dagvattenpumparna har från och med år 2007 övergått från Norrköping Vatten AB till tekniska nämnden. Nämnden fick 100 tkr tillfälligt för år 2007 för att kunna köpa in en kompetensförstärkning på beställarsidan. Då tekniska kontoret saknar den rätta kompetensen inom området måste köp av tjänster göras även i framtiden och därför räknas nämndens budgetram upp med 100 tkr även för år 2008 och framåt.

En pendelstation i Kimstad finns upptaget i investeringsplanen åren 2007 och 2008. Stationen beräknas kunna tas i drift omkring halvårsskiftet 2009. Tekniska nämndens budgetram räknas upp med 800 tkr år 2009 och med 1 600 tkr för helåret 2010 och framåt för ökade drift- och underhållskostnader.

Tekniska nämndens budgetram räknas upp med 900 tkr år 2009, med ytterligare 945 tkr år 2010 och med ytterligare 500 tkr 2011. Det är en total uppräkningsmedel 2 345 tkr under perioden 2009-2011 för ökade driftkostnader som orsakas av kollektivtrafiknämndens investeringar under samma period.

Staten överlämnar ansvaret för riksväg 51, från Eriksbergsrondellen till gränsen mot Finspång, till Norrköpings kommun. Tekniska nämndens budget räknas upp med 860 tkr från och med år 2008 för ökade driftkostnader i samband med övertagandet av ansvaret för vägen.

Från och med år 2008 överförs driftansvar och kostnader för plaskdammar i Vasaparken och Folkparken från kultur- och fritidsnämnden. För tillsyn och drift av reningsverk samt vattenkostnader överförs 273 tkr.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Tekniska nämndens budgetram för år 2006 reducerades med 102 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 81 tkr och år 2008 med 21 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspåslägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kollektivtrafiknämnden

Ansvarsområde

Kollektivtrafiknämnden svarar för kommunens:

- kollektivtrafik
- skolskjutstrafik
- färdtjänststrafik

Kollektivtrafiknämnden svarar/ förvaltar kommunens spårvagnar.

Kollektivtrafiknämnden svarar för tillståndsgivning rörande färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjutskort och parkeringstillstånd för funktionshindrade.

Nämnden ansvarar även för beställning av beställningscentral och andra typer av stödsystem.

Kollektivtrafiknämnden svarar för att erforderliga hållplatser, vändplatser, bussterminaler och väderskydd finns.

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Kollektivtrafiknämndens budget räknas upp med 5 820 tkr år 2008, med 6 015 tkr år 2009 och med 6 070 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 6 171 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammanlagt 24 076 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräkning av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	243 398
-------------	---------

2008:	272 756
-------------	---------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	289 679
------------	---------

2010:	293 481
-------------	---------

2011:	299 379
-------------	---------

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Kollektivtrafiknämndens budgetram sänks med 2 273 tkr.

Kollektivtrafik

En pendelstation i Kimstad finns upptaget i investeringsplanen åren 2007 och 2008. Stationen beräknas kunna tas i drift omkring halvårsskiftet 2009. I samband med att pendelstationen tas i drift kan vissa trafikerade busslinjer avvecklas vilket ger nämnden en minskad nettokostnad. Nämndens budgetram för år 2009 minskas med 1 750 tkr och med ytterligare 1 750 tkr år 2010.

Kollektivtrafiknämnden

De nya spårvagnarna av typ M06 ska tas i trafik i Norrköping hösten 2007. Vagnens utformning innebär att föraren inte kan hantera färdbevisförsäljning så som sker generellt i kollektivtrafikfordon. Fram till dess att försäljningsautomater installeras i spårvagnarna, preliminärt september 2008, kommer försäljning ske genom en konduktör som finns ombord. Kollektivtrafiknämndens budgetram räknas upp med 4 000 tkr för år 2008 för att täcka nämndens kostnader för konduktörer på de nya spårvagnarna.

Norrköpings kommun har inom ramen för KLIMP ansökt om och beviljats bidrag för att införa fem biogasdrivna bussar mellan Norrköping och Åby med trafikstart juni 2009. Kollektivtrafiknämndens budget räknas upp med 1 000 tkr år 2009 och med ytterligare 1 000 tkr år 2010 för den ökade driftkostnad som uppstår.

En utbyggd spårväg till Ringdansen medför minskade driftkostnader för nämnden. Till exempel kan vissa busslinjer/-turer dras in. Kollektivtrafiknämndens budget reduceras med 1 500 tkr år 2009 och med ytterligare 2 500 tkr år 2010 och framåt.

I investeringsplanen finns medel upptaget åren 2010 och 2011 för att bygga en pendelstation i Åby. När ett pendeltåg kan tas i drift med stopp i Åby kommer nämndens driftkostnader kunna minska. Nämndens budget sänks därför med 1 000 tkr år 2011.

Skolskjuts

Från och med juli 2008 får kommunen nya avtal för skolskjutsar avseende beställning av transporter och beställningscentral. Det nya avtalet bedöms ge en ökad kostnad på 4 600 tkr år 2008 och med ytterligare 4 876 tkr år 2009 vilket finns upptaget i budgetramarna.

Ändrade skolskjutsregler

Från och med hösten 2008 införs nya regler för skolskjutsar avseende avstånd och restid för elever i förskoleklass och grundskola. Elever ska, oavsett stadium, ha max två kilometer skolväg mellan hem och uppsamlingsplats. Den totala planerade restiden ska inte, annat än i undantagsfall, överstiga 60 minuter. I den tiden ingår gångtiden mellan hem och uppsamlingsplats.

Nämndens budget räknas upp med 3 957 tkr år 2008 och med ytterligare 4 194 tkr år 2009 och framåt för de ekonomiska effekter som en ändring av reglerna för skolskjuts innebär.

Uppdrag:

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder se över praktisk tillämpning av regelverk och därvid ta hänsyn till särskilda omständigheter för att möjliggöra barns rätt till skolskjuts oavsett var i kommunen de bor.

Färdtjänst

Från och med juli 2008 får kommunen nya avtal för färdtjänst avseende beställning av transporter och beställningscentral. Det nya avtalet bedöms ge en ökad kostnad på 5 000 tkr år 2008 och med ytterligare 5 300 tkr för 2009 vilket finns upptaget i budgetramarna.

Kapitalkostnader 2008-2011

Nämndens budgetar för åren 2008-2011 räknas upp för kapitalkostnader för planerade investeringar som finns upptagna i investeringsplanen för åren 2007-2010. Budgetramen för år 2008 räknas upp med 8 248 tkr, år 2009 med ytterligare 2 788 tkr, år 2010 med ytterligare 737 tkr och år 2011 med ytterligare 475 tkr. Under hela perioden räknas nämndens budget upp sammantaget med 12 248 tkr för kapitalkostnader.

Kollektivtrafiknämnden

Internräntan är fem procent. Det bokförda värdet på gjorda investeringar ska skrivas av i enlighet med Sveriges kommuners och landstings rekommenderade avskrivningstider.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårsperiod. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Kollektivtrafiknämndens budgetram för år 2006 reducerades med 28 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 22 tkr och år 2008 med 6 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas budgetanslag

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Ansvarsområde

Bygglov

Ansvarsområdet kan indelas i två huvudgrupper, dels myndighetsutövning, dels rådgivning och information. Nämndens uppgifter, som utgör minimikrav enligt plan- och bygglagen är handläggning av bygglovsärenden, förhandsbesked och skyddsrumsprövning inkl teknisk granskning och tillsyn.

Nämnden ansvarar för bidrag till bostadsanpassning. Nämnden svarar också för kommunens energirådgivning.

Lantmäterimyndighet

Nämnden ansvarar för:

- Lantmäteriförrättningar, fastighetsbildning,
- Förande av fastighetsdatasystemet (FDS),
- Rådgivning, och information beträffande fastighetsbildnings- och fastighetsfrågor, adresser, ägare mm

Miljö- och hälsoskydd

Nämnden har dels ansvar för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, dels driften av kommunens bakteriologiska laboratorium, som utför undersökningar av vatten och livsmedel. Myndighetsutövningen innebär att se till att natur och miljö inte förstörs, att luft duger att andas, att maten går att äta och vatten att dricka, att bostäder hålls i gott skick, att djur inte far illa och smitta inte sprids. Arbetet regleras genom bl a miljöbalken som trädde i kraft 1 januari 1999, livsmedelslagen, djurskyddslagen och smittskyddslagen.

Brandförsvaret

Nämnden svarar för att:

- Vid bränder och andra nödlägen rädda människor och materiella värden

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
2007:	97 108
2008:	98 621
Preliminära budgetramar	(tkr)
2009	101 089
2010:	104 000
2011:	106 862

Krav på ekonomisk balans

Kommunens ekonomi skall vara i balans. Därför är det av största vikt att nämnderna inte överskrider tilldelad budget. Vid ett befarat överskridande av budgeten skall nämnderna omedelbart vidta åtgärder så att underskott undviks.

- Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst samt tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- I skälig omfattning lämna till myndigheter, industrier, organisationer och allmänhet råd om befolkningsskydd och räddningstjänst
- Bedriva extern och intern utbildning genom att i första hand utnyttja brandförsvarets övningsanläggningar
- För den kommunala civilförsvarsverksamheten.

Uppräkningar av budgetramar

Nämndernas budgetramar för åren 2008-2011 räknas upp med två procent per år för pris- och löneökningar. Dessutom räknas 50 procent av den del av

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

nämndernas budgetar som avser köp av extern verksamhet upp med ytterligare två procent.

Byggnads- och miljöskyddsnämndens budget räknas upp med 1 931 tkr år 2008, med 1 969 tkr år 2009 och med 2 009 tkr år 2010. För år 2011 räknas budgeten upp med ytterligare 2 049 tkr. Under perioden räknas nämndens budget upp med sammantaget 7 958 tkr för pris- och löneökningar.

Utöver uppräknning av nämndernas ramar budgeteras en central lönepott för barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Avsikten är att dessa nämnder ska erhålla kompensation för löneökningar så att kvalitén och personaltätheten i den primära verksamheten kan bibehållas. För år 2008 budgeteras 54 000 tkr och för åren 2009-2011 budgeteras 60 000 tkr per år.

Dessutom budgeteras under kommunstyrelsen ett årligt anslag med ofördelade medel som till viss del kan komma att användas för att kompensera löneökningar.

Löneavtal 2007

Utifrån 2007 års löneförhandlingar får byggnads- och miljöskyddsnämnden 430 tkr från det löneavtalsutrymme som budgeterades centralt i budget 2007.

Omfördelning mellan nämnder

I budgeten för år 2008 görs en omfördelning av budgetmedel mellan nämnderna. Byggnads- och miljöskyddsnämndens budgetram sänks med 1 938 tkr.

Brandförsvaret

Brandförsvarets budget för åren 2005 till och med 2007 har sammantaget förstärks med 8 799 tkr. Budgetramen förstärks ytterligare med 1 041 tkr år 2008. Under perioden 2005-2008 förstärks brandförsvarets budget med totalt 9 840 tkr.

Kommunala lantmäteriverksamheten

Budgeten för kommunala lantmäteriverksamheten räknades tillfälligt upp med 300 tkr för år 2007 för att enheten skulle klara de merkostnader som uppstår i samband med att flera av personalen gick i pension. Medlen tas bort i budgeten för år 2008.

Kapitalkostnader 2008-2011

Nämndens budgetar för åren 2008-2011 räknas upp för kapitalkostnader för planerade investeringar som finns upptagna i investeringsplanen för åren 2007-2010. Nämndens budgetram räknas upp med 576 tkr för år 2008, med ytterligare 495 tkr för år 2009, med ytterligare 897 tkr för år 2010 och med ytterligare 802 tkr för år 2010. Under hela perioden räknas nämndens budget upp sammantaget med 2 770 tkr för kapitalkostnader.

I stadsplaneringsnämndens investeringsplan finns upptaget 2 000 tkr år 2006 och 1 000 tkr för år 2007 för ombyggnad av vagnhall för förvaring av utryckningskläder och 800 tkr år 2007 för ombyggnad av kök, dagrum och bibliotek. Båda investeringarna avser huvudbrandstationen. Byggnads- och miljöskyddsnämndens budgetram för år 2008 räknas upp med 142 tkr vilket motsvarar kapitalkostnaden för dessa investeringar. Stadsplaneringsnämndens lokalförsörjningsenhet kommer att höja hyran motsvarande kapitalkostnaden.

Internräntan är fem procent. Det bokförda värdet på gjorda investeringar ska skrivas av i enlighet med Sveriges kommuners och landstings rekommenderade avskrivningstider.

Ny redovisningsprincip avseende investeringar inom IT-området

Kommunens IT-enhet har från och med år 2005 slutat att bokföra investeringar som en kostnad i driftredovisningen. Nya investeringar bokförs som en investering och verksamheterna belastas med avskrivningar och internränta året efter inköpsåret.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Den nya redovisningsprincipen innebär en lägre driftkostnad för verksamheterna under en treårs period. Jämfört med år 2004 minskade kommunens totala driftkostnad med 5 600 tkr för år 2006, med 4 449 tkr för år 2007 och med 1 163 tkr för år 2008. Nämndernas budgetramar för respektive år har justerats motsvarande kostnadsminskningen. År 2008 är budgetnivån åter på samma nivå som år 2004.

Byggnads- och miljöskyddsnämndens budgetram för år 2006 reducerades med 229 tkr, för att sedan åter räknas upp år 2007 med 181 tkr och år 2008 med 48 tkr.

Personalpolitiska området

På sidorna 55-56 redovisas några särskilda delar inom personalpolitiska området som påverkar nämndernas budgetar:

- Kommande löneökningar
- Avsättning och avgift för finansiering av vissa personalkostnader såsom rehabilitering och chefstöd
- Personalpolitiska åtgärder såsom avgångsvederlag och förtida pension
- Personalomkostnadspålägget uppgår till 42,6 procent för år 2008
- Kompetensutveckling.

Styrning och mål

På sidorna 27-28 beskrivs den styrmodell som tillämpas i Norrköpings kommun.

På sidorna 29-43 redovisas sammanfattningar av gällande program för verksamheterna. I varje program-sammanfattning redovisas mål för verksamheten, vem eller vilka som ansvarar för programmen samt hur uppföljning av programmen ska ske.

På sidorna 44-48 redovisas finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Anslag för oförutsedda kostnader

När kommunens budget upprättas går det inte att förutse alla kostnader som kan uppstå under året.

Därför avsätts i budgeten medel under kommunstyrelsen för oförutsedda kostnader. Medlen kan endast tas i anspråk efter särskilda beslut .

Budget 2008 och budgetramar 2009-2011

Budget	(tkr)
--------	-------

2007:	4 200
-------------	-------

2008:	4 200
-------------	-------

Preliminära budgetramar	(tkr)
-------------------------	-------

2009	4 200
------------	-------

2010:	4 200
-------------	-------

2011:	4 200
-------------	-------

Investeringsbudget 2008 (tkr)

För de investeringsprojekt som inte är markerade med bu-08 måste nämnden göra en framställan till kommunfullmäktige i särskild ordning innan anslaget får disponeras.

Kommunstyrelsen och dess utskott

Total
kalkyl

Utgift
2 008

Kapitalutgifter

Bu 08	Utrustning och inventarier till kommunstyrelsen och övriga nämnder		2 000
Bu 08	Investering i IT-plattformen		6 100
Bu 08	Elektronisk handel	1 000	500
Bu 08	Ärende- och dokumenthanteringssystem	3 500	2 500
Bu 08	Hamnrelaterade investeringar i godstransportcentrum		7 000

Teknik och serviceenheter

Bu 08	Kostenheten; renovering, utrustning skolkök		1 661
Bu 08	IT-enheten; inköp av IT-utrustning		16 200

Nettoutgifter

35 961

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Stadsplaneringsnämnden

Total
kalkyl

Utgift
2008

Fastigheter/ lokaler

Kapitalutgifter

Barn och ungdom

Bu 06	Borgsmoskolan	41 000	13 500
Bu 07	Lindöskolan	95 000	40 000
Bu 09	-tilläggsbudget	15 000	
Bu 08	Sporthall i Lindö- förbredande markarbete för flytt av idrottsanläggning	5 000	1 000
Bu 07	Enebyskolan	12 500	8 000
Bu 09	-tilläggsbudget	15 000	
Bu 08	Enebypark	3 000	3 000
Bu 08	Lokalanpassningar inom befintliga lokaler för förskoleverksamhet		10 000
Bu 08	4 nya förskoleavdelningar	24 000	24 000
Bu 08	5 nya förskoleavdelningar	27 000	3 000
Bu 08	Tillbyggnad 2 förskolor, 4 avd	24 000	12 000

Äldre- och handikappomsorg

Bu 06	Borgmästaregården ombyggnad	45 000	20 000
Bu 08	-tilläggsbudget	6 000	3 000
Bu 07	Mariabacken, tillbyggnad	30 000	15 000
Bu 08	-tilläggsbudget	15 000	15 000
	Äldreboende 48 platser	70 000	5 000
Bu 08	LSS-boende, Lindöhamn	11 500	11 500

Lokaler kultur- och fritid

Bu 08	Centralbadet, energibesparande åtgärder	2 000	2 000
Bu 08	Stadsbibliotek, lokalanpassningar och miljöåtgärder	7 000	7 000

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Stadsplaneringsnämnden

Total
kalkyl

Utgift
2008

Köksverksamhet inom förskola och äldreomsorg

Bu 08	Anpassning av kök inom äldreomsorgen till livsmedelslagens krav och hantering av kyld mat	11 000	3 100
Bu 08	Anpassning av kök inom förskolan till livsmedelslagens krav	15 800	4 500
Bu 08	Anpassning av 30 förskolekök till tillagningskök	44 300	12 700

Individ- och familjeomsorg

Bu 08	Trädgårdsmästaren 5 & 6	12 000	12 000
-------	-------------------------	--------	--------

Övrigt lokaler

Bu 08	Anslag för diverse mindre ombyggnationer och lokalanpassningar		15 000
Bu 08	Anpassningar i samband med investeringar i verksamhetslokaler		5 000
Bu 08	Fjärrvärme Lindöskolan	7 500	7 500
Bu 08	Fjärrvärme Kimstad	4 500	4 500
Bu 08	Åtgärder för tillgänglighet		1 000
Bu 08	Trafiksäkerhetshöjande åtgärder		500

Nettoutgifter

258 800

Geografisk information

Kapitalutgifter

Bu 08	Mätinstrument	550	300
-------	---------------	-----	------------

Markreserven

Kapitalutgifter

Bu 08	Åtgärder inom mark- och exploateringsverksamheten		1 000
-------	---	--	-------

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Stadsplaneringsnämnden

		Total kalkyl	Utgift 2008
Bu 08	Fastighetsförvärv		3 000
	Kapitalinkomster		
Bu 08	Fastighetsförsäljning		-20 000
	Nettoutgifter		-16 000

Exploateringsverksamhet

	Kapitalutgifter		
Bu 08	Exploateringsutgifter i samband med bostadsförsörjning och arbetsplatsområden		20 000
Bu 08	Upprustning av kajen i Arkösund	6 500	5 000
	Kapitalinkomster		
Bu 08	Exploateringsersättningar m m		-20 000
	Nettoutgifter		5 000

Kollektivtrafiknämnden

		Total kalkyl	Utgift 2008
	Kapitalutgifter		
Bu 08	Handikappanpassning och informations-system		3 000
Bu 08	Spårvagn M98 uppgradering och utbyte av delsystem		2 000
Bu 07	Utökat biljettsystem	4 000	2 000
Bu 07	Kimstad station	50 500	28 500
	- statsbidrag	-16 500	-12 500

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Kollektivtrafiknämnden

	Total kalkyl	Utgift 2008
--	--------------	-------------

Kapitalutgifter

Bu 08	Finspångsvägen	4 000	4 000
Bu 08	Eneby centrum	1 800	1 800
	Byte av spår mellan Folkets park och Klockartorpets ändstation inkl byte av likrikstarstation samt körbana i spårrområde	25 000	5 000
Bu 08	Breddning av spår för nya spårvagnar linje 2	4 000	4 000
Bu 08	Kollektivbefrämjande åtgärder		1 000
	Nettoutgifter		38 800

Tekniska nämnden

	Total kalkyl	Utgift 2008
--	--------------	-------------

Kapitalutgifter

Bu 08	Gång- och cykelvägar		7 000
Bu 07	Hageby centrum- Lidaleden	8 000	6 000
Bu 08	Utredning av kardonbanan	5 000	2 000
	Bråvalla trafikplats - projektering	4 800	4 800
Bu 08	Pendlarparkering		500
Bu 08	Boendeparkering Oxelbergen och Marielund Inköp av biljettautomater	2 400	2 400
Bu 08	Trafiksäkerhets åtgärder Gamla Övägen vid trafikplats Vilbergen	4 000	4 000
	Ny väg Lindö-Marby	23 000	3 000
Bu 08	Trefilighet returpunkten i Norrköping	3 200	3 200

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Tekniska nämnden

		Total kalkyl	Utgift 2008
	Kapitalutgifter		
Bu 08	Lindövägen, port	1 000	1 000
	Huvudgata i Brännestad	12 400	1 000
	Huvudväg Bråvalla industriområde	6 000	500
Bu 08	Cirkulationsplats Bravikenvägen- Hanholmsvägen	4 000	500
Bu 08	Cirkulationsplats Eneby centrum	3 500	3 500
Bu 08	Dalsgatan - Prästgatan, trafiksäkerhetsåtgärder	500	100
Bu 08	Ny spåranslutning till tunglyftkranen, anpassning kaj	3 000	3 000
	Kungsgatan, åtgärda miljöproblem	10 000	1 000
	Cirkulationsplats Finspångsvägen - Bråvalla projektering	500	500
Bu 08	Cirkulationsplats + väg Lindöskola	8 500	8 500
	Oceangatan inkl. cirkulationsplats	4 500	4 500
Bu 08	Trafiksäkerhet, nollvisionen		1 000
Bu 08	Trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid skolor och förskolor		1 000
Bu 08	Tillgänglighet, handikappåtgärder		1 200
Bu 08	Upprustning broar		2 000
Bu 08	Hamn- och industrispår		3 000
Bu 08	Belysning		2 500
Bu 08	Belysning Holmentorget	250	250
Bu 08	Lekparker		2 000
Bu 08	Parkinvesteringar		2 000

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Tekniska nämnden

Total
kalkyl

Utgift
2008

Kapitalutgifter

Bu 08	Laxtrappa i Strömmen	1 000	1 000
Bu 08	Regleringsdammar	1 650	500
Bu 08	Herrebrotippen		500
Bu 08	KV Hemvärnet (Backen), park	3 500	300
Bu 08	Bilpool	250	250

Nettoutgifter

74 500

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Total
kalkyl

Utgift
2008

Brandförsvaret

Kapitalutgifter

Bu 08	Fordon		2 100
Bu 08	Övrig räddningsutrustning		1 280
Bu 08	Övningsfält	300	300
Bu 08	Inventarier		80

Nettoutgifter

3 760

Kultur- och fritidsnämnden

Total
kalkyl

Utgift
2008

Kapitalutgifter

Bu 08	Offentlig konst		1 500
Bu 08	Skatepark	4 000	4 000
Bu 08	Bokbuss	2 500	2 500
Bu 08	Mediapedagogiskt resurscentrum	2 500	1 000

Nettoutgifter

9 000

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Barn- och ungdomsnämnden	Total kalkyl	Utgift 2008
---------------------------------	---------------------	--------------------

Kapitalutgifter

Bu 08 Utrustning och inventarier m m till enheter 5 600

Bu 08 Förbättring av Skol-IKT 3 510

Nettoutgifter **9 110**

Gymnasienämnden	Total kalkyl	Utgift 2008
------------------------	---------------------	--------------------

Kapitalutgifter

Bu 08 Utrustning och inventarier m m till enheter 3 500

Bu 08 Förbättring av Skol-IKT 3 748

Nettoutgifter **7 248**

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	Total kalkyl	Utgift 2008
--	---------------------	--------------------

Kapitalutgifter

Bu 08 Utrustning och inventarier m m till enheter KOMVUX 500

Bu 08 Förbättring av Skol-IKT 500

Nettoutgifter **1 000**

Vård- och omsorgsnämnden	Total kalkyl	Utgift 2008
---------------------------------	---------------------	--------------------

Kapitalutgifter

Bu 08 Utrustning och inventarier m m till enheter **12 000**

Investeringsbudget 2008 (tkr)

Socialnämnden		Total kalkyl	Utgift 2008
Kapitalutgifter			
Bu 08	Ny programversion av IFO	500	500
Bu 08	Inventarier till kvinnoboende och Hamnbrohemmet	1 500	1 500
Nettoutgifter			2 000
SUMMA NETTOINVESTERINGAR			441 479

Investeringsplan 2008-2011

Investeringsplan 2008-2011

Kommunstyrelsen (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
Kapitalutgifter						
Utrustning och inventarier till nämnder m m			2 000	2 000	2 000	2 000
Investeringar i IT-plattformen			6 100	12 700	10 900	6 100
Ärende- och dokument- hanteringsystem	2008	3 500	2 500	1 000		
Elektronisk handel	2008	1 000	500	500		
Hamnrelaterade investeringar i godstransportcentrum			7 000	7 000	7 000	7 000
Teknik och service						
Kostenheten - renovering, utrustning skolkök			1 661	1 895		
Inköp av IT-utrustning			16 200	16 200	16 200	16 200
Kommunstyrelsen totalt, nettoutgift			35 961	41 295	36 100	31 300

Investeringsplan 2008-2011

Stadsplanerings- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Lokalförsörjning Barn och ungdom

Kapitalutgifter

Förskola

Lokalanpassningar för förskoleverksamhet	2007		10 000	9 000	8 000	6 000
4 nya förskoleavdelningar, ospec	2008	24 000	24 000			
5 nya förskoleavdelningar,	2009	27 000	3 000	24 000		
Tillbyggnad två förskolor, 4 avd	2008	24 000	12 000	12 000		
Ombyggnad Önskeringens förskola, 5 avd	2009	9 000		4 000	5 000	
2 nya förskoleavdelningar, ospec	2010	17 000			17 000	
2 nya förskoleavdelningar, ospec	2011	17 000				17 000

Grundskola

Borgsmoskolan	02/08	41 000	13 500	1 500		
Nybyggnad av Lindöskolan - tilläggsbudget (<i>inkl tillagningskök</i>)	2007 2009	95 000 20 000	40 000	50 000 20 000		
Sporthall i Lindö - förberedande markarbete för flytt av idrottsanläggning	2008	5 000	1 000	4 000		
Enebyskolan åk 4-9 -tilläggsbudget	2007 2009	12 500 15 000	8 000	8 500	7 000	
Enebypark	2008	3 000	3 000			
Djäkneparksskolan m fl	2010	24 000			7 000	17 000
Uttersbergsskolan	2010	12 000			6 000	6 000
Mosstorpskolan	2010	7 500			6 000	1 500
Råsslaskolan Hus C	2011	3 000				3 000

Summa barn och ungdom

114 500 133 000 56 000 50 500

Investeringsplan 2008-2011

Stadsplanerings- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Äldre och handikappomsorg

Kapitalutgifter

Borgmästaregården	2006	45 000	20 000			
-tilläggsbudget	2008	6 000	3 000	3 000		
Mariabacken tillbyggnad	2007	30 000	15 000			
-tilläggsbudget	2008	15 000	15 000			
Äldreboende 48 platser	2008	70 000	5 000	45 000	20 000	
LSS boende, Lindö hamn	2008	11 500	11 500			
<i>Summa äldre- och handikappomsorg</i>			<i>69 500</i>	<i>48 000</i>	<i>20 000</i>	<i>0</i>

Kultur och fritid

Kapitalutgifter

Stadsbibliotek, lokalanpassning och miljöåtgärder	2008	7 000	7 000			
Centralbadet, energibesparande åtgärder	2008	2 000	2 000			
<i>Summa kultur och fritid</i>			<i>9 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Köksverksamhet

Kapitalutgifter

Anpassning av kök inom äldreomsorgen till livsmedelslagens krav och hantering av kyld mat	2008	11 000	3 100	3 100	3 100	1 700
Anpassning av kök inom förskolan till livsmedelslagens krav	2008	15 800	4 500	4 500	4 500	2 300
Anpassning av 30 förskolekök till tillagningskök	2008	44 300	12 700	12 700	12 700	6 200
<i>Summa köksverksamhet</i>			<i>20 300</i>	<i>20 300</i>	<i>20 300</i>	<i>10 200</i>

Investeringsplan 2008-2011

Stadsplanerings- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Individ- och familjeomsorg

Kapitalutgifter

Trädgårdsmästaren 5 & 6	2008	12 000	12 000			
<i>Summa individ- och familjeomsorg</i>			<i>12 000</i>			

Lokaler - övrigt

Kapitalutgifter

Mindre ombyggnationer och lokalanpassningar			15 000	15 000	15 000	15 000
Anpassningar i samband med investering i verksamhetslokaler			5 000	5 000	5 000	5 000
Fjärrvärme Lindöskolan	2008	7 500	7 500			
Fjärrvärme Kimstad	2008	4 500	4 500			
Åtgärder för tillgänglighet			1 000	1 000	1 000	1 000
Trafisäkerhetsåtgärder			500	500	500	500
<i>Summa lokaler övrigt</i>			<i>33 500</i>	<i>21 500</i>	<i>21 500</i>	<i>21 500</i>
Nettoutgift			258 800	222 800	117 800	82 200

Geografisk information

Kapitalutgifter

Mätinstrument	2008	550	300	250		
Mätinstrument, totalstation	2010	250			250	
Mätinstrument, GPS	2010	250			250	
Mätinstrument	2011	500				250
Nettoutgift			300	250	500	250

Investeringsplan 2008-2011

Stadsplanerings- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Markreserven

Kapitalutgifter

Åtgärder inom
mark- och exploateringsverksamhet 1 000 1 000 1 000 1 000

Fastighetsförvärv 3 000 3 000 3 000 3 000

Kapitalinkomster

Fastighetsförsäljning -20 000 -20 000 -20 000 -20 000

Nettoutgift -16 000 -16 000 -16 000 -16 000

Exploateringsverksamhet

Kapitalutgifter

Exploateringskostnader 20 000 20 000 20 000 20 000

Upprustning av kajen i Arkösund 2008 6 500 5 000 1 500

Kapitalinkomster

Exploateringsintäkter -20 000 -20 000 -20 000 -20 000

Nettoutgift 5 000 1 500

**Stadsplaneringsnämnden
totalt, nettoutgift**

248 100 208 550 102 300 66 450

Investeringsplan 2008-2011

Kollektivtrafik- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Kapitalutgifter

Handikappanpassning hållplatser och informationssystem exkl statsbidrag			3 000	3 000	3 000	
Spårvagnar M98 uppgradering och utbyte av delsystem i syfte att förlänga livslängden för vagnstypen			2 000	2 000	2 000	2 000
Utökad biljettsystem	2007	4 000	2 000			
Kimstad station statsbidrag	2007	50 500 -16 500	28 500 -12 500	12 000 - 4 000		
Finspångsvägen	2008	4 000	4 000			
Eneby Centrum	2008	1 800	1 800			
Byte av spår mellan Folkets park och Klockartopets ändstation inkl byte likriktarstation samt körbana i spårområde	2008	25 000	5 000		5 000	5 000
Breddning av spår, nya spårvagnar linje 2	2008	4 000	4 000			
Kollektivtrafikbefrämjande åtgärder	2008	6 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kollektivtrafiknämnden totalt nettoutgift			38 800	14 000	11 000	8 000

Investeringsplan 2008-2011

Tekniska nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	-----------	-------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Infrastruktur

Kapitalutgifter

Gång- och cykelvägar			7 000	8 000	9 000	10 000
Huvudgata i Marby	2007	9 100				
Huvudgata i Marby	2009			700	4 200	
Hageby Centrum - Lidaleden	2007	8 000	6 000			
Utredning av kardonbanan	2008	5 000	2 000	3 000		
Bråvalla trafikplats - projektering	2008	4 800	4 800			
Boendeparkering i Oxelbergen och Marielund. Inköp av biljettautomater	2008	2 400	2 400			
Trafiksäkerhetsåtgärder Gamla Övägen vid trafikplats Vilbergen	2008	4 000	4 000			
Pendlarparkering			500	1 000	1 000	1 000
Ny väg Lindö-Marby	2008	23 000	3 000	20 000		
Trefilighet Returpunkt Norrköping	2008	3 200	3 200			
Lindövägen, port	2008	1 000	1 000			
Huvudgata i Brännestad	2008	12 400	1 000	5 700	5 700	
Huvudväg Bråvalla industriområde	2008	6 000	500	5 500		
Cirkulationsplats Bravikenvägen - Hanholmsvägen	2008	4 000	500	3 500		
Cirkulationsplats Eneby centrum	2008	3 500	3 500			
Dalsgatan-Prästgatan, trafiksäkerhetsåtgärder	2008	500	100	400		
Ny spåranslutning till tunglyftkranen, anpassning kaj	2008	3 000	3 000			
Kungsgatan, åtgärd miljöproblem (ska avse hela Kungsgatan)	2008	10 000	1 000	3 000	6 000	
Cirkulationsplats Finspångsvägen/ Bråvalla - projektering	2008	500	500			
Cirkulationsplats + väg Lindö skola	2008	8 500	8 500			

Investeringsplan 2008-2011

Tekniska nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------------------	-----------	-------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Infrastruktur

Kapitalutgifter

Oceangatan inkl cirkulationsplats	2008	4 500	4 500			
Bro Kopparhammaren - Kåkenhus	2009	3 000		3 000		
Ramp E22 - Söderleden	2009	8 000		800	7 200	
Vid övertagande av vägföreningar - höja standarden	2009			1 000		14 000
Huvudgata Kneippen syd	2010	6 000			2 000	2 000
Trafiklösning Himmelstalund	2010	10 000			1 500	8 500
Cirkulationspl Nyköpingsvägen- Hultvägen	2010	5 000			500	4 500

Trafiksäkerhet - belysning

Kapitalutgifter

Trafiksäkerhet, nollvisionen			1 000	1 000	1 000	1 000
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid skolor och förskolor			1 000	1 000	1 000	1 000
Tillgänglighet, handikappåtgärder			1 200	1 200	1 200	1 200
Upprustning av broar			2 000	2 000	2 000	2 000
Hamn- och Industrispår			3 000	3 000	3 000	3 000
Belysning			2 500	2 500	2 500	2 500
Belysning Holmentorget	2008	250	250			

Investeringsplan 2008-2011

Tekniska nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-------------------------------	-----------	---------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Stadsmiljö

Kapitalutgifter

Lekparker			2 000	2 000	3 000	3 000
Parkinvesteringar			2 000	2 000	2 000	2 000
Laxtrappa i Strömmen	2008	1 000	1 000			
Regleringsdammar	2008	1 650	500	550		
Vid Strömmen	2009	23 500		1 500	4 500	3 000

Avfall

Kapitalutgifter

Herrebro			500	500	500	500
----------	--	--	-----	-----	-----	-----

Investeringar som följd av exploateringar

Kapitalutgifter

Kv Hemvärnet (Backen), park	2008	3 500	300	3 200		
Butgatan	2010	1 700			1 700	
Källvindsgatan	2011	1 600				1 600

Övrigt

Kapitalutgifter

Bilpool	2008	250	250			
---------	------	-----	-----	--	--	--

Tekniska nämnden totalt, nettoutgift

74 500 76 050 59 500 60 800

Investeringsplan 2008-2011

Byggnads- och miljö- skyddsnämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
---	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Brandförsvaret

Kapitalutgifter

Fordon			2 100	5 600	5 350	5 950
Övrig räddningsutrustning			1 280	780	510	505
Övningsfältet	2008	300	300			
Material till container	2009	100		100		
Utbyggd parkeringsplats, asfaltering	2010	250			250	
Inventarier			80	80	40	40
Byggnads- och miljö- skyddsnämnden totalt, nettoutgift			3 760	6 560	6 150	6 495

Kultur. och fritids- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
---------------------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Kapitalutgifter

Offentlig konst, offentliga miljöer			1 500	1 500	1 500	1 500
Skatepark	2008	4 000	4 000			
Bokbuss	2008	2 500	2 500			
Mediepedagogiskt resurscentrum	2008	2 500	1 000	1 000	500	
Elljusspår Östra Husby	2011	1 200				1 200
Tak över läktare Borgsmo IP	2011	1 200				1 200
Kultur- och fritidsnämnden totalt, nettoutgift			9 000	2 500	2 000	3 900

Investeringsplan 2008-2011

Barn- och ungdoms- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
---	-----------	-------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Kapitalutgifter

Utrustning m m till enheter 5 600 5 600 5 600 5 600

Skol-IKT 3 510 3 510 3 510 3 510

**Barn och ungdomsnämnden totalt,
nettoutgift 9 110 9 110 9 110 9 110**

Gymnasienämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
------------------------------	-----------	-------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Kapitalutgifter

Utrustning mm till enheter 3 500 3 500 3 500 3 500

Skol-IKT 3 748 3 748 3 748 3 748

**Gymnasienämnden totalt,
nettoutgift 7 248 7 248 7 248 7 248**

Arbetsmarknads- och vuxen- utbildningsnämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
--	-----------	-------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Kapitalutgifter

Utrustning mm till Komvux 500 500 500 500

Skol-IKT 500 500 500 500

**Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden totalt,
nettoutgift 1 000 1 000 1 000 1 000**

Investeringsplan 2008-2011

Vård- och omsorgs- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
Kapitalutgifter						
Utrustning till enheter			12 000	5 000	7 000	7 000
Socialnämnden (tkr)						
Socialnämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
Kapitalutgifter						
Ny programversion IFO (Individ- och familjeomsorg)	2008	500	500			
Inventarier till kvinnoboende och Hamnbrohernet	2008	1 500	1 500			
Socialnämnden totalt nettoutgift			2 000	0	0	0
Summa investeringar totalt			441 479	371 313	241 408	201 303

Investeringsplan 2008-2011

Planerade nya förhyrningar av boendeenheter inom äldre- och handikappomsorgen under perioden 2008-2011

Utöver de boendeenheter som finns upptagna i investeringsplanen planeras ett antal nya förhyrningar av boenden inom äldre- och handikappomsorgen under perioden 2008-2011.

Under 2008 planeras förhyrning av en ny boendeenhet för äldre personer på 41 platser i Kolmården och en boendeenhet med 55 platser för äldre boende i kvarteret Bärnstenen i Vilbergen.

Under 2009 planeras förhyrning av en boendeenhet med ca 50 platser för äldre boende i centrala Norrköping.

Under 2010 planeras två nya äldreboenden med vardera omkring 48 platser. En av enheterna kommer att hyras. Diskussioner om en boendeenhet inom kvarteret Järnstången vid Östra promenaden pågår.

För att klara behovet av utbyggnad av nya särskilda boendeplatser inom handikappomsorgen kommer förhyrning av 36 lägenheter att göras under perioden 2008-2011.

Finansiell leasing 2008-2011

Kommunstyrelsen (tkr)	2008	2009	2010	2011
Idrottshall Himmelstalund	100 000			
Kommunstyrelsen totalt, finansiell leasing	100 000			

Definition av finansiell leasingavtal redovisas på sida 54.

Investeringar som förutsätter statliga bidrag

Investeringar som förutsätter statliga bidrag

Kommunstyrelsen (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
-----------------------	----	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Kapitalutgifter

Hamnen inseglingrädda	2008	135 000	35 000	100 000		
-----------------------	------	---------	--------	---------	--	--

Kommunstyrelsen totalt, nettoutgift

			35 000	100 000	0	0
--	--	--	--------	---------	---	---

Kollektivtrafik- nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
--------------------------------	----	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Kapitalutgifter

Utbyggnad spårväg etapp 2 (vändpl Ljura-Trumpetareg)	2007	83 500	56 000	24 500		
--	------	--------	--------	--------	--	--

Utbyggnad spårväg etapp 3 (Trumpetareg- Ringdansen)	2009	22 000		3 000	19 000	
---	------	--------	--	-------	--------	--

Nya spårvagnar statligt bidrag 50 procent, uppskattat	2010	250 000 -125 000			125 000 -62 500	125 000 -62 500
---	------	---------------------	--	--	--------------------	--------------------

Åby pendeltågstation statligt bidrag, uppskattat	2010	50 000 -5 000			5 000 -500	45 000 -4 500
--	------	------------------	--	--	---------------	------------------

Kollektivtrafiknämnden, totalt nettoutgift

			56 000	27 500	86 000	103 000
--	--	--	--------	--------	--------	---------

Tekniska nämnden (tkr)	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
------------------------	----	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Kapitalutgifter

Trafikplats Navestad - statsbidrag	2008	30 000 -26 000	2 500	27 500 -26 000		
------------------------------------	------	-------------------	-------	-------------------	--	--

Norrleden: förbindelse Händelö - statsbidrag 4 mnkr för projektering budget 2005	2007	337 500 -165 000	5 000	30 000 -15 000	150 000 -75 000	150 000 -75 000
---	------	---------------------	-------	-------------------	--------------------	--------------------

Investeringar som förutsätter statliga bidrag

Tekniska (tkr) nämnden	År	Total kalkyl	Utgift 2008	Utgift 2009	Utgift 2010	Utgift 2011
---------------------------	----	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Kapitalutgifter

Norrleden etapp 2: Händelö- trafikplats Ljura Förbinda Norrleden med E22/ Söderleden	2012	100 000				
Bråvalla trafikplats (400 tkr förstudie i budget 2006) <i>Investeringen görs under förutsättning att Bråvallaområdet finns tillgängligt</i>	2008	24 000		24 000		
Omdaning av Hagebygatan (exploateringsintäkter på 10 mnkr förutsätts tillkomma)	2008	13 000	9 000	4 000		
Cirkulationsplats Finspångsv-Bråvalla	2008	4 000		4 000		
Utbyggnad av kardonbanan etapp 1	2008	105 000			15 000	70 000
Utbyggnad av kardonbanan etapp 2 -statsbidrag	2012	200 000 -200 000				
Planskildhet vid anslutning till stambanan vid Åby -statsbidrag (100%)	2012	100 000 -100 000				
Järnvägsbro Lindö kanal -statsbidrag	2010	50 000 -40 000			5 000	45 000 -40 000
Tekniska nämnden totalt, nettoutgift			16 500	48 500	95 000	150 000
Summa investeringar totalt			107 500	176 000	181 000	253 000

Patistöd 2008

Fördelning av partistödet 2008

	Mandat	Partistöd 2008 (kr)		Stöd till ungdomsförening		Summa per parti
		Grundstöd	Mandatstöd 26 353	Grundstöd	Mandatsöd 2 000	
Socialdemokraterna	32	75 000	843 296	5 000	64 000	987 296
Moderaterna	23	75 000	606 119	5 000	46 000	732 119
Vänsterpartiet	5	75 000	131 765	5 000	10 000	221 765
Kristdemokraterna	6	75 000	158 118	5 000	12 000	250 118
Folkpartiet	5	75 000	131 765	5 000	10 000	221 765
Centerpartiet	5	75 000	131 765	5 000	10 000	221 765
Miljöpartiet de Gröna	5	75 000	131 765	5 000	10 000	221 765
SPI	2	75 000	52 706			127 706
Sverige demokraterna	2	75 000	52 706	5 000	4 000	136 706
	85	675 000	2 240 005	40 000	166 000	3 121 005

